

3๗๔. 1๙๘1

ก 4๗3๗

๖. 3

การศึกษาการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ปริญญานิพนธ์

ของ

ภาวนา ใจประสาธ

18 พ.ย. 2534

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

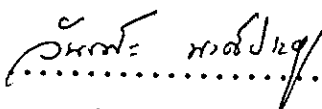
เมษายน 2534

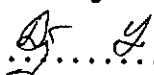
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

174269

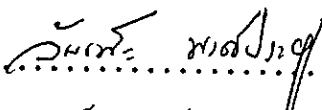
คณะกรรมการควบคุมและกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

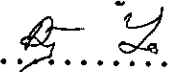
คณะกรรมการควบคุม

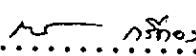
..... ประธาน
(ผศ. วันเพ็ญ วงศ์ประยูร)

..... กรรมการ
(ดร. ดุษฎี โยเหลา)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผศ. วันเพ็ญ วงศ์ประยูร)

..... กรรมการ
(ดร. ดุษฎี โยเหลา)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รศ. กมลรัตน์ กรีทอง)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่ ...6... เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2534

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือจากผู้มีพระคุณหลายท่าน ประกอบด้วย ผศ. วันเพ็ญ พงศ์ประยูร ประธานกรรมการที่ปรึกษา และ ดร. ดุษฎี โยเพลลา กรรมการที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำอย่างใกล้ชิดตลอดเวลา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญในงานแนะแนว ประกอบด้วย ผศ. ดร. กาญจนา ทาลิตะพันธุ์ รศ. ดร. คมเพชร จัตรศุภกุล และ รศ. กมลรัตน์ กรีทอง ที่ได้กรุณาตรวจปรับปรุงและแก้ไขเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ คุณพรชัย สุภาวิไล หัวหน้างานแนะแนวและจัดหางาน กองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คุณเตือนใจ จันทรังษี และ คุณพรณี เรือนพันธ์ ที่ให้ความช่วยเหลือในการทำปริญญานิพนธ์ครั้งนี้

ขอขอบคุณอาจารย์ผู้ปกครองหอพักนักศึกษาชาย-หญิง ที่ได้อำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลรวมทั้งนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณสามีและลูก ที่ได้ให้กำลังใจและทุนอุดหนุนในการทำปริญญานิพนธ์จนสำเร็จ

และท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอขอบคุณบุคคลที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ ณ โอกาสนี้ ที่มีส่วนทำให้ปริญญานิพนธ์ครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี

ภาวนา ใจประสาธ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
สถาบันการศึกษาในฐานะตัวแทนของสังคมประกิต	11
ลักษณะและธรรมชาติของนักศึกษา	13
ภาพชีวิตของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทย	18
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้ง ในและต่างประเทศ	21
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	33
การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	33
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	35
การเก็บรวบรวมข้อมูล	40
การวิเคราะห์ข้อมูล	40
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	41

บทที่		หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
	ข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับการวิเคราะห์และการแปลผล	45
	ผลการศึกษาค้นคว้า	46
5	สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	83
	ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	83
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	83
	วิธีดำเนินการวิจัย	84
	การวิเคราะห์ข้อมูล	85
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	85
	อภิปรายผล	91
	ข้อเสนอแนะ	103
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป	104
	บรรณานุกรม.....	106
	ภาคผนวก.....	113
	ภาคผนวก ก. คำอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น	113
	ภาคผนวก ข. ตารางการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการดำรงชีวิต ของนักศึกษา เมื่อจำแนกเป็นรายคู่	116
	ภาคผนวก ค. แบบสอบถาม	130
	ประวัติย่อของผู้วิจัย	142

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	35
2 แสดงจำนวนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรต่าง ๆ	47
3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับการ ดำรงชีวิต	50
4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับการ ดำรงชีวิตโดยจำแนกตามเพศ	51
5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับการ ดำรงชีวิตโดยจำแนกตามระดับชั้นปี	52
6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับการ ดำรงชีวิตโดยจำแนกตามสาขาวิชา	54
7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับการ ดำรงชีวิตโดยจำแนกตามภูมิภาค	57
8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับการ ดำรงชีวิตโดยจำแนกตามรายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ...	59
9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับการ ดำรงชีวิตโดยจำแนกตามอาชีพของบิดา	61
10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับการ ดำรงชีวิตโดยจำแนกตามอาชีพของมารดา	64
11 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนค่าเฉลี่ยการดำรงชีวิตของ นักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่จำแนกตามเพศ	66

12	แสดงการเปรียบเทียบการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ จำแนกตามระดับชั้นปี	68
13	แสดงการเปรียบเทียบการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ จำแนกตามระดับสาขาวิชา	70
14	แสดงการเปรียบเทียบการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ จำแนกตามภูมิลำเนา	73
15	แสดงการเปรียบเทียบการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ จำแนกตามรายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ..	74
16	แสดงการเปรียบเทียบการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ จำแนกตามอาชีพของบิดา	77
17	แสดงการเปรียบเทียบการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ จำแนกตามอาชีพของมารดา	79

บทนำ

ภูมิหลัง

การอุดมศึกษาเป็นการศึกษาระดับสูง และมีความสำคัญในระบบการศึกษาดังระบุไว้ใน แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 (ราชกิจจานุเบกษา. 2520 : 350) หมวด 2 ข้อ 33 ว่า " การศึกษาระดับอุดมศึกษา มุ่งพัฒนาความเจริญงอกงามทางสติปัญญาและความคิด เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ มุ่งสร้างสรรค์กำลังคนในระดับวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง เพื่อพัฒนา ประเทศและมุ่งพัฒนาคณาให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ความรู้และเข้าใจในศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้ สามารถดำเนินชีวิตอันมีคุณค่าแก่บุคคลและประเทศชาติ " ดังนั้นภารกิจหลักที่สำคัญของสถาบันอุดม ศึกษาจึงมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการสร้างคนให้มีความรู้ ความสามารถในการขึ้นสูงที่พร้อม จะรับผิดชอบในหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมาย และสามารถนำความรู้ ความคิดประยุกต์ใช้ในการ ทำงานได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ตลอดจนสร้างบุคลิกภาพ พัฒนานิสัยและพฤติกรรมของนักศึกษา ให้พร้อมที่จะเป็นคนที่สมบูรณ์ มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถอยู่และทำงานร่วมกับบุคคลอื่นใน สังคมได้อย่างมีความสุข และพร้อมที่จะช่วยสร้างสรรค์ประเทศให้เจริญก้าวหน้า (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา และคนอื่น ๆ. 2527 : 1)

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นสถาบันอุดมศึกษาในส่วนภูมิภาคแห่งแรกในประเทศไทยตั้งอยู่ บริเวณเชิงดอยสุเทพ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งรัฐบาลจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้เป็นศูนย์กลาง ในการพัฒนาภาคเหนือ ทั้งด้านการศึกษาและวิชาชีพ โดยเปิดสอนสาขาวิชาและคณะต่าง ๆ ครบ ถ้วนตามหลักสากลเป็นมหาวิทยาลัยที่สมบูรณ์แบบ ซึ่งนอกจากจะเป็นสถานการศึกษาและวิจัยแล้ว ยังมุ่งสร้างความรู้และสร้างนิสัยให้แก่นักศึกษาด้วย ภาระหน้าที่สำคัญของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มี 4 ประการ คือ การสอน การวิจัย บริการวิชาการแก่ชุมชน และทำนุบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรม ของชาติ โดยจำแนกงานเป็น 6 ลักษณะ ประกอบด้วย การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ

แก่สังคม การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การส่งเสริมวิชาการ และกิจการนักศึกษา (มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่. 2532 : 1) ผลผลิตที่เกิดขึ้นจากภารกิจคือ นวัตกรรมที่สำเร็จการศึกษาออกไปรับใช้สังคม
ซึ่งเป็นผลงานที่แสดงถึงความสามารถและประสิทธิภาพของสถาบัน ตลอดจนน่าเชื่อถือ เสี่ยงภัยเกียรติยศ
มาสู่สถาบัน การดำเนินการกิจดังกล่าวของสถาบันจะลุล่วงได้ดี บุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาจึงจำ
เป็นต้องเข้าใจธรรมชาติของนักศึกษา เพราะในกระบวนการผลิตนวัตกรรมของสถาบัน นักศึกษา
เปรียบเหมือนวัตถุดิบที่เป็นปัจจัยสำคัญในกระบวนการผลิต หากสถาบันอุดมศึกษาไม่เห็นความสำคัญ
ของวัตถุดิบก็เท่ากับเป็นการลงทุนที่สูญเปล่า เมื่อผลิตนวัตกรรมออกมาขาดคุณภาพและไม่เป็นที่ต้องการ
ของสังคม ดังที่ ประกอบ คุปรัตน์ (2527 : 209) ได้กล่าวว่า สถาบันใดก็ตามที่รู้และเข้าใจ
วัตถุดิบ คือ นักศึกษาของตนและสามารถจัดระบบการดำเนินงานของตนทั้งในด้านการเรียนการ
สอน การให้บริการ และการปกครองแล้ว ย่อมมีโอกาสประสบผลสำเร็จได้มากกว่าสถาบันที่มี
ผู้บริหารปราศจากความเข้าใจนักศึกษา

เนื่องจากลักษณะของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาโดยทั่วไปจะมีอายุระหว่าง 17 - 22 ปี
เป็นผู้กำลังอยู่ในวัยหนุ่มสาว มีพลังกายและพลังความคิดที่สามารถจะนำมาใช้เป็นประโยชน์ต่อ
สังคมได้อย่างดี โดยเฉพาะวัย 18 - 19 ปี เป็นวัยที่นักจิตวิทยาพัฒนาการเชื่อว่า สมองได้รับ
การพัฒนาถึงขีดสูงสุดคือ ไวที่จะรับ ไวที่จะเปลี่ยนแปลง ดังนั้นการศึกษาระดับอุดมศึกษาจึงต้องรับ
ผิดชอบต่อการพัฒนาสมองของชาติในระดับนี้ด้วยความตั้งใจ และระมัดระวังที่สุด (วัลลภา เทพัสสิน
ณ ออยุธยา. 2527 : 2) เมื่อนักศึกษาก้าวเข้าสู่ระบบการศึกษาในระดับอุดมศึกษา การศึกษาจะ
แตกต่างไปจากในระดับมัธยมศึกษาเป็นอย่างมาก ในด้านการเรียน นักศึกษาจะต้องพึ่งและช่วย
เหลือตนเองเป็นอย่างมาก นักศึกษาจะมีอิสระในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยมากกว่าเมื่ออยู่ใน
โรงเรียนมัธยมศึกษาซึ่งนักศึกษาจะต้องตัดสินใจว่าจะเลือกดำเนินชีวิตของตนเองอย่างไรภายใน
มหาวิทยาลัย หากนักศึกษาเลือกใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยอย่างเหมาะสมแล้ว ย่อมเป็นประโยชน์ต่อ
นักศึกษาในการช่วยให้ประสบความสำเร็จในชีวิต เป็นนวัตกรรมที่มีคุณภาพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์
พร้อมที่จะออกไปดำเนินชีวิตที่ดีในสังคมต่อไป ในทางตรงกันข้ามถ้าหากนักศึกษาใช้ชีวิตอย่าง
อิสระเสรี ขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน ไม่รู้จักเลือกใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยได้อย่างถูกต้อง

และเหมาะสมแล้ว ย่อมนำผลเสียมาสู่ตนเองได้ ซึ่งอาจเป็นผลต้องลาออกกลางคัน (สจวร์ตซ์. 2514 : 41 - 43) จากการศึกษาของประชุมสุข อาชีวอำรุง และคนอื่น ๆ (ทบทวนมหาวิทยาลัย. 2530 : 49 ; อ้างอิงมาจากประชุมสุข อาชีวอำรุง และคนอื่น ๆ. 2515) แสดงให้เห็นว่า สาเหตุหรือปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคันของนักศึกษาที่สำคัญอันดับหนึ่งคือ การแบ่งเวลา ไม่เหมาะสมและไม่ตั้งใจเล่าเรียน ไม่ดูหนังสือ ไม่ทำการบ้าน เล่นการพนัน ส่วนสาเหตุสำคัญ รองลงมาคือ ทัศนคติต่อวิชาและคณะที่เรียนไม่ดี เลือกวิชาไม่ตรงกับความสนใจ ไม่ชอบการ สอนของอาจารย์ และขาดความสัมพันธ์กับอาจารย์ สาเหตุอื่น ๆ ที่มีความสำคัญใกล้เคียงกันคือ กิจกรรมนักศึกษามากเกินไป ฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี มีปัญหาสุขภาพ ทุจริตในการสอบ เป็นต้น

เกษม วัฒนชัย อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (การศึกษา. 2532 : 67)

ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย โดยกล่าวว่าช่วงชีวิตที่เรียนใน มหาวิทยาลัย เป็นช่วงชีวิตที่มีคุณค่ามากที่สุด นักศึกษาควรใช้ชีวิตให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ตนเอง เพราะว่าในช่วงเวลาสี่ปีนี้เป็นโอกาสเติมคนให้เต็ม "อุดมศึกษา" คือการเรียนให้เต็ม นักศึกษา ต้องใช้เวลาในมหาวิทยาลัยศึกษาทั้งในและนอกห้องเรียน ซึ่งพื้นฐานการศึกษางจริง ๆ อยู่ที่ 4 ปี ในมหาวิทยาลัย นอกจากนั้น วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 17) กล่าวว่า การใกล้ชิด สังสรรค์กับอาจารย์ผู้สอน การอยู่ร่วมกันในระบบบริหารในสังคมมหาวิทยาลัย บรรยายภาครอบ ๆ รู้อุดมศึกษา กลุ่มเพื่อน จะเป็นผลช่วยเหลือหลอมให้นักศึกษาเป็นคนที่สมบูรณ์ได้ โดยเหตุที่ค่านิยม วัฒนธรรมประเพณีในมหาวิทยาลัย วัฒนธรรมของนักศึกษา และภูมิหลังของนักศึกษาเป็นเครื่อง หล่อหลอมความประพฤติ ความคิด และบุคลิกภาพของบุคคลที่อยู่ในสังคมมหาวิทยาลัยนั้น ๆ ดังนั้น การเรียนรู้ของนักศึกษาจึงไม่ได้อยู่เพียงการเรียนการสอนในห้องเรียนเท่านั้น การใช้ชีวิตใน มหาวิทยาลัยในลักษณะต่าง ๆ จะเป็นองค์ประกอบในการหล่อหลอมและพัฒนานักศึกษาให้มีบุคลิกภาพ ความเป็นคนที่สมบูรณ์ตามที่มหาวิทยาลัยและสังคมมุ่งหวัง

จากความสำเร็จและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่มหาวิทยาลัย ควรจะได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการดำรงชีวิตของนักศึกษาในสถาบัน เพื่อให้นักศึกษามีวิถีชีวิตและ การดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพและคุณค่า อยู่ร่วมกันโดยสันติสุข ผู้วิจัยซึ่งทำงานเป็น นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ กองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความสนใจที่จะศึกษา การดำรงชีวิตของนักศึกษากายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ทั้งนี้เพื่อจะได้ข้อมูลพื้นฐานเบื้องต้นมาเป็นแนวทางแก่มหาวิทยาลัย ในการพิจารณาวางแผนและ นโยบายการจัดและส่งเสริมการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ของนักศึกษาให้สอดคล้อง และเหมาะสม ดำเนินชีวิตอย่างมีปัญหาน้อยที่สุด และอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาการดำรงชีวิตของนักศึกษากายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่โดยส่วนรวมและ แต่ละด้านทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำรงชีวิตของนักศึกษากายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่โดยส่วน รวมและแต่ละด้านทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม โดยจำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นปี สาขาวิชา ภูมิลำเนา รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวม และแต่ละด้านทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน

2. นักศึกษาที่มีชั้นปีที่แตกต่างกัน มีการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมและแต่ละด้านทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน

3. นักศึกษาที่มีสาขาวิชาแตกต่างกัน มีการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมและแต่ละด้านทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน

4. นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมและแต่ละด้านทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน

5. นักศึกษาที่มีรายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองแตกต่างกัน มีการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมและแต่ละด้านทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน

6. นักศึกษาที่มีอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครองแตกต่างกัน มีการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมและแต่ละด้านทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร อาจารย์ และผู้เกี่ยวข้องในมหาวิทยาลัย ในการจัดการเรียนการสอน สภาพแวดล้อม ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับการดำรงชีวิตของนักศึกษามากที่สุด อันจะส่งผลให้นักศึกษาเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ มีคุณลักษณะสมตามความมุ่งหวังของมหาวิทยาลัย และสามารถใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนางานแนะแนวและให้คำปรึกษา เพื่อสนองนโยบายและแผนดำเนินการในการบริหารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทุกคณะรวม 12 คณะ ซึ่งประกอบด้วยคณะมนุษยศาสตร์

ศึกษาศาสตร์ วิจิตรศิลป์ สังคมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ แพทยศาสตร์
ทันตแพทยศาสตร์ เภสัชศาสตร์ เทคนิคการแพทย์ และคณะพยาบาลศาสตร์ และพักอยู่ในหอพัก
มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2533 จำนวน 7,259 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ที่กำลัง
ศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทั้ง 12 คณะ ซึ่งประกอบด้วยคณะมนุษยศาสตร์
ศึกษาศาสตร์ วิจิตรศิลป์ สังคมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์
แพทยศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ เภสัชศาสตร์ เทคนิคการแพทย์ และคณะพยาบาลศาสตร์
และที่อาศัยอยู่ในหอพักมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2533 จำนวน 600 คน โดยการสุ่มแบบ
แบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากร

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 เพศ แบ่งเป็น เพศชาย และเพศหญิง

3.1.2 ระดับชั้นปีของนักศึกษา แบ่งเป็นชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4

3.1.3 สาขาวิชาที่กำลังศึกษาอยู่ ซึ่งแบ่งตามลักษณะกลุ่มวิชา

โดยกองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ แบ่งออกเป็น 3 สาขาวิชา คือ

3.1.3.1 สาขาวิชาสังคมศาสตร์ ได้แก่ คณะมนุษยศาสตร์
คณะศึกษาศาสตร์ คณะวิจิตรศิลป์ และคณะสังคมศาสตร์

3.1.3.2 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์
คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะเทคนิคการแพทย์ และคณะพยาบาลศาสตร์

3.1.3.3 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้แก่ คณะ
เกษตรศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะวิศวกรรมศาสตร์

3.1.4 รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองเฉลี่ยต่อเดือน โดยแบ่งเป็น

3 ระดับ คือ

3.1.4.1 รายได้ระดับต่ำ ได้แก่ ต่ำกว่า 5,000 บาท

3.1.4.2 รายได้ระดับปานกลาง ได้แก่ ระหว่าง 5,001 - 10,000 บาท

3.1.4.3 รายได้ระดับสูง ได้แก่ ตั้งแต่ 10,001 บาทขึ้นไป

3.1.5 ภูมิฐานะของนักศึกษา

3.1.5.1 กรุงเทพมหานคร

3.1.5.2 ภาคกลาง

3.1.5.3 ภาคเหนือ

3.1.5.4 ภาคใต้

3.1.5.5 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3.1.5.6 ภาคตะวันออก

3.1.5.7 ภาคตะวันตก

3.1.6 อาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

3.1.6.1 รับราชการ

3.1.6.2 รัฐวิสาหกิจ

3.1.6.3 รับจ้าง

3.1.6.4 ค้าขายหรือเจ้าของกิจการ

3.1.6.5 เกษตรกรรม

3.1.6.6 อื่น ๆ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

5 ด้านคือ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านเศรษฐกิจและด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัย หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนของนักศึกษาในระหว่างที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งจะส่งผลหรือขัดขวางให้นักศึกษามีความพร้อมในการเรียนและพัฒนาตนเองให้สำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ ทั้งด้านวิชาชั้นชั้นสูง สติปัญญา สังคม อารมณ์ และร่างกาย ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ออกเป็น 5 ด้านคือ

1.1 ด้านการศึกษา หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนของนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียน ได้แก่ การปรับตัวในการฟังคำบรรยายและจดคำบรรยาย การเข้าชั้นเรียน การลงทะเบียน ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาด้วยกันภายในชั้นเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

1.2 ด้านสังคม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนของนักศึกษาเกี่ยวกับการปรับตัวในสังคม ได้แก่ การคบเพื่อนเพศเดียวกัน การคบเพื่อนต่างเพศ การใช้เวลาว่างและความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่-รุ่นน้อง

1.3 ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนของนักศึกษาโดยทั่ว ๆ ไปในหอพัก ได้แก่ การปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนร่วมห้องและเพื่อนภายในหอพัก การทำกิจวัตรประจำวัน การใช้อุปกรณ์อำนวยความสะดวกในหอพัก และการปฏิบัติตามกฎระเบียบหอพัก

1.4 ด้านเศรษฐกิจ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนของนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้จ่ายภายในมหาวิทยาลัย ได้แก่ ค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าอาหาร ค่าเครื่องแต่งกาย ค่ากิจกรรมพักผ่อนหย่อนใจ ค่าเข้าสังคมในกลุ่มเพื่อน และการหารายได้พิเศษด้วยตนเอง

1.5 ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนของนักศึกษาเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ได้แก่ กิจกรรมกีฬากิจกรรมวิชาการ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมศิลปวัฒนธรรมและประเพณี และกิจกรรมการรับน้องใหม่

การดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัย วัดโดยใช้แบบสอบถาม 60 ข้อ นักศึกษาที่มีคะแนนการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยสูง หมายถึง นักศึกษามีการประพฤติปฏิบัติตนในด้านที่ส่งผลให้

นักศึกษาที่มีความพร้อมในการเรียนและพัฒนาดตนเองให้สำเร็จการศึกษาสูง ส่วนนักศึกษาที่มีคะแนนการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยต่ำ หมายถึง นักศึกษามีการประพฤติปฏิบัติตน ในด้านที่ส่งผลให้นักศึกษามีความพร้อมในการเรียนและพัฒนาดตนเองให้สำเร็จการศึกษาค่ำ

2. นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทุกคณะ 12 คณะ ซึ่งประกอบด้วย คณะมนุษยศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ วิจิตรศิลป์ สังคมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ แพทยศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ เภสัชศาสตร์ เทคนิคการแพทย์ และพยาบาลศาสตร์ และพักอยู่ในหอพักมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2533

3. สาขาวิชาที่กำลังศึกษาอยู่ หมายถึง กลุ่มวิชาที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ ซึ่งแบ่งโดยกองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ แบ่งออกเป็น 3 สาขาวิชา คือ

3.1 สาขาวิชาสังคมศาสตร์ ได้แก่ คณะมนุษยศาสตร์ คณะวิจิตรศิลป์ คณะศึกษาศาสตร์ และคณะสังคมศาสตร์

3.2 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ได้แก่ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะเทคนิคการแพทย์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ และคณะเภสัชศาสตร์

3.3 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้แก่ คณะเกษตรศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะวิศวกรรมศาสตร์

4. ระดับชั้นปี หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4

5. ภูมิลำเนาของนักศึกษา หมายถึง สถานที่ซึ่งบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่เลี้ยงดูนักศึกษาตั้งหลักแหล่งอยู่ครั้งสุดท้าย ซึ่งแบ่งออกดังนี้ (ทบทวนมหาวิทยาลัย. 2531 : 8)

5.1 กรุงเทพมหานคร ได้แก่ พื้นที่ที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครทั้งหมด

5.2 ภาคกลาง ได้แก่ พื้นที่ในเขตจังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง และชัยนาท รวม 8 จังหวัด

5.3 ภาคเหนือ ได้แก่ พื้นที่ในเขตจังหวัดอุทัยธานี นครสวรรค์ กำแพงเพชร ตาก ลำปาง ลำพูน เชียงใหม่ เชียงราย พะเยา แม่ฮ่องสอน น่าน แพร่ อุตรดิตถ์ พิษณุโลก สุโขทัย เพชรบูรณ์ พิจิตร รวม 17 จังหวัด

5.4 ภาคใต้ ได้แก่ พื้นที่ในเขตจังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี กระบี่ ภูเก็ต พังงา ภูเก็ต นครศรีธรรมราช ตรัง พัทลุง สงขลา สตูล ยะลา ปัตตานี นราธิวาส รวม 14 จังหวัด

5.5 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ พื้นที่ในเขตจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ ขอนแก่น อุดรธานี มหาสารคาม กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี ยโสธร นครพนม สกลนคร หนองคาย เลย มุกดาหาร รวม 17 จังหวัด

5.6 ภาคตะวันออก ได้แก่ พื้นที่ในเขตจังหวัดจันทบุรี ระยอง ตราด นครนายก ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และสมุทรปราการ รวม 8 จังหวัด

5.7 ภาคตะวันตก ได้แก่ พื้นที่ในเขตจังหวัดกาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี นครปฐม สุพรรณบุรี สมุทรสงคราม และสมุทรสาคร รวม 8 จังหวัด

6. รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่ได้รับต่อเดือน โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2533 : ไม่มีเลขหน้า)

6.1 รายได้ระดับต่ำ ได้แก่ ต่ำกว่า 5,000 บาท

6.2 รายได้ระดับปานกลาง ได้แก่ ระหว่าง 5,001 - 10,000 บาท

6.3 รายได้ระดับสูง ได้แก่ ตั้งแต่ 10,001 บาทขึ้นไป

7. อาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง โดยแบ่งการประกอบอาชีพออกเป็น 6 กลุ่มดังนี้ (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2531 : 8)

7.1 รับราชการ หมายถึง ข้าราชการ ลูกจ้างรัฐบาล ข้าราชการบำนาญ

7.2 รัฐวิสาหกิจ หมายถึง พนักงานหรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ

7.3 รับจ้าง หมายถึง ลูกจ้างในบริษัทเอกชน ร้านค้า ตลอดจนสถานธุรกิจเอกชนอื่น ๆ

7.4 ค้าขายหรือเจ้าของกิจการ หมายถึง ผู้ประกอบอาชีพอิสระทั้งในด้านการขายสินค้าและบริการ เจ้าของร้านค้า ห้างหุ้นส่วนและบริษัท ตลอดจนผู้ประกอบการเล็ก ๆ น้อย ๆ

7.5 เกษตรกรรม หมายถึง ผู้ประกอบอาชีพในการทำนา การทำสวน การทำไร่ การเลี้ยงสัตว์ การประมง

7.6 อื่น ๆ หมายถึง ผู้ประกอบอาชีพอื่น ๆ ผู้ที่ถึงแก่กรรม หรือผู้ที่อยู่บ้านเฉย ๆ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาดำรง เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา โดยจำแนกสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องดังนี้คือ สถาบันการศึกษาในฐานะตัวแทน ของสังคมประกิต ลักษณะและธรรมชาติของนักศึกษา ภาพชีวิตของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ไทย เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ทั้งภายในและต่างประเทศ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

สถาบันการศึกษาในฐานะตัวแทนของสังคมประกิต

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2527 : 132) ได้ให้ความหมายของสังคมประกิต (Socialization) คือ กระบวนการเรียนรู้ของบุคคลตั้งแต่แรกเกิดเป็นต้นมาเกี่ยวกับแบบแผน ของสังคม ได้แก่ ระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ค่านิยม ฯลฯ เพื่อให้บุคคลรู้จักบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบที่ควรปฏิบัติอย่างถูกต้องเหมาะสม และเป็นที่ยอมรับของบุคคลในสังคมนั้น ๆ

ปรีชา ธรรมา และถาวร เกิดเกียรติวงศ์ (2516 : 9 - 10) กล่าวว่า กระบวนการทางสังคมประกิต เป็นตัวการสำคัญในการถ่ายทอดวัฒนธรรม ซึ่งการที่บุคคลจะเรียนรู้ วัฒนธรรมของตนนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับเวลา สภาพแวดล้อมและความสามารถของบุคคลที่จะรับรู้สิ่ง ต่าง ๆ โดยจะทำให้บุคคลผู้นั้นมีความเข้าใจสังคมและวัฒนธรรมของตน มีชีวิตอยู่ในหมู่คณะอย่าง ผาสุก ส่วนบุคคลที่ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมของตนเองได้ย่อมได้ชื่อว่าเป็นผู้ประสบความ ล้มเหลวในด้านสังคมประกิต

สำหรับสถาบันการศึกษา ซึ่งได้แก่ โรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย หรือสถานที่ให้ความรู้ มีบทบาทในการให้ความรู้และวิชาการต่าง ๆ นั้น ในทางสังคมวิทยาเป็นที่ยอมรับกันว่าการศึกษาคือ กระบวนการอบรมให้รู้ระเบียบทางสังคม หรือกระบวนการสังคมประกิต ซึ่งสังคมกำหนดให้สถาบันการศึกษาเป็นผู้กระทำร่วมกับสถาบันครอบครัว และกระบวนการสร้างบุคลิกภาพทัศนคติ ตลอดจนบทบาทของบุคคลเป็นผลมาจากกระบวนการหล่อหลอมในแต่ละสังคม จะได้สมาชิกอย่างไรขึ้นอยู่กับกระบวนการนี้เอง (สุภางค์ หิรัญบุรณะ. 2521 : 44)

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2521 : 157 - 160) ได้กล่าวถึงหน้าที่โดยทั่วไปของสถาบันการศึกษา สรุปได้ดังนี้

1. รักษาและถ่ายทอดวัฒนธรรมทางมรดก ส่งต่อวัฒนธรรม และค่านิยมอันเป็นมรดกทางสังคมจากคนรุ่นหนึ่งไปยังคนอีกรุ่นหนึ่ง
2. ส่งเสริมการเรียนรู้การเข้าสังคม โดยเน้นในแง่ของการประพฤติปฏิบัติเป็นหลัก สถาบันการศึกษาจะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปเพื่อพัฒนาลักษณะนิสัยให้สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของสังคม ซึ่งโดยหลักการแล้วรูปแบบและพฤติกรรมทางสังคมควรจะได้จำลองลงในสถาบันการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และทดลองกับชีวิตจริงเสียก่อน สถาบันการศึกษาจึงเป็นเสมือนสถานที่เตรียมคนไว้เพื่อการอยู่ในสังคมใหญ่
3. สถาบันการศึกษาจะช่วยสร้างความมีลักษณะเฉพาะของกลุ่มชนชั้น ผสมผสานความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสังคม เป็นหน้าที่ในทางการเมืองในอันที่จะช่วยให้สังคมที่ตั้งอยู่มีความเข้าใจตรงกันและสื่อสารสัมพันธ์กันได้
4. ส่งเสริมพัฒนาปัจเจกชน เป็นการพัฒนากุศลภาพและความเป็นอยู่ของคนแต่ละคนในสังคม
5. ช่วยสมาชิกของสังคมได้มีโอกาสเรียนรู้ว่า ตนเองมีความสามารถและความถนัดทางใด เป็นการกำหนดความสามารถเฉพาะทาง ซึ่งสถาบันการศึกษาควรจะเป็นโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนและพัฒนาตนเองไปตามทางที่ตนถนัดและสนใจมากที่สุด นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางให้สมาชิกของสังคมได้มีโอกาสเปลี่ยนฐานะทางสังคมของตนเองด้วย

6. นำการเปลี่ยนแปลงมาสู่สังคม หรือปรับปรุงสังคมให้ดีขึ้น โดยเฉพาะในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือในสังคมที่ต้องการจะปลูกฝังค่านิยมใหม่

จากบทบาทและหน้าที่ของสถาบันการศึกษาดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าสถาบันการศึกษามีความสำคัญต่อสังคมและสมาชิกของสังคมอย่างมาก ดังนั้นนักศึกษาที่ใช้ชีวิตอยู่ในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ซึ่งเสมือนหนึ่งอยู่ในสังคมย่อย ๆ ที่จำลองส่วนของสังคมใหญ่มา มีวัฒนธรรมเฉพาะของสังคม และมีการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมของนักศึกษา ซึ่งนักศึกษาจะได้รับการอบรมขัดเกลาและถ่ายทอดความรู้ระเบียบวิธีและคุณค่าต่าง ๆ จากนักศึกษารุ่นพี่ไปสู่รุ่นน้องต่อไป โดยบุคคลเหล่านี้จะทำหน้าที่เป็นหน่วยสำคัญในการอบรมสมาชิกของสังคมมหาวิทยาลัยให้รู้ระเบียบของสังคม อันจะส่งผลกระทบต่อชีวิตของนักศึกษาและการประพฤติปฏิบัติตนในด้านต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาที่นักศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย

๔. ลักษณะและธรรมชาติของนักศึกษา

นักศึกษาในมหาวิทยาลัย มีอายุตั้งแต่ 17 - 22 ปี ซึ่งเป็นวัยที่กำลังจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ บุคคลในวัยนี้มักจะมีอารมณ์อ่อนไหว ในขณะเดียวกันก็มีความกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น อยากทดลองสิ่งแปลกใหม่ มีความคิดคำนึงค่อนข้างเผด็จ และพร้อมที่จะยอมรับอุดมการณ์ที่ตนเชื่อถือ ในทางจิตวิทยาวัยนี้เป็นวัยที่นักศึกษากำลังแสวงหาเอกลักษณ์ (Identity) ของตนเอง โดยเฉพาะนักศึกษาที่มีสติปัญญาสูงกว่านักศึกษาทั่วไปการปฏิบัติตัวของนักศึกษาเหล่านี้ จึงมีลักษณะพิเศษไม่เป็นไปตามกฎเกณฑ์หรือระเบียบมหาวิทยาลัย รวมทั้งประเพณีของสังคม การที่มหาวิทยาลัยจะหวังให้นักศึกษาคอยฟังแต่คำสั่งจากผู้ใหญ่ หรือจะให้นักศึกษารู้จักยับยั้งชั่งใจคิดเช่นผู้ใหญ่ย่อมเป็นไปได้ การปฏิบัติของมหาวิทยาลัยจะต้องสร้างความพอดีกับสภาวะทางจิตใจของนักศึกษา เพื่อเปิดโอกาสให้ได้พัฒนาอารมณ์และบุคลิภาพของตนอย่างสมบูรณ์ (ทองเรือน อมรชกุล.

คอฟแมน (Kaufman. 1968 : 19 - 21) ได้ศึกษาลักษณะนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของสหรัฐอเมริกา พอสรุปได้ 6 ลักษณะดังนี้

1. ผู้ที่เข้ามาแสวงหาความรู้ และตัดสินใจเรียนในสาขาวิชาใด และอยากจะเห็นความสัมพันธ์ระหว่างชีวิตจริงกับวิชาที่เรียน แต่มักจะผิดหวังเพราะไม่ได้พบเช่นนั้น
2. ต้องการแสวงหาความมั่นคงทางสังคม บางครั้งเมื่อเข้ามาในมหาวิทยาลัยเกิดความรู้สึกเหมือนคนหลงทาง การที่เข้ามาวิทยาลัยเพราะนึกว่าจะเป็นที่ให้ได้คลายความสัมพันธ์ ความใกล้ชิดกับทางบ้าน พยายามคิดหาทางห่างจากบ้านเพื่อต้องการความอิสระ จึงต้องการคนที่ถูกใจเป็นเพื่อน
3. เป็นคนที่มีอุดมคติและใจดี แต่บางครั้งสิ่งแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยก็ทำลายอุดมคตินั้นเสีย ความต้องการที่จะช่วยคนอื่นและสนใจปัญหาของสังคม ซึ่งในมหาวิทยาลัยไม่ได้นึกถึงหรือเห็นความต้องการ จึงไม่ได้คอยช่วยจัดประสบการณ์หรือเปิดโอกาสให้ได้ทดลองทำงานที่ใช้วิชาการที่เรียนกับชีวิตประจำวัน
4. มีความกระตือรือร้นที่จะเรียน แต่มีสิ่งยั่วยุรอบด้านที่ผลักดันให้หันเหทิศทางไปทางอื่น กิจกรรมต่าง ๆ สนุกสนานกว่า ไม่ต้องกังวลเดือดเนื้อร้อนใจ และได้รับการบีบคั้นจากการเรียน นักศึกษาบางคนอาจตั้งความหวังในการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษาไว้สูงมาก เมื่อเข้ามาศึกษาแล้วไม่เป็นไปตามที่คาดหวังก็รู้สึกเสียใจและผิดหวังมาก จึงต้องหันความสนใจไปด้านอื่น ซึ่งบางครั้งอาจจะนำไปสู่ปัญหาการเล่นการพนันและการติดยาเสพติดซึ่งจะเป็นผลร้ายต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติ
5. ต้องการค้นพบตัวเอง ความเป็นตัวเอง แต่ส่วนมากมักจะไม่พอใจความปรารถนา และทุกสิ่งในตัวเองนัก นอกจากนี้การเรียนในระดับอุดมศึกษา สาขาวิชาบางประเภทไม่ได้ช่วยให้ นักศึกษาค้นพบความสามารถของตนเอง บางครั้งทำให้นักศึกษาเข้าใจผิดว่าตนเอง ว่างมาก เพราะเพียงสาเหตุจากสอบตกเพียงหนึ่งวิชาเท่านั้น จึงเป็นเหตุให้ไม่สามารถพัฒนาความสามารถด้านอื่น ๆ
6. มีความขัดแย้งและมีความรู้สึกที่เป็นปฏิปักษ์ต่อการบริหาร ลักษณะของนิสิตนักศึกษาในด้านนี้อาจเปลี่ยนแปลงไป ในบางมหาวิทยาลัยที่เปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษามีส่วนร่วมในการ

ตัดสินใจปัญหาของมหาวิทยาลัยบ้าง โดยการมีตัวแทนนักศึกษาที่มีส่วนร่วมในการบริหาร จะทำให้นักศึกษาได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องขึ้น เพราะนักศึกษาเชื่อว่าผู้แทนนักศึกษาต้องมีความรักดีต่อกลุ่ม ดังนั้น ข้อมูลที่ได้ย่อมมีความเที่ยงตรง และสิ่งที่ตัวแทนทำย่อมตอบสนองความต้องการของพวกนักศึกษาได้

วิลลมา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2527 : 28) กล่าวว่า ผลการวิจัยที่ศึกษาสภาพนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของสหรัฐอเมริกา มีลักษณะที่ใกล้เคียงกับสภาพนักศึกษาในปัจจุบันของประเทศไทย คือ

1. นักศึกษาปีที่ 1 รู้สึกสนใจ ตื่นเต้นต่อทุก ๆ สิ่งที่อยู่รอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมการเรียน หรือกิจกรรมสังคมในมหาวิทยาลัย นักศึกษาอยากเรียน มีความตั้งใจในการศึกษา และอยากปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมมหาวิทยาลัย พร้อมทั้งจะสนิทสนมและเชื่อฟังคำสั่งสอนของอาจารย์
2. นักศึกษาปีที่ 2 ไม่ค่อยพอใจครู อาจารย์ เริ่มมีความคิดเห็นขัดแย้ง และเป็นปฏิปักษ์ต่อมหาวิทยาลัย มีความรู้สึกว่าตนเองเป็นผู้ใหญ่ขึ้น
3. นักศึกษาปีที่ 3 มักสงบนเงียบ ชอบอยู่กับกลุ่มเพื่อน ๆ มากกว่า มีความเฉยเมยต่อสังคมมหาวิทยาลัย และต่อการเรียน อาจมีความคิดที่จะมีเพื่อนต่างเพศที่สนิทสนมพอที่จะเป็นคู่รัก
4. นักศึกษาปีที่ 4 ส่วนมากมักจะยุ่งเกี่ยวกับการหางาน การศึกษาต่อ และความก้าวหน้าในอนาคตมากกว่ากิจกรรมของมหาวิทยาลัย

ทองเรือน อมรชุกุล (2525 : 38 - 39) กล่าวถึงลักษณะของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยโดยจำแนกตามชั้นปีเช่นเดียวกันคือ

1. นักศึกษาชั้นปีที่ 1 เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเพื่อความมุ่งหวัง ดังนี้
 - 1.1 ความสำเร็จในเชิงวิชาการ สนใจการศึกษาหาความรู้ความคิดต่าง ๆ
 - 1.2 ต้องการเข้าใจตนเอง (Self Understanding) เข้าใจปัญหาของสังคม รวมทั้งแสวงหาเอกลักษณ์ของตน
 - 1.3 แสวงหาฐานะส่วนตัว
 - 1.4 ความเป็นมิตร ผูกพันกับเพื่อน และชอบอยู่ในกลุ่ม

1.5 มีมนุษยธรรม สุภาพเรียบร้อย ให้ความคุ้นเคยและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความรู้สึกกระตือรือร้นระหว่างความกลัวและความตื่นเต้น จะเข้าร่วมกิจกรรมทุกประเภทในมหาวิทยาลัย

2. นักศึกษาชั้นปีที่ 2 นักศึกษาส่วนมากมักจะเกิดความไม่พอใจมหาวิทยาลัย แต่ในบางกรณีก็เพียงแต่จะมีความเบื่อและรู้สึกเฉย ๆ ไม่ยินดียินร้ายต่อสภาพทั่วไปในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ก็เพราะพวกนี้ถูกทอดทิ้งและไม่ได้รับการเอาใจใส่ จนกระทั่งเกิดความรู้สึกมาเองว่าตนเองเป็นคนขาดความรับผิดชอบ ดังนั้นลักษณะภายนอกของนักศึกษาเหล่านี้ก็คือ การริเริ่มสร้างเสริมความเป็นแบบแผนของกลุ่มย่อยขึ้นจนเกิดเป็นวัฒนธรรมเพื่อนฝูงขึ้น (Peer Culture)

3. นักศึกษาชั้นปีที่ 3 เนื่องจากเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มาแต่เดิม นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จะมีวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของตนเองเป็นเอกลักษณ์เฉพาะที่สูงมาก สำหรับในกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ด้วยกันเอง จะมีความคิดเห็นแตกแยกออกไปน้อยมาก กล่าวคือมีความคิดไปในแนวเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ มีค่านิยมคล้ายคลึงกัน และทุกคนจะมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ลักษณะที่คล้ายกับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คือ ความไม่พอใจมหาวิทยาลัยในด้านต่าง ๆ รวมทั้งวิพากษ์วิจารณ์มหาวิทยาลัยอย่างรุนแรง

4. นักศึกษาชั้นปีที่ 4 นักศึกษามีแนวโน้มที่จะหันความสนใจไปจากมหาวิทยาลัย จะไม่มีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย เริ่มตั้งแต่ไม่สนใจวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของนักศึกษา รวมทั้งไม่ยอมรับระเบียบประเพณีของนักศึกษาด้วยตนเอง โดยส่วนมากแล้วจะสนใจกับเรื่องส่วนตัว เฉพาะอย่างยิ่งภายหลังสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยในระดับปริญญาตรีไปแล้ว

สำหรับข้อสังเกตที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่งคือ ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4 นั้น จะพบว่าเป็นได้ทั้งมิตรและศัตรูต่อกัน ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 นั้น มักจะเป็นเพื่อนฝูงกันก็ต่อเมื่อเรียนวิชาที่เหมือนกัน ๆ กัน และอยู่ในชั้นเดียวกันเท่านั้น แต่นักศึกษาชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 ส่วนมากต่างคนต่างอยู่ และไม่มีความสัมพันธ์อย่างลึกซึ้งต่อกัน

นอกจากนี้ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2524 : 62) ได้กล่าวถึงผลการวิจัยลักษณะของนักศึกษาของมหาวิทยาลัยต่างประเทศตามสาขาวิชา ดังนี้

1. นักศึกษาสาขาอักษรศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มีลักษณะคือ ภาษาดี ค่านิยมทางสุนทรียศาสตร์สูง เหตุผลเจียบขาด รุนแรง แต่เจ้าอารมณ์ มีบุคลิกภาพไม่แน่นอน และไม่ค่อยมีเหตุผลในด้านการเมือง เศรษฐกิจหรือทฤษฎีต่าง ๆ

2. นักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ มีความสามารถทางด้านคำนวณสูง มีอารมณ์มั่นคงทักษะทางสังคมค่อนข้างไปทางอนุรักษ์นิยม เพราะมีระเบียบแบบแผน มีคุณค่าทางสุนทรียต่ำแต่ความคิดทางการเมือง สังคมและเศรษฐกิจสูง

3. นักศึกษาสาขาสังคมศาสตร์ มักจะไม่ค่อยมักใหญ่ใฝ่สูง ใจค่อนข้างคับแคบคุณค่าทางศาสนาค่อนข้างต่ำ แต่เจียบคมเจ้าปัญญา และสนใจในการเมือง เศรษฐกิจสูง

จากการประชุมวิชาการ ณ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2524 : 8 - 9) ได้จำแนกลักษณะและธรรมชาติของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาออกเป็น 2 ด้าน คือ

1. จำแนกตามพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

1.1 นักศึกษาในมหาวิทยาลัยส่วนมากมาจากครอบครัวที่มีฐานะปานกลางและฐานะดี

1.2 นักศึกษาครูส่วนมากมาจากครอบครัวที่มีฐานะปานกลางและยากจน

1.3 นักศึกษาเกษตรส่วนมากมาจากครอบครัวที่มีฐานะปานกลางและยากจน

2. จำแนกตามพื้นฐานทางจิตวิทยา

2.1 การพัฒนาการด้านร่างกายของนักศึกษา มีความพร้อมที่จะช่วยเหลือตนเองได้

2.2 การพัฒนาการด้านจิตใจ มีนิสัยอยากรู้ อยากเห็น แต่การเรียนรู้การสอนยังไม่เอื้ออำนวยในการแสดงออกมากนัก นอกจากนั้นนักศึกษาจะชอบการมีส่วนร่วมมีแรงจูงใจและอุดมคติสูง

2.3 การพัฒนาการด้านสติปัญญา มีสติปัญญาลดลง และฉลาดปานกลาง ส่วนนักศึกษาครูมีสติปัญญาระดับกลางส่วนใหญ่

2.4 การพัฒนาการทางด้านสังคม จะชอบการรวมกลุ่ม มีการติดต่อสื่อสารกัน

2.5 การพัฒนาบุคลิกภาพ เป็นไปตามค่านิยมของกลุ่มและเป็นไปตามภูมิภาค เช่น ชาวใต้มักมีความกล้า เป็นต้น นอกจากนั้นนักศึกษามักไม่ค่อยมีความคิดริเริ่ม

2.6 การปรับตัว เป็นไปตามค่านิยมและมักมีปัญหาในเรื่องการปรับตัว

สำหรับลักษณะการเรียนรู้ของนักศึกษานั้น มีลักษณะเฉื่อยชา รอรับอย่างเดียวเป็นส่วนมาก เรียนเพื่อเกรด ต้องการจบเร็ว ๆ การเรียนเป็นงานประกอบเพราะชอบทำกิจกรรม

นอกจากนี้ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ ยังได้กล่าวถึงข้อมูลเกี่ยวกับพื้นฐานทางสังคม และ เศรษฐกิจของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยในประเทศไทย (ไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2524 : 39 - 40 ; อ้างอิงมาจาก ทบวงมหาวิทยาลัย. 2518 : 92 - 93) พบว่า ผู้เรียนในมหาวิทยาลัยกว่า ครึ่งหนึ่งเป็นผู้ที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจดีกว่าประชาชนโดยทั่วไป กล่าวคือ ร้อยละ 50 มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีอาชีพค้าขายหรือมีธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 20 มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีอาชีพรับราชการ มีเพียงร้อยละ 5-7 เท่านั้น ที่บิดามารดามีอาชีพเกษตรกรกรรม และ นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่จะมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในภาคกลางและกรุงเทพมหานคร ส่วนน้อยร้อยละ 7.30 เป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาเดิมจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จะเห็นได้ว่าลักษณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยนั้น ได้รวมเอาลักษณะของวัยรุ่นตอนปลาย และวัยรุ่นใหญ่ตอนต้น และลักษณะเฉพาะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเข้าไว้ด้วยกัน และจากการศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้น พอจะสรุปได้ว่า นักศึกษาในแต่ละชั้นปี มีลักษณะที่แตกต่าง กันออกไปด้วย นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน จะมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ทั้งในด้านความรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมที่แสดงออก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาเล่าเรียน การเข้าร่วมกิจกรรม การเข้ากลุ่มเพื่อน เป็นต้น โดยได้รับอิทธิพลจากอาจารย์ รุ่นพี่ และเพื่อน ๆ เป็นผู้ที่ทำให้นักศึกษา เปลี่ยนแปลงไป

ภาพชีวิตของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทย

เกษม เขมันธ์ (2514 : 11 - 16) กล่าวถึงชีวิตการเป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่า การเรียนในมหาวิทยาลัยปีที่ 1 นักศึกษาจะต้องปรับตัวเข้ากับการเรียนการสอน ทั้งนี้เพราะ อาจารย์แต่ละท่านมีวิธีการสอนแตกต่างกัน เช่น การบอกจุดคำบรรยายและตรวจสอบจดงานเพื่อให้คะแนน หรือการแจกเอกสารแก่นักศึกษาและบรรยายตามเอกสารเป็นต้น ซึ่งตลอดระยะเวลา การศึกษา 4 ปีนั้น ชีวิตการเรียนจะไม่แตกต่างกับนักเรียนมัธยมศึกษา เพราะคนที่ขาดเรียนจะ

ขอยืมสมุดจดงานของคนที่เข้าเรียน ซึ่งคนขาดเรียนบางคนเมื่อถึงเวลาสอบสามารถทำคะแนนสอบได้ดีกว่า ส่วนในด้านสังคม นักศึกษาปีที่ 1 จะต้องฝึกร้องเพลงเชียร์ แข่งกีฬาน้องใหม่ เข้าร่วมงานรับน้องใหม่ และแปรรักษางานฟุตบอลประเพณี เมื่ออยู่ปีที่ 2 นักศึกษาจะต้องการทำกิจกรรมมากขึ้น เพราะถือว่าชีวิตการเรียนไม่ควรอยู่แต่ภายในห้องเรียนหรือคณะของตนเองเท่านั้น ซึ่งนักศึกษาได้ใช้เวลาในการทำกิจกรรมจนทำให้ผลการเรียนต่ำลง จนกระทั่งปีที่ 3 นักศึกษาเริ่มทำกิจกรรมน้อยลง เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาปีที่ 2 เป็นผู้ทำกิจกรรมบ้าง และเมื่อปีสุดท้ายของชีวิตการเรียนในมหาวิทยาลัย นักศึกษาจะเริ่มวิตกกังวลในความสามารถของตนเองก่อนที่จะสำเร็จการศึกษา เพราะตลอดเวลาที่เรียนในมหาวิทยาลัย บางคนไม่เรียนหนังสือจะทำกิจกรรมและเที่ยวเตร่เท่านั้น

ภาพชีวิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยอีกรูปแบบหนึ่งของวิทยากร เชียงกุล (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2525 : 449 - 453) กล่าวถึงชีวิตนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในช่วงปี 2512 ว่า นักศึกษาส่วนมากมาจากครอบครัวที่มีฐานะร่ำรวยหรือปานกลาง ไม่สนใจการเมือง แต่สนใจความสนุกสนานในงานสังสรรค์ งานเต้นรำ งานฟุตบอลประเพณี งานแข่งขันกีฬาต่าง ๆ ซึ่งวิถีชีวิตของนักศึกษาในแต่ละมหาวิทยาลัยก็ไม่แตกต่างกัน กิจกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้แก่ การโต้วาที การออกค่ายอาสาสมัครและชมรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นชมรมกีฬาและบันเทิง ร้อยละ 95 นักศึกษาส่วนมากใช้ชีวิตสนุกสนาน ชอบทำกิจกรรมที่สนุกสนานและพุ่มพวย โดยเฉพาะกิจกรรมเชียร์ ประธานเชียร์ของมหาวิทยาลัยจะเป็นคนสำคัญมาก ทำให้นักศึกษาส่วนหนึ่งที่แสวงหาทุนการศึกษา เริ่มไม่พอใจสภาพชีวิตในมหาวิทยาลัย ซึ่งมีกฎเกณฑ์น่าเบื่อหน่ายไร้เหตุผล เช่น การบังคับนักศึกษาชายปีที่ 1 ต้องผูกเนคไท ชีวิตการเรียนที่ต้องจดและท่องจำแบบกักเรียนมัธยม และรู้สึกผิดหวังที่นักศึกษาไม่แตกต่างจากเด็กวัยรุ่นที่ไร้การศึกษา มีการเล่นการพนัน ดื่มสุรา และการทะเลาะกันระหว่างคณะ เนื่องจากความหลงผิดดีศรีคณะของตนเอง นอกจากนั้นวิทยากร เชียงกุล (2528 : 340 - 346) ได้วิจารณ์นักศึกษารุ่นหลัง ๆ ว่า ขาดความคิดในเชิงอุดมคติที่ต้องการจะทำให้สังคมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีและเป็นธรรมขึ้น ทุกวันนี้ นักศึกษาเรียนหนังสือเพื่อที่จะสอบได้และจบออกมาหางานทำเท่านั้น ในระหว่างเรียนนักศึกษาจะ

ไม่สนใจการเรียนสนใจแต่ความสนุกสนานในกิจกรรมรับน้องใหม่ การร้องเพลงเชียร์ และกิจกรรมต่าง ๆ เมื่อใกล้จะถึงเวลาสอบจึงสนใจอ่านหนังสือ สิ่งเหล่านี้ทำให้นักศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษาไปจะขาดความรู้ในการทำงาน เป็นบัณฑิตที่ไม่มีคุณภาพ ดังนั้นนักศึกษาจึงควรตื่นตัวทั้งในแง่การชวชนชวชวหาความรู้และประสบการณ์ เพื่อทำให้เป็นคนที่มีรู้จริง สามารถทำอะไรได้ พร้อมทั้งจะเรียนรู้งานและพัฒนาต่อไป

ส่วนวีระ สมบูรณ์ (2531 : 16 - 38) กล่าวถึงประสบการณ์และชีวิตการเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ของตนเองว่า ในช่วงแรกของการเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยได้พยายามเข้าชั้นเรียนทุกชั่วโมง ทุกวิชา ต่อมาก็จะเข้าห้องเรียนเป็นครั้งคราว ทั้งนี้เพราะอาจารย์พูดจับประเด็นไม่ได้ ในที่สุดจึงเลิกเข้าชั้นเรียนไป นอกจากการเข้าเรียนก็อยู่ในห้องสมุด และเข้าร่วมกิจกรรม โดยใช้เวลาส่วนมากอยู่ที่ชุมนุมพุทธศาสตร์ ภายหลัง 6 ตุลาคม กิจกรรมนักศึกษาซบเซาลง แต่ความคิดหลัก ๆ ยังถูกส่งต่อ ๆ มา และได้พยายามรื้อฟื้นในรูปกลุ่มกิจกรรมองค์การนักศึกษา โดยตนเองทำหน้าที่สาราณียากรของวารสารปาจารยสาร จนกระทั่งปีที่ 3 ได้ลาออกจากหน้าที่สาราณียากร และใช้ชีวิตในการอ่านหนังสือ พบปะผู้อื่นโดยการนั่งเล่นหมากรุก เล่นไพ่กับเพื่อน ๆ ที่ริมน้ำ หรือไปสนทนากับกลุ่มเพื่อนต่าง ๆ นอกจากนั้นก็ช่วยทำงานชุมนุมอื่น ๆ ซึ่งจะมีเพื่อนเป็นผู้ชักชวนเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ

สำหรับชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณิต เศรษฐเสถียร (2528 : 265 - 266) กล่าวถึงความประทับใจในอดีตที่เป็นนักศึกษาในรั้วมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ว่าความประทับใจประการแรกคือ ความสนิทสนมระหว่างเพื่อนนักศึกษาด้วยกัน และความสนิทสนมระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา เนื่องจากในระยะเริ่มต้น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เปิดทำการสอนเพียงสามคณะ จึงทำให้นักศึกษาและอาจารย์รู้จักกันเป็นอย่างดี ประการที่สอง ชาวเชียงใหม่มีความศรัทธาและเชื่อถือในตัวนักศึกษา ทั้งนี้เพราะนักศึกษายึดมั่นในประเพณีอันดีงามของไทย มีการแต่งกายสุภาพเรียบร้อย นักศึกษาทุกคนใส่แบบฟอร์มตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดอย่างเคร่งครัด ด้วยความศรัทธา จึงทำให้นักศึกษาได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากชุมชน ประการที่สาม นักศึกษามีความร่วมมือกันอย่างพร้อมเพรียง ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

ประการที่สี่ นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อการเรียน แม้ว่านักศึกษาจะมีกิจกรรมและประเพณีต่าง ๆ มากมายในรอบปีหนึ่ง ๆ แต่นักศึกษาส่วนมากก็ไม่มีปัญหาด้านการเรียน เพราะนักศึกษาระดับนักศึกษาตรี เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว นักศึกษาจะต้องแข่งขันกับผู้จบจากสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ในการเข้าทำงานหรือศึกษาต่อ

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น พอจะสรุปภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยได้ว่าการดำเนินชีวิตของนักศึกษาภายในรั้วมหาวิทยาลัยนั้น ไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น แต่นักศึกษายังได้เรียนรู้ประสบการณ์ชีวิตจากนอกห้องเรียนอีกด้วย ทั้งนี้เพราะการศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้ความอิสระแก่นักศึกษาอย่างมาก ในการเลือกดำเนินชีวิตของตน ซึ่งนักศึกษาในแต่ละชั้นปี ก็จะมีกิจกรรมและการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันไป

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษา

การศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย นักศึกษาจำเป็นที่จะต้องปรับตัวให้เข้ากับบรรยากาศในมหาวิทยาลัยให้ได้ภายในระยะเวลาสั้นที่สุด ซึ่งบรรยากาศในมหาวิทยาลัยที่นี้คือ ความเป็นอิสระ ของนักศึกษาในการดูแลตนเองในด้านการเรียน เพราะในมหาวิทยาลัยนั้นแม้จะมีการบรรยายในห้องเรียนแต่ก็ไม่มีกำกับการบังคับ การศึกษาในระดับนี้อาจจะกล่าวได้ว่า นักศึกษามีอิสระภาพอย่างไม่มีขอบเขต เห็นได้ชัดเจนนว่ามีนักศึกษาจำนวนไม่น้อยที่ไม่สามารถเรียนจนสำเร็จการศึกษา หรือสำเร็จล่าช้ากว่ากำหนด (อดุลย์ วิริยเวชกุล. 2529 : 385) ซึ่งไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2529 : 37) ได้ให้ทัศนะว่า การเรียนการสอนเป็นระบบปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ผู้เรียนด้วยกันเอง และผู้เรียนกับสภาวะแวดล้อมอื่น ๆ องค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนการสอนคือ ตัวผู้เรียน ผู้สอนจะดำเนินการสอนได้ดี และมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อได้รู้จักและเข้าใจลักษณะธรรมชาติของผู้เรียนเป็นอย่างดี โคแกน (Cogan. 1975 : 135 - 139) กล่าวถึงความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา จะทำให้การเรียนของนักศึกษาดีขึ้น ซึ่งอาจารย์และนักศึกษามีความสัมพันธ์ต่อกันมากเท่าใด นักศึกษาก็จะสามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ให้สูงถึงขีดสุดได้มากเพียงนั้น และลักษณะความสัมพันธ์ของอาจารย์กับนักศึกษา จะมีอิทธิพลต่อ

ความสนใจในวิชาที่เรียนของนักศึกษา นักศึกษาที่มีความศรัทธาในตัวอาจารย์ก็จะช่วยให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน มองเห็นการเรียนเป็นงานประจำ กิจกรรมเป็นงานอดิเรก การมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนจะทำให้ผลการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น

ประภาศรี สุนันทบุตร (2522 : 61) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในทัศนะของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาร้อยละ 96.83 เข้าห้องเรียนก่อนเวลาที่อาจารย์จะเข้าสอน นักศึกษาที่สามารถจดคำบรรยายได้ทันอยู่เสมอร้อยละ 65.30 นักศึกษาที่เรียนด้วยความเพลิดเพลินมีเพียงร้อยละ 51.26 และมีนักศึกษาที่ไม่เคยถกเถียงเกี่ยวกับปัญหาวิชาการกับอาจารย์สูงถึงร้อยละ 74.93 และเมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมในด้านการเรียนแตกต่างกัน แต่นักศึกษาในคณะวิชาต่างกันและภูมิลำเนาต่างกัน จะมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมในด้านการเรียนไม่แตกต่างกัน

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2527 : 130 - 142) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐ 10 แห่ง พบว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการเรียนการสอน คือ ความสนใจในวิชาที่เรียน ผู้สอนมีความเป็นกันเอง และวิธีสอนของอาจารย์ ส่วนปัจจัยที่มีผลทำให้นักศึกษาสนใจเรียนมากที่สุด 3 ปัจจัย คือ ผู้สอนเตรียมการสอนอย่างดี มีความเป็นกันเองและกระตือรือร้นในการสอน ส่วนปัญหาด้านการเรียนการสอนพบว่า ปัญหาด้านอาจารย์ผู้สอน ให่วิธีการสอนไม่ดี บรรยายไม่ถูกวิธี ทำให้ชั้นเรียนน่าเบื่อหน่าย ปัญหาของนักศึกษาคือเกียจคร้าน ง่วงนอน เบื่อและขาดสมาธิ

เยาวนารถ อุทุมมกุล (2528 : 91) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในทัศนะของนักศึกษาและอาจารย์ พบว่า อาจารย์และนักศึกษามีทัศนะในด้านการเรียนการสอนระดับสูง เกี่ยวกับอาจารย์มีความรู้ความสามารถอย่างลึกซึ้งในวิชาที่ตนสอน อาจารย์ให้ความเป็นกันเองกับนักศึกษา นักศึกษาเอาใจใส่ในการฟังคำบรรยาย ไม่ส่งเสียงเอะอะพูดคุย การยอมรับความคิดเห็นของนักศึกษา และนักศึกษาในชั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การศึกษาในมหาวิทยาลัยจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ และจะเห็นได้ว่า นักศึกษาเพศชายและนักศึกษาเพศหญิงมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมในด้านการเรียนแตกต่างกัน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านสังคม

เมื่อนักศึกษาเข้าอยู่ในมหาวิทยาลัย ต้องมีความสัมพันธ์กับเพื่อนนักศึกษาด้วยกันนักศึกษาส่วนใหญ่อายุระหว่าง 18 - 22 ปี อยู่ในระยะวัยรุ่นตอนปลายที่จะเป็นผู้ใหญ่ร่างกายและจิตใจเปลี่ยนแปลงมาก ระยะนี้พฤติกรรมจะคล่องตัว ยึดมั่นในอุดมการณ์ มีความอยากรู้อยากเห็น อยากรับเป็นอิสระ มีแนวคิดใหม่ ๆ จากลักษณะดังกล่าวนี้ ทำให้ความสัมพันธ์กับครอบครัวและอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อนักศึกษาลดน้อยลง แต่มีความสัมพันธ์ในหมู่เพื่อนนักศึกษา จะเข้ามามีบทบาทแทนในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ความสัมพันธ์ของนักศึกษามี 2 ลักษณะ คือ ความสัมพันธ์ทางอารมณ์ และความสัมพันธ์ทางปัญญา (ไพฑูริย์ สินลารัตน์. 2514 : 47 - 55)

ความสัมพันธ์ทางอารมณ์ เป็นความสัมพันธ์ที่ตั้งอยู่บนรากฐานของความรู้สึก และผูกพันต่อกัน เช่น ความรู้สึกระหว่างครอบครัว ความรู้สึกผูกพันระหว่างเพื่อนกับเพื่อน การตัดสินใจอาศัยความรู้สึก อารมณ์ และอาวูโสเป็นหลัก กิจกรรมที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์แบบนี้ได้แก่ กิจกรรมบันเทิง การเชียร์กีฬา ความสัมพันธ์แบบนี้จะสูญหายและถูกทำลายโดยง่าย เพราะไม่เกิดขึ้นด้วยเหตุผล และหลักการ

ส่วนความสัมพันธ์ทางปัญญา อาศัยความรู้ ความคิด เหตุผลและสติปัญญา เป็นเครื่องเชื่อมโยง เช่น ความรู้สึกระหว่างเพื่อนร่วมงาน นักศึกษารุ่นพี่กับรุ่นน้อง เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านการตัดสินใจอะไรใด ๆ ก็อาศัยเหตุผล หลักการ และความรู้สึกเป็นหลัก คนที่มีเหตุผลดี มีหลักการดีกว่าย่อมถูกต้อง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องได้แก่ การอภิปราย การพูดคุยถกเถียง การประชุม สัมมนาในเรื่องวิชาความรู้ ความสัมพันธ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นและดำเนินไปด้วยดีอย่างเหมาะสมในมหาวิทยาลัย และเป็นความสัมพันธ์ที่มีความยั่งยืน มากกว่าความสัมพันธ์ทางอารมณ์ เพราะตั้งอยู่บนรากฐานของปัญญาและเหตุผล

เลิศพร ภาระกุล (2516 : 2 - 4) กล่าวว่า อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนในสถาบันการศึกษาไทยมีอิทธิพลในเรื่องค่านิยม รักความสะอาดสนุกสนาน รักสนุก ไม่เคร่งเครียด ค่านิยมเหล่านี้เรียกว่า ค่านิยมที่ต่อต้านปัญหารักรม แสดงออกให้เห็น โดยที่นักศึกษาไทยไม่ค่อยหมกมุ่นในตำรา

ชัฏถามอาจารย์ อภิปรายในวิชาการ ส่วนใหญ่จะเกี่ยวเตร หาความสนุกสนานจากการซื้อของ ชมภาพยนตร์ แข่งกีฬาและเต้นรำ

จุไร ชุ่มชุม (2526 : 102 - 106) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนของนิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร พบว่า การปฏิสัมพันธ์ในสังคมกลุ่มเพื่อนของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ในด้านการคบเพื่อน การใช้เวลาว่างในกลุ่มเพื่อนกิจกรรมสังคมในกลุ่มเพื่อน และการปรับตัว เมื่อจำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับชั้น ภูมิภาคของบิดามารดา และรายได้ของบิดามารดา นิสิตนักศึกษามีปฏิสัมพันธ์ต่อสภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อน โดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

บุบผา การีเวท (2527 : 66 - 69) ได้ศึกษาทัศนะของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีต่อสภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อน พบว่า นักศึกษาส่วนมากจะเลือกคบเพื่อนที่มีรสนิยม ความคิดเห็นและลักษณะนิสัยใจคอที่คล้ายคลึงกัน นักศึกษามีอิสระในการเลือกคบเพื่อนต่างเพศสูงและคบกันอย่างอิสระ ซึ่งเป็นแนวทางนำไปสู่เพศสัมพันธ์ได้มาก มีนักศึกษาเพียงส่วนน้อยที่เลือกคบเพื่อนเพศเดียวกันในทำนองชู้สาว ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในสังคมเมื่อจำแนกตามตัวแปรเพศ นักศึกษามีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่สำหรับนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาต่างกัน จะมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

โรเจอร์ (Roger. 1959 : 244 - 255) ได้ศึกษาพฤติกรรมการดื่มสุราของนักศึกษา พบว่า เกิดจากอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ แอสติน (Astin. 1984 : 1 - 10) ได้ศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษาในสหรัฐอเมริกา พบว่าพฤติกรรมการสูบบุหรี่ ดื่มเหล้า กินยานอนหลับ และสิ่งเสพติด จะพบในนักศึกษาที่เริ่มเข้าสู่มหาวิทยาลัยและจะเพิ่มขึ้นตามกาลเวลาที่อยู่ในมหาวิทยาลัย ดังนั้นการใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรม หรือการแสดงออกถึงความต้องการของนักศึกษานั้น กลุ่มเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อนักศึกษาที่จะนำไปทางที่ดี หรือทางเสียก็ได้

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า เมื่อนักศึกษาเข้ามาใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย ความสัมพันธ์ของกลุ่มเพื่อนและอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน จะมีความสำคัญมากต่อการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัย โดยจะเห็นได้ว่า เพศ ระดับชั้นปี ภูมิภาค และรายได้ของบิดามารดา จะมีส่วนเกี่ยวข้องทำให้การดำรงชีวิตของนักศึกษาในด้านสังคมแตกต่างกันไป

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านความเป็นอยู่ในหอพัก

การจัดหอพักให้นักศึกษา เป็นบริการที่สำคัญบริการหนึ่งที่สถาบันอุดมศึกษาจัดให้แก่ นักศึกษา ซึ่งนอกจากสร้างขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกในด้านที่พักอาศัยแล้ว ยังเป็นสถานที่ที่จะช่วยส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาการและความเจริญงอกงามของนักศึกษาในด้านที่พักอาศัย โดยเชื่อว่า การที่นักศึกษา มาอยู่ในมหาวิทยาลัย จะได้สัมผัสกับชีวิตความเป็นนักศึกษาที่สมบูรณ์ได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี เพราะ จำลองสังคมที่ดีของประเทศไทยไว้ในมหาวิทยาลัยแล้ว (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา.

2528 : 97)

การจัดหอพักในสถาบันอุดมศึกษานั้น ทางสถาบันต่าง ๆ ได้ระบุวัตถุประสงค์ของการจัด หอพักไว้ต่าง ๆ กัน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานหอพักให้ได้ตามเป้าหมายของสถาบัน อุดมศึกษานั้น ๆ แพ็ควูด (นิภา พุทธสุวรรณ. 2530 : 12 ; อ้างอิงมาจาก Packwood. 1977) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดหอพักที่สำคัญไว้ดังนี้

1. เพื่อควบคุมและปรับพฤติกรรมของนักศึกษาให้เหมาะสม
2. เพื่อพัฒนานักศึกษา
 - 2.1 ส่งเสริมพัฒนาการทางด้านสติปัญญา
 - 2.2 จัดสรรสภาพแวดล้อมอย่างไม่เป็นทางการ ทางด้านการศึกษา เพื่อสนับสนุน ให้เกิดการเรียนรู้
 - 2.3 พัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาและคณาจารย์
 - 2.4 ส่งเสริมนักศึกษาให้เกิดการเรียนรู้และเจริญงอกงามขึ้น เป็นพลเมืองดีของ สังคม

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จัดตั้งหอพักสำหรับนักศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ (มหาวิทยาลัย เชียงใหม่. 2508 : 43)

1. เพื่อควบคุมดูแลช่วยเหลือนักศึกษาในการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยในฐานะที่เป็น นักศึกษาของมหาวิทยาลัย

2. เพื่อเป็นศูนย์กลางสร้างความสามัคคีกลมเกลียวให้เกิดขึ้นแก่นักศึกษา โดยไม่จำกัดว่าเป็นนักศึกษาในคณะใด
3. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม วัฒนธรรม จิตใจและร่างกายของนักศึกษา
4. เพื่อแนะนำและช่วยเหลือนักศึกษาในด้านวิทยาการ ตามที่นักศึกษาต้องการ
5. เพื่อเป็นศูนย์กลางความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักศึกษาและอาจารย์
6. เพื่อให้ความอบอุ่นแก่นักศึกษาที่ต้องจากบิดามารดา ผู้ปกครองมาศึกษาที่มหาวิทยาลัย

จะเห็นได้ว่าวัตถุประสงค์ของการจัดหอพักของสถาบันอุดมศึกษาไทย ไม่แตกต่างจากวัตถุประสงค์ของการจัดหอพักของต่างประเทศมากนัก กล่าวคือ เป็นที่อยู่อาศัย และเป็นที่จะส่งเสริมพัฒนาการของแต่ละบุคคล ส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักใช้ชีวิตร่วมกับบุคคลอื่น ๆ ในสังคม

ประเทือง เกาจี (2517 : 95) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการของนิสิตที่อยู่ประจำหอพักของวิทยาลัยวิชาการศึกษาในส่วนภูมิภาค ปีการศึกษา 2516 พบว่า นิสิตมีปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับสถานที่พักผ่อนภายในหอพัก บริการข่าวสารโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ การเอาใจใส่ความเป็นอยู่ของนิสิตจากอาจารย์ผู้ปกครองหอพัก และเพื่อนร่วมห้องพักส่งเสียงรบกวน ในระดับสูง เมื่อพิจารณาตามตัวแปรเพศ และระดับชั้นปี พบว่า นิสิตประสบปัญหาและความต้องการแตกต่างกัน แต่นิสิตที่มีบิดามารดารายได้ต่างกัน และนิสิตที่มีบิดามารดาอาชีพต่างกันจะประสบปัญหาและความต้องการไม่แตกต่างกัน

นักตร์พริ้ง เพ็ญรัตน์ (2518 : 53) ได้สำรวจทัศนคติของนิสิตที่มีต่อการบริการของหอพักหญิงจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า การจัดบริการของหอพักสนองต่อความต้องการของนิสิตส่วนใหญ่ แต่มีข้อควรพิจารณาปรับปรุงแก้ไขคือ ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้ห้องน้ำห้องสุขา ไม่มีการซ่อมแซมทันทีเมื่อมีการชำรุดเกี่ยวกับอุปกรณ์ในห้องน้ำ ไม่เห็นด้วยกับการจับฉลากเพื่อคัดเลือกนิสิตอยู่ต่อไป การบริการอาหารยังไม่ดีพอและไม่ควรจัดบริการ การใช้โทรศัพท์ติดต่อภายนอกยังไม่สะดวก ไม่ได้จัดหาอุปกรณ์สำหรับการเล่นกีฬาให้นิสิตอย่างเพียงพอ ไม่มีมาตรการที่ดีสำหรับการหนีและป้องกันอัคคีภัย และอาจารย์ของหอพักยังไม่กระตุ้นให้นิสิตรู้จักการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ได้เพียงพอ

นิภา พุทธสุวรรณ (2530 : 130) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมที่พักของมหาวิทยาลัยใน กรุงเทพมหานคร ในทัศนะของผู้บริหารและนิสิตนักศึกษาที่พัก พบว่า ผู้บริหารมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน เห็นว่า ความเป็นกันเองระหว่างผู้บริหารที่พักและนิสิตนักศึกษาใน หอพักมหาวิทยาลัยของตน และนิสิตนักศึกษาเข้ากับเพื่อนร่วมที่พักได้ มีอยู่ในเกณฑ์มาก ส่วนนิสิต นักศึกษาเห็นว่านิสิตนักศึกษาขอคำปรึกษาจากผู้บริหารที่พัก และบุคลากรประจำที่พักให้คำแนะนำ ช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาที่อยู่ในเกณฑ์น้อย และนิสิตนักศึกษาเมื่อพิจารณาโดยส่วนรวม ทัศนะต่อสภาพ แวดล้อมหอพักมหาวิทยาลัยของนิสิตนักศึกษาที่มีชั้นปีต่างกัน มีทัศนะแตกต่างกัน ส่วนนิสิตนักศึกษาที่มีภูมิฐานะแตกต่างกัน มีทัศนะไม่แตกต่างกัน

อดอเรียน (Adorian. 1976 : 4037-A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อ หอพักมหาวิทยาลัยกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา แคนนิซัล คอลเลจ เมืองบัฟฟาโล รัฐ นิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อหอพักกับผลการเรียนของนักศึกษา แตกต่างไปตามเพศ ชั้นเรียน และวิชาเอกของนักศึกษา สภาพแวดล้อมของนักศึกษาในหอพักขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ส่วนบุคคล มนุษยสัมพันธ์ ขนาดของห้องพัก ระเบียบของห้องพัก และการบริการอาหาร ส่วนสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ขึ้นอยู่กับโอกาสเลือกห้องพัก และขนาดของห้องพัก

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า มหาวิทยาลัยจัดที่พักสำหรับนักศึกษา เพื่อเป็นที่พักอาศัยแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษาได้รู้จักใช้ชีวิตร่วมกับบุคคลอื่น ๆ ภายใน หอพักอีกด้วย และจะเห็นได้ว่านักศึกษาที่มีระดับชั้นปีแตกต่างกัน มีความเป็นอยู่ในหอพักแตกต่างกัน นอกจากนี้นักศึกษาเพศชายและเพศหญิง ยังประสบปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับหอพักแตกต่างกันด้วย

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านเศรษฐกิจ

การศึกษาในมหาวิทยาลัย นักศึกษาจำเป็นต้องใช้เงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในด้านการศึกษา เล่าเรียน ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าเครื่องแต่งกาย ค่าโดยสารรถประจำทาง ค่าที่พักผ่อนหย่อนใจ ค่าบริการในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการศึกษาในระหว่างที่ใช้ชีวิตอยู่ในมหาวิทยาลัย

เพอร์ลแมน (Perlman. 1973 : 13 - 15) ได้อธิบายว่า ค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ประกอบด้วยค่าใช้จ่าย 2 อย่าง คือ

1. ค่าใช้จ่ายทางตรง เป็นค่าใช้จ่ายหรือลงทุนไปจริง เพื่อการศึกษาประกอบด้วยค่าใช้จ่าย 2 อย่างคือ

1.1 ค่าใช้จ่ายทางตรงของสังคม เป็นค่าใช้จ่ายที่สังคมลงทุนให้กับการศึกษา ได้แก่ ค่าจ้างครู ค่าอุปกรณ์ ค่าที่ดิน ค่าอาคาร ซึ่งทางสถาบันการศึกษา อาจได้รับจัดสรรจากเงินงบประมาณ เงินภาษี หรือเงินบริจาคอื่น ๆ

1.2 ค่าใช้จ่ายทางตรงส่วนตัว เป็นค่าใช้จ่ายที่แต่ละคนลงทุน เพื่อที่จะได้รับการศึกษา ได้แก่ ค่าเล่าเรียน ค่าอุปกรณ์การเรียนและอื่น ๆ

2. ค่าใช้จ่ายทางอ้อม เป็นรายได้ที่เสียไป เนื่องจากการที่บุคคลใช้เวลามาเรียนหนังสือ แทนที่จะไปทำงาน ยังทำให้เสียโอกาสที่จะได้รับรายได้ เรียกว่า ค่าเสียโอกาส

ชีฮาน (Sheehan. 1973 : 31) ได้แบ่งสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการลงทุนทางการศึกษา ออกเป็น 2 ประการคือ

1. การลงทุนของสังคม หมายถึง การลงทุนที่รัฐจ่ายไปเพื่อให้ประชาชนได้รับการศึกษา ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

2. การลงทุนส่วนตัว หมายถึง การลงทุนที่ประชาชนต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อจะให้ได้ การศึกษา จากแนวความคิดดังกล่าวข้างต้น จึงสรุปได้ว่า ค่าใช้จ่ายส่วนตัวเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายทางการศึกษา

คณทิ์ สูงสถิตานนท์ (2518 : 46 - 54) ได้ศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิตบัณฑิตใน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปรากฏว่า ค่าใช้จ่ายส่วนตัวโดยเฉลี่ยประมาณปีละ 12,116 บาท นิสิต สาขาเภสัชศาสตร์จะใช้จ่ายเงินส่วนตัวมากที่สุด ส่วนนิสิตสาขานิติศาสตร์ จะใช้จ่ายเงินส่วนตัว น้อยที่สุด นิสิตชายใช้จ่ายเงินส่วนตัวในเรื่องค่าที่พัก ค่าพาหนะ ค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าพักผ่อน หย่อนใจ ค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษา และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ สูงกว่านิสิตหญิงส่วนค่าอาหาร ค่าเสื้อผ้า นิสิตหญิงใช้จ่ายส่วนตัวสูงกว่านิสิตชาย และพบว่านิสิตที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในกรุงเทพมหานคร ใช้จ่ายเงินส่วนตัวต่ำกว่านิสิตที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ต่างจังหวัด

เจียบ ไทยยิ่ง (2520 : 106 - 107) ได้วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม พบว่า นักศึกษาภาคปกติมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวเฉลี่ยในหนึ่งคนเป็นเงิน 8,408 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา ส่วนนักศึกษาภาคค่ำมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวเฉลี่ยในหนึ่งคนเป็นเงิน 11,390 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าที่พักอาศัย อาหารแตกต่างกัน ส่วนนักศึกษาที่มีระดับชั้นปีต่างกัน มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่พักอาศัย อาหาร การเดินทาง อุปกรณ์การศึกษา และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ แตกต่างกัน

สว่างจิต ศรีระชา (2530 : 170-171) ได้ศึกษาชีวิตนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นในด้านเศรษฐกิจพบว่า นักศึกษาใช้จ่ายเงินสำหรับชีวิตในมหาวิทยาลัยแตกต่างกันตามรายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครอง นักศึกษาจะใช้จ่ายเงินเป็นค่าอาหารมากกว่าค่าใช้จ่ายด้านอื่น ๆ นอกจากนั้นเป็นค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าใช้จ่ายในการเที่ยวเตร่ ค่าสังคมในกลุ่มเพื่อน และค่าเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม เป็นต้น

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า นักศึกษาต้องใช้จ่ายเงินส่วนตัวเพื่อเป็นค่าเล่าเรียน ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าเครื่องแต่งกาย ค่าพาหนะ ค่าพักผ่อนหย่อนใจและค่าบริการในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการศึกษา และจะเห็นว่า นักศึกษาที่มีเพศ ระดับชั้นปี สาขาวิชา และภูมิลำเนา แตกต่างกัน นักศึกษามีค่าใช้จ่ายส่วนตัวแตกต่างกันด้วย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

นักศึกษาที่ประสบปัญหาในการใช้เวลาไม่ถูกต้อง เนื่องจากกิจกรรมนอกหลักสูตรในหลายมหาวิทยาลัย ไม่สามารถที่จะช่วยให้นักศึกษาใหม่ที่กำลังเข้าสู่มหาวิทยาลัย ได้พัฒนาความสามารถหรือทักษะของตนเอง ขณะเดียวกันอาจารย์ในมหาวิทยาลัยขาดความกระตือรือร้นที่จะช่วยชี้แนะเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมด้านกิจกรรมนักศึกษา การให้ชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย จึงไม่ได้รับประโยชน์เต็มที่ คงดำเนินชีวิตตามแบบอย่างกันมาเรื่อย ๆ (ประสาร ไตรรัตนวรกุล.

พรชูลี อาชีวอำรุง (2523 : 203 - 221) กล่าวถึงผลการประชุมสัมมนาผู้บริหาร กิจกรรมนิสิตนักศึกษาของมหาวิทยาลัย ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2521 ได้สรุปเกี่ยวกับการ จัดกิจกรรม ประเภทขอบเขตของกิจกรรมในปี พ.ศ. 2522 ผลการสัมมนาสนับสนุนให้มีการจัด กิจกรรมนิสิตนักศึกษาในด้านต่าง ๆ 4 ด้าน สรุปได้ดังนี้คือ

1. ด้านศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมที่จัดควรมีขอบเขตดังนี้
 - 1.1 เพื่อส่งเสริมเผยแพร่และรักษาไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรม
 - 1.2 เพื่อสนับสนุนนิสิตนักศึกษาให้มีความสนใจและมีโอกาสได้ศึกษา เพื่อให้เกิด ความชำนาญและมีสุนทรียภาพในศิลปด้านต่าง ๆ อันไม่ขัดต่อวัฒนธรรมอันดี
2. ด้านกีฬา กิจกรรมที่จัดควรมีขอบเขต ดังนี้
 - 2.1 ส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ พลานามัย และการพัฒนาตนเอง
 - 2.2 เพื่อยกมาตรฐานการกีฬาให้สูงขึ้น
 - 2.3 จัดให้มีการแข่งขันกีฬาระดับต่าง ๆ เพื่อเพิ่มทักษะในด้านกีฬา
3. ด้านวิชาการ กิจกรรมที่จัดขึ้นในด้านนี้ เพื่อแสวงหาความรู้ในด้านวิชาการอันควร ได้รับการส่งเสริมให้มีอิสระทางการคิด และต้องอยู่ในขอบเขต โดยให้มีความสมดุลย์ในด้านความ คิดแง่ต่าง ๆ โดยสมบูรณ์
4. ด้านบำเพ็ญประโยชน์ การจัดกิจกรรมในด้านนี้อยู่ในขอบเขต
 - 4.1 ให้นิสิตนักศึกษาใช้เวลาในการพัฒนาตนเองให้พร้อมเพื่อทำประโยชน์ต่อสังคม
 - 4.2 ให้นิสิตนักศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ ให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม
 - 4.3 ปลุกฝังให้นิสิตนักศึกษาได้ตระหนักในภาระหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะต้อง มีต่อสังคมอันจะเกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ
 - 4.4 ส่งเสริมให้มีการบำเพ็ญประโยชน์ต่อหมู่คณะ และประเทศชาติ

การจัดกิจกรรมนิสิตนักศึกษา นั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบสำคัญคือ นิสิตนักศึกษาในฐานะที่เป็นผู้จัดทำกิจกรรม อาจารย์ในฐานะผู้ให้คำปรึกษาและผู้สนับสนุนสังคม สถาบันการศึกษาในฐานะผู้ให้การสนับสนุนและส่งเสริม กิจกรรมนิสิตนักศึกษาแต่ละประเภทได้รับความนิยม การเข้าร่วมกิจกรรมมากน้อยแตกต่างกันไปในแต่ละประเภท ขึ้นอยู่กับความสนใจของนักศึกษา คณาจารย์ สถาบันอุดมศึกษาและภาวะสังคม รวมทั้งปรัชญาการศึกษาด้วย

ธีระ นทีวุฒิกุล (2521 : 40) ได้ศึกษาความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า อันดับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ กิจกรรมทางวิชาการ ศิลปดนตรี การพูดและการพิมพ์ ส่งเสริมวิชาชีพ กิจกรรมงานอดิเรก ศาสนาและวัฒนธรรม กีฬาและสุขภาพ กิจกรรมทางสังคม สังคมสงเคราะห์และบำเพ็ญประโยชน์ และเมื่อจำแนกตามตัวแปร เพศ กลุ่มสาขาวิชา ภูมิฐานะ และรายได้ของครอบครัว พบว่า อันดับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตจะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประดับ นิลนงา (2523 : 97) ได้ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยครูส่วนกลาง พบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยครูส่วนกลาง ในแต่ละสถาบันไม่แตกต่างกัน นักศึกษาที่ชั้นปีและเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมนักศึกษาไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากวิทยาลัยครูมีเกณฑ์ที่แน่นอนในการดำเนินกิจกรรมในสถาบันของตน ความคิดเห็นของนักศึกษากับนักศึกษา และนักศึกษากับอาจารย์จึงสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่

บุญสม มาร์ติน (2528 : 259) กล่าวถึงกิจกรรมการรับน้องใหม่ว่า การต้อนรับน้องใหม่เป็นประเพณีต่าง ๆ กันในแต่ละมหาวิทยาลัย และเป็นเรื่องของนักศึกษา ถ้าตั้งกฎเกณฑ์ขึ้นมาอาจจะสวนความรู้สึกได้ ต้องการให้นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีประเพณีไม่เหมือนใคร แต่เป็นประเพณีที่ประทับใจและจดจำไว้ด้วยความภูมิใจ จึงได้ชวนนักศึกษารุ่นแรกเดินขึ้นไปนมัสการพระธาตุดอยสุเทพ และได้รับความร่วมมืออย่างดีจากนักศึกษาทุกคนทั้งชายและหญิง เมื่อเดินขึ้นไปพร้อมกันแล้ว ก็ไปนมัสการพระธาตุดอยสุเทพด้วยกันแสดงถึงความเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่อย่างสมบูรณ์ทางจิตใจ ซึ่งนักศึกษารักษาไว้เป็นประเพณีสืบต่อมา นอกจากนั้น คณิต เศรษฐศาสตร์ (2528 : 266) กล่าวถึงความร่วมมือของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในการทำ

กิจกรรมทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย นักศึกษาจะมีส่วนร่วมด้วยชาวเชียงใหม่ในงานทอดกฐิน นิสิตลอยกระทง และออกร้านแสดงนิทรรศการในงานฤดูหนาว สำหรับกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย นักศึกษามีการแข่งขันกีฬาระหว่างคณะ เรียกว่า Sport Day - Sport Night การต้อนรับ น้องรถไฟอย่างอบอุ่น โดยในตอนกลางคืนจะมีการเลี้ยงขันโตก นิธิบายศรีผูกข้อมือให้น้อง ๆ และ รายการบันเทิงอื่น ๆ

สุวรรณ สุขสมภักดิ์ (2530 : 74) ได้ศึกษาทัศนะของนักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหาร ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเกษตรนครศรีธรรมราช ใน ด้านการจัดกิจกรรมของนักศึกษา พบว่า ตารางเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมของนักศึกษา ห้องทำงานสำหรับสโมสรนักศึกษาและชมรมมีน้อย นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมศิลปวัฒนธรรมไทยน้อย ระเบียบของวิทยาลัยไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา มีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น น้อย แต่ผู้บริหารได้ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมทุกประเภทตามสมควรใจและจัดอุปกรณ์กีฬาให้ เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา และเมื่อพิจารณาตามตัวแปรระดับชั้นปี พบว่า นักศึกษาชั้น ปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยในด้านการจัดกิจกรรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัย ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม สรุปได้ว่า ตัวแปรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของนักศึกษา ในแต่ละด้านทั้ง 5 ด้าน คือ เพศ ระดับชั้นปี สาขาวิชา ภูมิสำเนา รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และอาชีพของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาว่า นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย เชียงใหม่มีการดำรงชีวิตอย่างไร แตกต่างกันหรือไม่ และผู้วิจัยคาดว่าตัวแปรที่กล่าวมาข้างต้น จะมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งการศึกษาดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกัยชีวิตและความเป็นอยู่ของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะผู้บริหารและอาจารย์ได้เข้าใจการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัย และนำมาจัดการเรียนการสอน สภาพแวดล้อม ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องเหมาะสมกับนักศึกษามากที่สุด ทำให้นักศึกษาได้มีการศึกษาอย่างสมบูรณ์และมีคุณลักษณะสมความมุ่งหวังของมหาวิทยาลัย

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้าเป็นลำดับดังนี้

1. การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 12 คณะ ซึ่งประกอบด้วย คณะมนุษยศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ สังคมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ แพทยศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ เภสัชศาสตร์ เทคนิคการแพทย์ และคณะพยาบาลศาสตร์ และนักอาศัยอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2533 จำนวน 7,259 คน เป็นนักศึกษาชาย 2,995 คน และนักศึกษาหญิง 4,264 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทั้ง 12 คณะ ซึ่งประกอบด้วยคณะมนุษยศาสตร์

ศึกษาศาสตร์ วิจิตรศิลป์ สังคมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ แพทยศาสตร์
ทันตแพทยศาสตร์ เภสัชศาสตร์ เทคนิคการแพทย์ และคณะพยาบาลศาสตร์ และนักอาศัยอยู่ในหอ
พักมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2533 จำนวน 600 คน เป็นนักศึกษาชาย 300 คน และ
นักศึกษาหญิง 300 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)
จากประชากร มีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

ขั้นที่ 1 แบ่งนักศึกษาที่เป็นประชากรตามลักษณะกลุ่มของวิชา ออกเป็น 3 สาขา

วิชาคือ

1.1 สาขาวิชาสังคมศาสตร์ ได้แก่ คณะมนุษยศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ วิจิตรศิลป์
และสังคมศาสตร์

1.2 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้แก่ คณะเกษตรศาสตร์ วิทยาศาสตร์
และวิศวกรรมศาสตร์

1.3 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์
เภสัชศาสตร์ เทคนิคการแพทย์ และพยาบาลศาสตร์

ขั้นที่ 2 ในแต่ละสาขาวิชา แบ่งนักศึกษาที่เป็นประชากรออกเป็น ชั้นปีที่ 1, 2, 3
และ 4

ขั้นที่ 3 ในแต่ละชั้นปี แยกนักศึกษาเป็นเพศชายและเพศหญิง สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่ม
อย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างสาขาวิชาละ 200 คน แยกออกเป็นเพศชาย 100 คน เพศหญิง 100
คน และเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 - 4 ชั้นปีละ 50 คน ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สาขาวิชา	เพศ	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4		รวม	
		ประจำ กร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประจำ กร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประจำ กร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประจำ กร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประจำ กร	กลุ่ม ตัวอย่าง
สังคมศาสตร์	ชาย	390	25	234	25	157	25	123	25	904	100
	หญิง	708	25	571	25	481	25	463	25	2,223	100
	รวม	1,098	50	805	50	638	50	586	50	3,127	200
วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี	ชาย	589	25	426	25	235	25	202	25	1,452	100
	หญิง	314	25	262	25	170	25	144	25	890	100
	รวม	903	50	688	50	405	50	346	50	2,342	200
วิทยาศาสตร์ สุขภาพ	ชาย	196	25	142	25	141	25	160	25	639	100
	หญิง	350	25	301	25	259	25	241	25	1,151	100
	รวม	546	50	443	50	400	50	401	50	1,790	200

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการดำรงชีวิตของนักศึกษายามในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาเกี่ยวกับ เพศ ระดับชั้นปี สาขาวิชา ภูมิลำเนา รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดให้นักศึกษาเสนอข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทั้ง 5 ด้าน

การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยมีวิธีการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามปลายเปิด ที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม แล้วนำไปให้นักศึกษาจำนวน 60 คน ตอบแบบสอบถาม
3. ศึกษาและดัดแปลงจากแบบสำรวจสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ของ เยาวนารถ อุทุมมกุล (2528 : ภาคผนวก) ในด้านบรรยากาศการเรียนการสอน และด้านสังคม กลุ่มเพื่อน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
4. นำข้อมูลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย และแบบสอบถามปลายเปิด มาสร้างแบบสอบถามการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 5 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งแบบสอบถามที่สร้างนั้น เป็นแบบประเมินค่ามี 5 ตัวเลือก ได้แก่ บ่อยครั้งที่สุด บ่อยครั้ง ปานกลาง น้อยครั้ง และน้อยครั้งที่สุด ลักษณะข้อคำถามจะมีทั้งเชิงนิมิตและเชิงนิเสธ

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ โดยมีเนื้อหาครอบคลุมและสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ผู้วิจัยกำหนดไว้แล้ว นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงแล้วมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาเกี่ยวกับเพศ ระดับชั้นปี สาขาวิชา ภูมิภาค รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

5 ด้าน จำนวน 60 ข้อ ดังนี้

ด้านการศึกษา ได้แก่ ข้อ 1-12

ด้านสังคม ได้แก่ ข้อ 13-22

ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ได้แก่ ข้อ 23-32

ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ ข้อ 33-44

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ได้แก่ ข้อ 45-60

ตัวอย่างแบบสอบถามตอนที่ 2 เช่น

ลำดับที่	การดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ระดับการดำรงชีวิต				
		บ่อยครั้งที่สุด	บ่อยครั้ง	ปานกลาง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งที่สุด
1.	ข้าพเจ้าสามารถจดคำบรรยายได้ดี					
2.	ข้าพเจ้าเข้าชั้นเรียนช้ากว่ากำหนด					
3.	ข้าพเจ้าลงทะเบียนเรียนไม่ได้ตรงตามกระบวนวิชาที่คาดหวังไว้ในแต่ละภาคเรียน					

ตอนที่ 3 ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เกณฑ์การให้คะแนน

วิธีการให้คะแนนในแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ผู้วิจัยได้กำหนดให้คะแนนตามระดับที่ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ซึ่งมีค่าคะแนน ตั้งแต่ 1-5 คะแนน

1. ข้อความเชิงนิมิต (Positive) ได้แก่ข้อ 1,2,3,6,7,8,9,10,11,12, 13, 14, 18, 21, 22, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 34, 35, 36, 37, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, และ 60 ให้คะแนนดังนี้

บ่อยครั้งที่สุด	ให้	5	คะแนน
บ่อยครั้ง	ให้	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
น้อยครั้ง	ให้	2	คะแนน
น้อยครั้งที่สุด	ให้	1	คะแนน

2. ข้อความเชิงลบ (Negative) ได้แก่ ข้อ 4, 5, 15, 16, 17, 19, 20, 23, 24, 29, 32, 33, 38, 39, 40, 41, 42 และ 43 ให้คะแนนดังนี้

บ่อยครั้งที่สุด	ให้	1	คะแนน
บ่อยครั้ง	ให้	2	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
น้อยครั้ง	ให้	4	คะแนน
น้อยครั้งที่สุด	ให้	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลผล

ผู้วิจัยได้กำหนดการแปลระดับ การดำรงชีวิตของคะแนนเฉลี่ยทั้งหมด ตามแนวของเบสท์ (Best . 1970: 204-208) ดังนี้

1.00 - 2.49	มีระดับการดำรงชีวิตต่ำ
2.50 - 3.49	มีระดับการดำรงชีวิตปานกลาง
3.50 - 5.00	มีระดับการดำรงชีวิตสูง

การหาคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ผ่านการตรวจหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยมีเนื้อหาครอบคลุมการดำรงชีวิตทั้ง 5 ด้าน จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน คือ ผศ. ดร. กาญจนา ทาสิตะนันท์ รศ. ดร. คมเพชร จัตรสุภกุล และ รศ. กมลรัตน์ กรีทอง แล้วนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว จำนวน 95 ข้อ

ไปทดลองใช้กับนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน นำมาหาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ แล้วนำค่าเฉลี่ยรายข้อทั้งสองกลุ่มมาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้ t-test และพิจารณาค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไปได้มา 72 ข้อ จากนั้นคัดเลือกแบบสอบถามในแต่ละด้านให้มีเนื้อหาตามที่กำหนด ข้อคำถามบางข้อได้ถูกปรับเปลี่ยน คือ ข้อ 39 และ 43 เพื่อรวบรวมเป็นแบบสอบถามที่จะนำไปใช้จำนวน 60 ข้อ ได้ทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค ได้ค่าคะแนนความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ .81 (ดังแสดงในภาคผนวก ก.)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยพายัพมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 28 มกราคม - 10 กุมภาพันธ์ 2534 ได้แบบสอบถามคืนมาทั้งหมด 630 ฉบับ และคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ จำนวน 600 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS* (Statistical Package for Social Science Version x) วิเคราะห์ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษา จำแนกตามตัวแปรด้าน เพศ ระดับชั้นปี สาขาวิชา ภูมิภาค รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง โดยการหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์การดำรงชีวิตของนักศึกษา จำแนกตามตัวแปรด้านเพศ ระดับชั้นปี สาขาวิชา ภูมิภาค รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที และระดับการดำรงชีวิต
3. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน จำแนกตามตัวแปรด้านเพศ ระดับชั้นปี สาขาวิชา ภูมิภาค รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง โดยใช้ t-test และ F-test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้วิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

1.1 หาค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ ของกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ (ลิวน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2524 : 187)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
$\bar{X}_H$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มผู้ได้คะแนนสูง
$\bar{X}_L$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มผู้ได้คะแนนต่ำ
S_H^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มผู้ได้คะแนนสูง
S_L^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มผู้ได้คะแนนต่ำ
n_H	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมดในกลุ่มผู้ได้คะแนนสูง
n_L	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมดในกลุ่มผู้ได้คะแนนต่ำ

1.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ใช้สูตร (ลิวน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2524 : 171)

$$\infty = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_e^2} \right]$$

เมื่อ ∞	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
n	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือที่จะวัด
$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
S_e^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

2. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ทหาค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.

2524 : 59)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2.2 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร

(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2524 : 100)

$$SD = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ SD แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัว

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2.3 ใช้ t-test Independent ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่าง

คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2522 : 215)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าที่พิจารณาใน t - Distribution

$\bar{X}_1$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยกลุ่มที่ 1

$\bar{X}_2$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยกลุ่มที่ 2

S_1^2 แทน ความแปรปรวนกลุ่มที่ 1

S_2^2 แทน ความแปรปรวนกลุ่มที่ 2

n_1 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1

n_2 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

2.4 ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) โดยพิจารณาค่า F-test เพื่อทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป (ลิวน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2522 : 260)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าสถิติแสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่มากกว่าสองกลุ่ม

MS_b แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

ถ้าพบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรที่ทดสอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้สูตรของเชฟเฟ (Scheffe').

$$S = \sqrt{(k-1) F(\infty, df_b, df_w), \frac{2}{n} / MS_w}$$

เมื่อ S แทน ค่าวิกฤติแบบเชฟเฟ

$F(\infty, df_b, df_w)$ แทน ค่า F ที่เปิดจากตารางการแจกแจงของค่า F

ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = ∞ โดยมีค่า

$$df_b = k-1 \quad df_w = N-k$$

MS_w แทน ค่า Mean Square ภายในกลุ่ม

n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง (ทุกกลุ่ม n เท่ากัน)

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 240)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับการวิเคราะห์และการแปลผล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 5 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 นำเสนอข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ ระดับชั้นปี สาขาวิชา ภูมิฐานะ รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง โดยนำเสนอข้อมูลเป็นคำร้อยละ (ดังแสดงในตาราง 2)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทั้ง 5 ด้าน ของนักศึกษา รวม 600 คน โดยเสนอข้อมูลเป็น ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที และระดับการดำรงชีวิต (ดังแสดงในตาราง 3)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทั้ง 5 ด้าน ของนักศึกษา จำแนกตามเพศ ระดับชั้นปี สาขาวิชา ภูมิฐานะ รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง โดยเสนอข้อมูลเป็นค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที และระดับการดำรงชีวิต (ดังแสดงในตาราง 4-10)

✓ ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า จำแนกตามเพศ ระดับชั้นปี สาขาวิชา ภูมิฐานะ รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง โดยการใช้ t-test และ F-test (ดังแสดงในตาราง 11-17)

ตอนที่ 5 ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำรงชีวิตของนักศึกษา

ในการนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์และอักษรย่อดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
SD	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าอัตราส่วนวิกฤติของการแจกแจงแบบ t (t-distribution)
F	แทน	ค่าอัตราส่วนวิกฤติของการแจกแจงแบบ F (F-distribution)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Square)
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ (degree of freedom)
R	แทน	อันดับที่ (Rank)
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
***	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิเคราะห์การดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปรากฏผลดังแสดงในตาราง

ตอนที่ 1 ลักษณะข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 600 คน จำแนกตามเพศ ระดับชั้นปี สาขาวิชา ภูมิภาค รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรต่าง ๆ

ตัวแปร	ระดับของตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
1) เพศ	1) ชาย	300	50
	2) หญิง	300	50
2) ระดับชั้นปี	1) ชั้นปีที่ 1	150	25
	2) ชั้นปีที่ 2	150	25
	3) ชั้นปีที่ 3	150	25
	4) ชั้นปีที่ 4	150	25
3) สาขาวิชา	1) สังคมศาสตร์	200	33.33
	2) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	200	33.33
	3) วิทยาศาสตร์สุขภาพ	200	33.33
4) ภูมิลำเนา	1) กรุงเทพมหานคร	115	19.20
	2) ภาคกลาง	31	5.20
	3) ภาคเหนือ	340	56.70
	4) ภาคใต้	33	5.50
	5) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	36	6.00
	6) ภาคตะวันออก	22	3.70
	7) ภาคตะวันตก	23	3.80

ตาราง 2 (ต่อ)

ตัวแปร	ระดับของตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
5) รายได้ของบิดา มารดา หรือ ผู้ปกครอง	1) ต่ำกว่า 5,000 บาท	131	21.80
	2) ระหว่าง 5,001-10,000 บาท	257	42.80
	3) สูงกว่า 10,001 บาท	212	35.30
6) อาชีพของบิดา	1) รับราชการ	179	29.80
	2) รัฐวิสาหกิจ	25	4.20
	3) รับจ้าง	71	11.80
	4) ค้าขายหรือเจ้าของกิจการ	213	35.50
	5) เกษตรกรรม	53	8.80
	6) อื่น ๆ	59	9.80
7) อาชีพของมารดา	1) รับราชการ	116	19.30
	2) รัฐวิสาหกิจ	7	1.20
	3) รับจ้าง	46	7.70
	4) ค้าขายหรือเจ้าของกิจการ	229	38.20
	5) เกษตรกรรม	54	9.00
	6) อื่น ๆ	148	24.70

จากตาราง 2 แสดงว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 600 คน เมื่อจำแนกตามเพศ ได้นักศึกษาเพศชาย 300 คน และนักศึกษาเพศหญิง 300 คน เมื่อจำแนกตามระดับชั้นปี ได้นักศึกษาชั้นปีละ 150 คน เมื่อจำแนกตามสาขาวิชา ได้นักศึกษาสาขาวิชาละ 200 คน เมื่อจำแนกตามภูมิลำเนา มีนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ภาคเหนือมากที่สุด คือ 340 คน คิดเป็นร้อยละ 56.70 และมีนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่น้อยที่สุด คือ 22 คน คิดเป็นร้อยละ 3.70 เมื่อจำแนกตามรายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง มีนักศึกษาที่รายได้ของ บิดามารดาหรือผู้ปกครอง ต่ำกว่า 5,000 บาท น้อยที่สุด คือ 131 คน คิดเป็นร้อยละ 21.80 นักศึกษาที่รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ระหว่าง 5,001-10,000 บาท มากที่สุด คือ 257 คน คิดเป็นร้อยละ 42.80 เมื่อจำแนกตามอาชีพของบิดามีนักศึกษาที่บิดาค้าขายหรือเจ้าของกิจการมากที่สุด คือ 213 คน คิดเป็นร้อยละ 35.50 และนักศึกษาที่บิดาทำเกษตรกรรมน้อยที่สุด คือ 53 คน คิดเป็นร้อยละ 8.80 เมื่อจำแนกตามอาชีพของมารดา มีนักศึกษาที่มารดาทำงานรัฐวิสาหกิจน้อยที่สุด คือ 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.20 และนักศึกษาที่มารดาค้าขายหรือเจ้าของกิจการมากที่สุดคือ 229 คน คิดเป็นร้อยละ 38.20

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทั้ง 5 ด้านของนักศึกษาจำนวน 600 คน โดยเสนอข้อมูลเป็น ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที และระดับการดำรงชีวิต ดังปรากฏในตาราง 3 ดังนี้

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับการดำรงชีวิต

การดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่	$\bar{X}$	SD	R.	ระดับการดำรงชีวิต
ด้านการศึกษา	3.41	0.46	3	ปานกลาง
ด้านสังคม	3.44	0.39	2	ปานกลาง
ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก	3.69	0.45	1	สูง
ด้านเศรษฐกิจ	3.32	0.41	4	ปานกลาง
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	2.57	0.61	5	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อพิจารณาแยกแต่ละด้านพบว่า นักศึกษามีระดับการดำรงชีวิตในด้านความเป็นอยู่ในหอพักเป็นอันดับ 1 ($\bar{X}= 3.69$) อันดับ 2 ด้านสังคม ($\bar{X}= 3.44$) อันดับ 3 คือ ด้านการศึกษา ($\bar{X}=3.41$) อันดับ 4 คือ ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X}=3.32$) และอันดับ 5 คือ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{X}=2.57$) ซึ่งการดำรงชีวิตในแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านความเป็นอยู่ในหอพักอยู่ในระดับสูง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทั้ง 5 ด้าน ของนักศึกษาจำแนกตามตัวแปร ด้านเพศ ระดับชั้นปี สาขาวิชา ภูมิฐานะ รายได้ของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง และอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง โดยเสนอข้อมูลเป็นค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับการดำรงชีวิต (ดังแสดงในตาราง 4-10) ดังนี้

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับการดำรงชีวิตโดยจำแนกตามเพศ

	เพศชาย				เพศหญิง			
	$\bar{X}$	SD	R	ระดับการดำรงชีวิต	$\bar{X}$	SD	R	ระดับการดำรงชีวิต
การดำรงชีวิตของนักศึกษา								
ด้านการศึกษา	3.41	0.49	2	ปานกลาง	3.40	0.43	3	ปานกลาง
ด้านสังคม	3.40	0.39	3	ปานกลาง	3.48	0.38	2	ปานกลาง
ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก	3.59	0.44	1	สูง	3.78	0.43	1	สูง
ด้านเศรษฐกิจ	3.28	0.44	4	ปานกลาง	3.37	0.39	4	ปานกลาง
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	2.61	0.65	5	ปานกลาง	2.54	0.56	5	ปานกลาง

จากตาราง 4 แสดงว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่เพศชาย เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า นักศึกษาเพศชายมีการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพักเป็นอันดับ 1 ($\bar{X} = 3.59$) อันดับ 2 คือ ด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.41$) อันดับ 3 คือ ด้านสังคม ($\bar{X} = 3.40$) อันดับ 4 คือ ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.28$) และอันดับ 5 คือ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{X} = 2.61$) ซึ่งการดำรงชีวิตในแต่ละด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านความเป็นอยู่ในหอพักอยู่ในระดับสูง

นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่เพศหญิง เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า นักศึกษาเพศหญิงมีการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพักเป็นอันดับ 1 ($\bar{X}=3.78$) อันดับ 2 คือ ด้านสังคม ($\bar{X}=3.48$) อันดับ 3 คือ ด้านการศึกษา ($\bar{X}=3.40$) อันดับ 4 คือ ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X}=3.37$) และอันดับ 5 คือ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{X}=2.54$) ซึ่งการดำรงชีวิตในแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านความเป็นอยู่ในหอพักอยู่ในระดับสูง

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่า นักศึกษาเพศชายและเพศหญิง มีการดำรงชีวิตในระดับปานกลางทุกด้าน ยกเว้นด้านความเป็นอยู่ในหอพักอยู่ในระดับสูงเหมือนกัน

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับการดำรงชีวิตโดยจำแนกตามระดับชั้นปี

การดำรงชีวิต	ค่าสถิติ	ระดับชั้นปี			
		ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4
ด้านการศึกษา	$\bar{X}$	3.25	3.39	3.47	3.51
	SD	0.41	0.45	0.50	0.46
	R	4	3	2	2
	ระดับ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
ด้านสังคม	$\bar{X}$	3.59	3.44	3.39	3.34
	SD	0.40	0.35	0.36	0.39
	R	2	2	3	3
	ระดับ	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง

ตาราง 5 (ต่อ)

การดำรงชีวิต	ค่าสถิติ	ระดับชั้นปี			
		ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4
ความเป็นอยู่ในหอพัก	$\bar{X}$	3.76	3.71	3.68	3.59
	SD	0.44	0.43	0.47	0.43
	R	1	1	1	1
	ระดับ	สูง	สูง	สูง	สูง
ด้านเศรษฐกิจ	$\bar{X}$	3.49	3.27	3.28	3.25
	SD	0.39	0.41	0.38	0.44
	R	3	4	4	4
	ระดับ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	$\bar{X}$	2.48	2.60	2.61	2.59
	SD	0.61	0.58	0.62	0.62
	R	5	5	5	5
	ระดับ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อพิจารณาแต่ละชั้นปี พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพักเป็นอันดับ 1 ($\bar{X}$ =3.76) อันดับ 2 คือ ด้านสังคม ($\bar{X}$ =3.59) อันดับ 3 คือ ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X}$ =3.49) อันดับ 4 คือ ด้านการศึกษา ($\bar{X}$ =3.25) และอันดับ 5 คือ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{X}$ =2.48)

นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพักเป็นอันดับ 1 ($\bar{X}=3.71$) อันดับ 2 คือ ด้านสังคม ($\bar{X}=3.44$) อันดับ 3 คือ ด้านการศึกษา ($\bar{X}=3.39$) อันดับ 4 คือ ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X}=3.27$) และอันดับ 5 คือ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{X}=2.60$)

นักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 มีการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพักเป็นอันดับ 1 ($\bar{X}=3.68$ และ 3.59) อันดับ 2 คือ ด้านการศึกษา ($\bar{X}=3.47$ และ 3.51) อันดับ 3 คือ ด้านสังคม ($\bar{X}=3.39$ และ 3.34) อันดับ 4 คือ ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X}=3.28$ และ 3.25) และอันดับ 5 คือ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{X}=2.61$ และ 2.59)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่านักศึกษามีการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพักในระดับสูง และมีการดำรงชีวิตด้านเศรษฐกิจในระดับปานกลาง เหมือนกันทุกระดับชั้นปี

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับการดำรงชีวิต โดยจำแนกตามสาขาวิชา

การดำรงชีวิต	ค่าสถิติ	สาขาวิชา		
		สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	วิทยาศาสตร์สุขภาพ
ด้านการศึกษา	$\bar{X}$	3.38	3.37	3.47
	SD	0.43	0.46	0.50
	R	3	3	2
	ระดับ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง

ตาราง 6 (ต่อ)

การดำรงชีวิต	ค่าสถิติ	สาขาวิชา		
		สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	วิทยาศาสตร์สุขภาพ
ด้านสังคม	$\bar{X}$	3.42	3.46	3.44
	SD	0.41	0.37	0.38
	R	2	2	3
	ระดับ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
ด้านความเป็นอยู่ ในหอพัก	$\bar{X}$	3.67	3.66	3.73
	SD	0.47	0.43	0.44
	R	1	1	1
	ระดับ	สูง	สูง	สูง
ด้านเศรษฐกิจ	$\bar{X}$	3.33	3.35	3.29
	SD	0.45	0.38	0.41
	R	4	4	4
	ระดับ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
ด้านการเข้าร่วม กิจกรรม	$\bar{X}$	2.50	2.52	2.69
	SD	0.64	0.56	0.62
	R	5	5	5
	ระดับ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อพิจารณาแต่ละสาขาวิชา พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศาสตร์ และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพักเป็นอันดับ 1 ($\bar{X}$ =3.66 และ 3.67) อันดับ 2 คือ ด้านสังคม ($\bar{X}$ =3.42 และ 3.46) อันดับ 3 คือ ด้านการศึกษา ($\bar{X}$ =3.38 และ 3.37) อันดับ 4 คือ ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X}$ =3.33 และ 3.35) และอันดับ 5 คือ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{X}$ =2.50 และ 2.52)

นักศึกษสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพักเป็นอันดับ 1 ($\bar{X}$ =3.73) อันดับ 2 คือ ด้านการศึกษา ($\bar{X}$ = 3.47) อันดับ 3 คือ ด้านสังคม ($\bar{X}$ =3.44) อันดับ 4 คือ ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X}$ =3.29) และอันดับ 5 คือ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{X}$ =2.69)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพักในระดับสูง และมีการดำรงชีวิตด้านอื่น ๆ ในระดับปานกลาง

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับการดำรงชีวิต
โดยจำแนกตามภูมิภาค

การดำรงชีวิต	ค่าสถิติ	ภูมิภาค						
		กรุงเทพฯ	ภาคกลาง	ภาคเหนือ	ภาคใต้	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคตะวันตก
ด้านการศึกษา	$\bar{X}$	3.42	3.42	3.38	3.51	3.41	3.41	3.57
	SD	0.46	0.45	0.45	0.48	0.64	0.45	0.37
	R	2	3	3	2	2	2	2
	ระดับ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
ด้านสังคม	$\bar{X}$	3.37	3.46	3.46	3.48	3.38	3.31	3.49
	SD	0.38	0.34	0.38	0.33	0.45	0.45	0.46
	R	3	2	2	3	3	3	3
	ระดับ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก	$\bar{X}$	3.60	3.68	3.71	3.62	3.66	3.68	3.89
	SD	0.49	0.43	0.44	0.36	0.41	0.33	0.57
	R	1	1	1	1	1	1	1
	ระดับ	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง

ตาราง 7 (ต่อ)

การดำรงชีวิต	ค่าสถิติ	ภูมิลำเนา						
		กรุงเทพ	ภาคกลาง	ภาคเหนือ	ภาคใต้	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคตะวันตก
ด้านเศรษฐกิจ	$\bar{X}$	3.25	3.36	3.34	3.34	3.37	3.31	3.39
	SD	0.40	0.29	0.42	0.45	0.46	0.27	0.58
	R	4	4	4	4	4	3	4
	ระดับ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	$\bar{X}$	2.51	2.50	2.61	2.68	2.48	2.32	2.56
	SD	0.58	0.55	0.62	0.59	0.61	0.61	0.60
	R	5	5	5	5	5	5	5
	ระดับ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

จากตาราง 7 แสดงว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อพิจารณาแต่ละภูมิลำเนา พบว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนากรุงเทพมหานคร ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันตก มีการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพักเป็นอันดับ 1 ($\bar{X}$ =3.60, 3.62, 3.66 และ 3.89) อันดับ 2 คือ ด้านการศึกษา ($\bar{X}$ = 3.42, 3.51, 3.41 และ 3.57) อันดับ 3 คือ ด้านสังคม ($\bar{X}$ =3.37, 3.48, 3.38 และ 3.49) อันดับ 4 คือ ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X}$ =3.25, 3.34, 3.37 และ 3.39) และอันดับ 5 คือ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{X}$ =2.51, 2.68, 2.48, และ 2.56)

นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาภาคกลางและภาคเหนือ มีการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพักเป็นอันดับ 1 ($\bar{X}$ =3.68 และ 3.71) อันดับ 2 คือ ด้านสังคม ($\bar{X}$ =3.46 และ 3.46) อันดับ 3 คือ ด้านการศึกษา ($\bar{X}$ =3.42 และ 3.38) อันดับ 4 คือ ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X}$ =3.36 และ 3.34) และอันดับ 5 คือ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{X}$ =2.50 และ 2.61)

นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาภาคตะวันออก มีการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพักเป็นอันดับ 1 ($\bar{X}$ = 3.68) อันดับ 2 คือ ด้านการศึกษา ($\bar{X}$ =3.41) อันดับ 3 คือ ด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X}$ =3.31) และอันดับ 5 คือ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{X}$ =2.32)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพักระดับสูง เหมือนกันทุกภูมิภาค

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับการดำรงชีวิต โดยจำแนกตามรายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

การดำรงชีวิต	ค่าสถิติ	ระดับรายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง		
		ระดับต่ำ	ระดับปานกลาง	ระดับสูง
ด้านการศึกษา	$\bar{X}$	3.34	3.40	3.45
	SD	0.51	0.45	0.44
	R	4	3	2
	ระดับ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
ด้านสังคม	$\bar{X}$	3.49	3.45	3.38
	SD	0.36	0.38	0.40
	R	2	2	3
	ระดับ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง

ตาราง 8 (ต่อ)

การดำรงชีวิต	ค่าสถิติ	ระดับรายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง		
		ระดับต่ำ	ระดับปานกลาง	ระดับสูง
ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก	$\bar{X}$	3.82	3.70	3.59
	SD	0.47	0.42	0.44
	R	1	1	1
	ระดับ	สูง	สูง	สูง
ด้านเศรษฐกิจ	$\bar{X}$	3.44	3.33	3.24
	SD	0.38	0.40	0.43
	R	3	4	4
	ระดับ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	$\bar{X}$	2.67	2.61	2.46
	SD	0.66	0.62	0.55
	R	5	5	5
	ระดับ	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ

จากตาราง 8 แสดงว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อพิจารณาแต่ละระดับรายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง พบว่า นักศึกษาที่รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองระดับต่ำ มีการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพักเป็นอันดับ 1 ($\bar{X}=3.82$) อันดับ 2 คือ ด้านสังคม ($\bar{X}=3.49$) อันดับ 3 คือ ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X}=3.44$) อันดับ 4 คือ ด้านการศึกษา ($\bar{X}=3.34$) และอันดับ 5 คือ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{X}=2.67$)

นักศึกษาที่รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองระดับปานกลาง มีการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพักเป็นอันดับ 1 ($\bar{X}=3.70$) อันดับ 2 คือ ด้านสังคม ($\bar{X}=3.45$) อันดับ 3 คือ ด้านการศึกษา ($\bar{X}=3.40$) อันดับ 4 คือ ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X}=3.33$) และอันดับ 5 คือ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{X}=2.61$)

นักศึกษาที่รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองระดับสูง มีการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพัก เป็นอันดับ 1 ($\bar{X}=3.59$) อันดับ 2 คือ ด้านการศึกษา ($\bar{X}=3.45$) อันดับ 3 คือ ด้านสังคม ($\bar{X}=3.38$) อันดับ 4 คือ ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X}=3.24$) และอันดับ 5 คือ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{X}=2.46$)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ระดับต่ำ ปานกลาง และสูง มีการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ระดับสูง

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับการดำรงชีวิต โดยจำแนกตามอาชีพของบิดา

การดำรงชีวิต	ค่าสถิติ	อาชีพ					
		รับราชการ	รัฐวิสาหกิจ	รับจ้าง	ค้าขายหรือ เจ้าของกิจการ	เกษตรกรรม	อื่น ๆ
ด้านการศึกษา	$\bar{X}$	3.38	3.56	3.49	3.40	3.38	3.38
	SD	0.45	0.51	0.50	0.47	0.47	0.39
	R	3	1	3	2	4	3
	ระดับ	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง

ตาราง 9 (ต่อ)

การดำรงชีวิต	ค่าสถิติ	อาชีพ					
		รับราชการ	รัฐวิสาหกิจ	รับจ้าง	ค้าขายหรือ เจ้าของกิจการ	เกษตร กรรม	อื่น ๆ
ด้านสังคม	$\bar{X}$	3.42	3.52	3.51	3.39	3.47	3.50
	SD	0.42	0.34	0.36	0.38	0.31	0.39
	R	2	3	2	3	2	2
	ระดับ	ปานกลาง	สูง	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
ด้านความเป็น อยู่ในหอพัก	$\bar{X}$	3.68	3.56	3.73	3.61	3.87	3.80
	SD	0.43	0.42	0.49	0.43	0.44	0.47
	R	1	1	1	1	1	1
	ระดับ	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง
ด้านเศรษฐกิจ	$\bar{X}$	3.28	3.39	3.37	3.30	3.45	3.35
	SD	0.40	0.44	0.44	0.40	0.40	0.43
	R	4	4	4	4	3	4
	ระดับ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
ด้านการเข้า ร่วมกิจกรรม	$\bar{X}$	2.59	2.60	2.62	2.50	2.65	2.63
	SD	0.63	0.54	0.60	0.57	0.74	0.61
	R	5	5	5	5	5	5
	ระดับ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง

จากตาราง 9 แสดงว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อพิจารณาแต่ละอาชีพของบิดา พบว่า นักศึกษาที่บิดารับราชการ รับจ้างและอื่น ๆ มีการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพัก เป็นอันดับ 1 ($\bar{X}=3.68$, 3.73 และ 3.80) อันดับ 2 คือ ด้านสังคม ($\bar{X}=3.42$, 3.51 และ 3.50) อันดับ 3 คือ ด้านการศึกษา ($\bar{X}=3.38$, 3.49 และ 3.38) อันดับ 4 คือ ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X}=3.28$, 3.37 และ 3.35) และอันดับ 5 คือ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{X}=2.59$, 2.62 และ 2.63)

นักศึกษาที่บิดาทำงานรัฐวิสาหกิจ มีการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพักและด้าน การศึกษาเป็นอันดับ 1 ($\bar{X}=3.56$) อันดับ 3 คือ ด้านสังคม ($\bar{X}=3.52$) อันดับ 4 คือ ด้าน เศรษฐกิจ ($\bar{X}=3.39$) และอันดับ 5 คือ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{X}=2.60$)

นักศึกษาที่บิดาค้าขายหรือเจ้าของกิจการ มีการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพัก เป็นอันดับ 1 ($\bar{X}=3.61$) อันดับ 2 คือ ด้านการศึกษา ($\bar{X}=3.40$) อันดับ 3 คือ ด้านสังคม ($\bar{X}=3.39$) อันดับ 4 คือ ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X}=3.30$) และอันดับ 5 คือ การเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{X}=2.50$)

นักศึกษาที่บิดาทำเกษตรกรรม มีการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพักเป็นอันดับ 1 ($\bar{X}=3.80$) อันดับ 2 คือ ด้านสังคม ($\bar{X}=3.50$) อันดับ 3 คือ ด้านการศึกษา ($\bar{X}=3.38$) อันดับ 4 คือ ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X}=3.35$) และอันดับ 5 คือ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{X}=2.63$)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่บิดาทุกอาชีพมี การดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพักระดับสูง ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ระดับปานกลาง เหมือนกัน

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับการดำรงชีวิต
โดยจำแนกตามอาชีพของมารดา

การดำรงชีวิต	ค่าสถิติ	อาชีพ					
		รับราชการ	รัฐวิสาหกิจ	รับจ้าง	ค้าขายหรือ เจ้าของกิจการ	เกษตร กรรม	อื่น ๆ
ด้านการศึกษา	$\bar{X}$	3.44	3.61	3.39	3.38	3.39	3.42
	SD	0.45	0.54	0.58	0.48	0.40	0.43
	R	2	1	4	3	4	3
	ระดับ	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
ด้านสังคม	$\bar{X}$	3.37	3.33	3.50	3.43	3.51	3.46
	SD	0.43	0.47	0.38	0.39	0.33	0.35
	R	3	3	2	2	2	2
	ระดับ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง
ด้านความเป็นอยู่ใน หอพัก	$\bar{X}$	3.63	3.41	3.67	3.66	3.89	3.71
	SD	0.41	0.37	0.49	0.45	0.44	0.44
	R	1	2	1	1	1	1
	ระดับ	สูง	ปานกลาง	สูง	สูง	สูง	สูง
ด้านเศรษฐกิจ	$\bar{X}$	3.26	3.31	3.40	3.29	3.45	3.35
	SD	0.41	0.62	0.36	0.41	0.43	0.41
	R	4	4	3	4	3	4
	ระดับ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง

ตาราง 10 (ต่อ)

การดำรงชีวิต	ค่าสถิติ	อาชีพ					
		รับราชการ	รัฐวิสาหกิจ	รับจ้าง	ค้าขายหรือ เจ้าของกิจการ	เกษตร กรรม	อื่น ๆ
ด้านการเข้า	$\bar{X}$	2.59	2.59	2.63	2.56	2.56	2.55
ร่วมกิจกรรม	SD	0.63	0.54	0.66	0.56	0.75	0.60
	R	5	5	5	5	5	5
	ระดับ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง

จากตาราง 10 แสดงว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อพิจารณาแต่ละอาชีพของมารดา พบว่า นักศึกษาที่มารดา รับราชการ มีการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพัก เป็นอันดับ 1 ($\bar{X}=3.63$) อันดับ 2 คือ ด้านการศึกษา ($\bar{X}=3.44$) อันดับ 3 คือ ด้านสังคม ($\bar{X}=3.37$) อันดับ 4 คือ ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X}=3.26$) และ อันดับ 5 คือ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{X}=2.59$)

นักศึกษาที่มารดาทำงานรัฐวิสาหกิจ มีการดำรงชีวิตด้านการศึกษาเป็นอันดับ 1 ($\bar{X}=3.61$) อันดับ 2 คือ ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ($\bar{X}=3.41$) อันดับ 3 คือ ด้านสังคม ($\bar{X}=3.33$) อันดับ 4 คือ ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X}=3.31$) และอันดับ 5 คือ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{X}=2.59$)

นักศึกษาที่มารดา รับจ้างและทำเกษตรกรรม มีการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพัก เป็นอันดับ 1 ($\bar{X}=3.67$ และ 3.89) อันดับ 2 คือ ด้านสังคม ($\bar{X}=3.50$ และ 3.51) อันดับ 3 คือ ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X}=3.40$ และ 3.45) อันดับ 4 คือ ด้านการศึกษา ($\bar{X}=3.39$ และ 3.39) และอันดับ 5 คือ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{X}=2.63$ และ 2.56)

นักศึกษาที่มารดาค้าขายหรือเจ้าของกิจการ และ อาชีพอื่น ๆ มีการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพัก เป็นอันดับ 1 ($\bar{X}$ =3.66 และ 3.71) อันดับ 2 คือ ด้านสังคม ($\bar{X}$ =3.43 และ 3.46) อันดับ 3 คือ ด้านศึกษา ($\bar{X}$ =3.38 และ 3.42) อันดับ 4 คือ ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X}$ =3.29 และ 3.35) และ อันดับ 5 คือ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{X}$ =2.56 และ 2.55)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มารดาทุกอาชีพ มีการดำรงชีวิตด้านเศรษฐกิจและด้านการเข้าร่วมกิจกรรมระดับปานกลาง เหมือนกัน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน จำแนกตาม เพศ ระดับชั้นปี สาขาวิชา ภูมิฐานะรายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง โดยการ ใช้ t-test และ F-test (ดังแสดงในตาราง 11-17)

ตาราง 11 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนค่าเฉลี่ยการดำรงชีวิตของนักศึกษา ภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำแนกตามเพศ

การดำรงชีวิต	เพศชาย		เพศหญิง		t
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
ด้านการศึกษา	3.41	0.49	3.40	0.43	0.17
ด้านสังคม	3.40	0.39	3.48	0.38	-2.62**
ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก	3.59	0.44	3.78	0.43	-5.10***

ตาราง 11 (ต่อ)

การดำรงชีวิต	เพศชาย		เพศหญิง		t
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
ด้านเศรษฐกิจ	3.28	0.44	3.37	0.39	-2.60**
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	2.61	0.65	2.54	0.56	1.41
ค่าเฉลี่ยการดำรงชีวิตทั้ง 5 ด้าน	3.20	0.30	3.24	0.26	-1.80

* * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* * * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตาราง 11 แสดงให้เห็นว่า เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำแนกตามเพศ พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพศชายและเพศหญิง มีการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อที่ 1 ที่ว่า " นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกัน " เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า นักศึกษาเพศชายและนักศึกษาเพศหญิง มีการดำรงชีวิต ด้านสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t=-2.62$) ด้านความเป็นอยู่ในหอพักแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t=-5.10$) และ ด้านเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .01 ($t=-2.60$) สำหรับด้านอื่น ๆ อีก 2 ด้าน พบว่าการดำรงชีวิตแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 12 แสดงการเปรียบเทียบการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
จำแนกตามระดับชั้นปี

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการศึกษา				
ระหว่างกลุ่ม	3	5.83	1.94	9.44 ***
ภายในกลุ่ม	596	122.79	0.21	
ด้านสังคม				
ระหว่างกลุ่ม	3	5.17	1.72	12.24 ***
ภายในกลุ่ม	596	83.97	0.14	
ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก				
ระหว่างกลุ่ม	3	2.34	0.78	3.97 **
ภายในกลุ่ม	596	116.79	0.20	
ด้านเศรษฐกิจ				
ระหว่างกลุ่ม	3	5.55	1.85	11.33 ***
ภายในกลุ่ม	596	97.33	0.16	
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม				
ระหว่างกลุ่ม	3	1.56	0.52	1.41
ภายในกลุ่ม	596	220.16	0.37	

ตาราง 12 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ค่าเฉลี่ยการดำรงชีวิตทั้ง 5 ด้าน				
ระหว่างกลุ่ม	3	0.11	0.04	0.46
ภายในกลุ่ม	596	48.10	0.08	

* * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* * * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตาราง 12 แสดงให้เห็นว่า เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย การดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามชั้นปีพบว่า นักศึกษา ชั้นปี 1, 2, 3 และ 4 มีการดำรงชีวิต ทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F=0.46$) ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อที่ 2 ที่ว่า " นักศึกษาที่มีระดับชั้นปีแตกต่างกัน มีการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมแตกต่างกัน " เมื่อพิจารณาแต่ละด้านก็พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 มีการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ใน 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ($F=9.44$) ด้านสังคม ($F=12.24$) และด้านเศรษฐกิจ ($F=11.33$) และ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ($F=3.97$) ส่วนในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมนั้น นักศึกษาชั้นปี 1 ถึง 4 มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F=1.41$) เมื่อมีการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการดำรงชีวิตของนักศึกษาที่มีชั้นปีต่างกัน จำแนกเป็นรายคู่ (ดังแสดงในภาคผนวกตาราง 18-21) พบว่า

นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 มีการดำรงชีวิตด้านสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และที่ระดับ .001 ในด้านเศรษฐกิจ

นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 3 มีการดำรงชีวิตด้านการศึกษาด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 4 มีการดำรงชีวิตด้านการศึกษาด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และที่ระดับ .05 ในด้านความเป็นอยู่ในหอพัก

ตาราง 13 แสดงการเปรียบเทียบการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำแนกตามสาขาวิชา

แหล่งความแปรปรวน		df	SS	MS	F
ด้านการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	1.07	0.53	2.49
	ภายในกลุ่ม	597	127.56	0.21	
ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.18	0.09	0.60
	ภายในกลุ่ม	597	88.97	0.15	
ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก	ระหว่างกลุ่ม	2	0.53	0.27	1.34
	ภายในกลุ่ม	597	118.59	0.20	
ด้านเศรษฐกิจ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.33	0.17	0.99
	ภายในกลุ่ม	597	102.53	0.17	

ตาราง 13 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม				
ระหว่างกลุ่ม	2	4.29	2.15	5.90**
ภายในกลุ่ม	597	217.43	0.36	
ค่าเฉลี่ยการดำรงชีวิตทั้ง 5 ด้าน				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.60	0.30	3.74*
ภายในกลุ่ม	597	47.61	0.08	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

* * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่า เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย การดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามสาขาวิชา พบว่า นักศึกษาสาขาสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีการดำรงชีวิตทั้ง 5 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F=3.74$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า " นักศึกษาที่มีสาขาวิชาแตกต่างกัน มีการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมแตกต่างกัน " เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน ก็พบว่านักศึกษาสาขาสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ($F=5.90$) สำหรับด้านอื่น ๆ อีก 4 ด้าน พบว่า มีการดำรงชีวิตแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อมีการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการดำรงชีวิตของนักศึกษาที่มีสาขาวิชาต่างกัน จำแนกเป็นรายคู่ (ดังแสดงในภาคผนวกตาราง 22-23) พบว่า

นักศึกษาสาขาสังคมศาสตร์และสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีการดำรงชีวิตด้านการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีการดำรงชีวิตด้านการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศาสตร์ และ สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวม ทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 14 แสดงการเปรียบเทียบการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
จำแนกตามภูมิภาค

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการศึกษา				
ระหว่างกลุ่ม	6	1.27	0.21	0.98
ภายในกลุ่ม	593	127.36	0.21	
ด้านสังคม				
ระหว่างกลุ่ม	6	1.42	0.24	1.60
ภายในกลุ่ม	593	87.73	0.15	
ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก				
ระหว่างกลุ่ม	6	2.19	0.37	1.85
ภายในกลุ่ม	593	116.93	0.20	
ด้านเศรษฐกิจ				
ระหว่างกลุ่ม	6	0.96	0.16	0.93
ภายในกลุ่ม	593	101.91	0.17	
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม				
ระหว่างกลุ่ม	6	3.38	0.56	1.53
ภายในกลุ่ม	593	218.34	0.37	
ค่าเฉลี่ยการดำรงชีวิตทั้ง 5 ด้าน				
ระหว่างกลุ่ม	6	0.93	0.15	1.94
ภายในกลุ่ม	593	47.28	0.08	

จากตาราง 14 แสดงให้เห็นว่า เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำแนกตามภูมิภาคพบว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนากรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก มีการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F=1.94$) ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 4 ที่ว่า "นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมและแต่ละด้านทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกัน" เมื่อพิจารณาแต่ละด้านก็พบว่า การดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทั้ง 5 ด้านนั้น นักศึกษาที่มีภูมิลำเนากรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก มีการดำรงชีวิตแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 15 แสดงการเปรียบเทียบการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
จำแนกตามรายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

แหล่งความแปรปรวน		df	SS	MS	F
ด้านการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	0.95	0.47	2.22
	ภายในกลุ่ม	597	127.68	0.21	
ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.10	0.55	3.73*
	ภายในกลุ่ม	597	88.04	0.15	

ตาราง 15 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก				
ระหว่างกลุ่ม	2	4.64	2.32	12.09***
ภายในกลุ่ม	597	114.49	0.19	
ด้านเศรษฐกิจ				
ระหว่างกลุ่ม	2	3.19	1.59	9.55***
ภายในกลุ่ม	597	99.69	0.17	
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม				
ระหว่างกลุ่ม	2	4.40	2.20	6.05**
ภายในกลุ่ม	597	217.32	0.36	
ค่าเฉลี่ยการดำรงชีวิตทั้ง 5 ด้าน				
ระหว่างกลุ่ม	2	1.53	0.77	9.81***
ภายในกลุ่ม	597	46.67	0.08	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

* * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* * * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตาราง 15 แสดงให้เห็นว่า เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามรายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง พบว่า นักศึกษาที่รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ระดับต่ำ ปานกลาง และสูง มีการดำรง

ชีวิตทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F=9.81$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 5 ที่ว่า " นักศึกษาที่มีรายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองแตกต่างกัน มีการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมแตกต่างกัน " เมื่อพิจารณาแต่ละด้านก็พบว่า นักศึกษาที่รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองระดับต่ำ ปานกลาง และสูง มีการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านสังคม ($F=3.73$) มีการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ($F=6.05$) และมีการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ในด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ($F= 12.09$) และ ด้านเศรษฐกิจ ($F=9.55$) ส่วนในด้านการศึกษานั้น มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อมีการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการดำรงชีวิตของนักศึกษาที่รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองต่างกัน จำแนกเป็นรายคู่ (ดังแสดงในภาคผนวกตาราง 24-28) พบว่า

นักศึกษาที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีรายได้ในระดับต่ำ และสูง มีการดำรงชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านสังคม ที่ระดับ .01 ในด้านการเข้าร่วมกิจกรรม และที่ระดับ .001 ในด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านเศรษฐกิจและด้านการดำรงชีวิตทั้ง 5 ด้าน

นักศึกษาที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีรายได้ในระดับต่ำ และปานกลาง มีการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านเศรษฐกิจ และการดำรงชีวิตทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักศึกษาที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีรายได้ในระดับปานกลาง และสูง มีการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพัก และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 16 แสดงการเปรียบเทียบการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
จำแนกตามอาชีพของบิดา

แหล่งความแปรปรวน		df	SS	MS	F
ด้านการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	5	1.26	0.25	1.17
	ภายในกลุ่ม	594	127.37	0.21	
ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	5	1.33	0.27	1.80
	ภายในกลุ่ม	594	87.82	0.15	
ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก	ระหว่างกลุ่ม	5	4.12	0.82	4.25***
	ภายในกลุ่ม	59	115.01	0.19	
ด้านเศรษฐกิจ	ระหว่างกลุ่ม	5	1.71	0.34	2.01
	ภายในกลุ่ม	594	101.16	0.17	
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	ระหว่างกลุ่ม	5	1.81	0.36	0.98
	ภายในกลุ่ม	594	219.90	0.37	

ตาราง 16 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ค่าเฉลี่ยการดำรงชีวิต ทั้ง 5 ด้าน				
ระหว่างกลุ่ม	5	1.19	0.23	3.00 *
ภายในกลุ่ม	594	47.02	0.08	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

* * * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตาราง 16 แสดงให้เห็นว่า เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย การดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามอาชีพของบิดา พบว่า นักศึกษาที่บิดาอาชีพรับราชการ รัฐวิสาหกิจ รับจ้าง ค้าขายหรือเจ้าของกิจการ เกษตรกรรม และอื่น ๆ มีการดำรงชีวิตทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F=3.00$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 6 ในบางส่วนที่ว่า " นักศึกษาที่มีอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครองแตกต่างกัน มีการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมแตกต่างกัน " เมื่อพิจารณาแต่ละด้านก็พบว่านักศึกษาที่บิดาอาชีพรับราชการ รัฐวิสาหกิจ รับจ้าง ค้าขายหรือเจ้าของกิจการ เกษตรกรรม และอื่น ๆ มีการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพัก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($F=4.25$) สำหรับในด้านอื่น ๆ อีก 4 ด้าน พบว่า นักศึกษามีการดำรงชีวิต แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อมีการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการดำรงชีวิตของนักศึกษาที่อาชีพของบิดาต่างกัน จำแนกเป็นรายคู่ (ดังแสดงในภาคผนวกตาราง 29) พบว่า

นักศึกษาที่อาชีพของบิดาค้าขายหรือเจ้าของกิจการ และเกษตรกรรม มีการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพัก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 17 แสดงการเปรียบเทียบการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
จำแนกตามอาชีพของมารดา

แหล่งความแปรปรวน		df	SS	MS	F
ด้านการศึกษา					
	ระหว่างกลุ่ม	5	0.59	0.18	0.54
	ภายในกลุ่ม	594	128.04	0.22	
ด้านสังคม					
	ระหว่างกลุ่ม	5	1.11	0.22	1.50
	ภายในกลุ่ม	594	88.03	0.15	
ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก					
	ระหว่างกลุ่ม	5	3.17	0.63	3.25 **
	ภายในกลุ่ม	594	115.95	0.20	
ด้านเศรษฐกิจ					
	ระหว่างกลุ่ม	5	1.83	0.37	2.15
	ภายในกลุ่ม	594	101.04	0.17	
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม					
	ระหว่างกลุ่ม	5	0.29	0.06	0.15
	ภายในกลุ่ม	594	221.43	0.37	

ตาราง 17 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ค่าเฉลี่ยการดำรงชีวิตทั้ง 5 ด้าน				
ระหว่างกลุ่ม	5	0.43	0.09	1.08
ภายในกลุ่ม	594	47.78	0.08	

* * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 17 แสดงให้เห็นว่า เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามอาชีพของมารดา พบว่า นักศึกษาที่มารดาอาชีพรับราชการ รัฐวิสาหกิจ รับจ้าง ค้าขายหรือ เจ้าของกิจการ เกษตรกรรม และอื่น ๆ มีการดำรงชีวิตทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F=1.08$) ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 6 ในบางส่วนที่ว่า " นักศึกษาที่มีอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครองแตกต่างกัน มีการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมแตกต่างกัน " เมื่อพิจารณาแต่ละด้านก็พบว่า นักศึกษาที่มารดาอาชีพรับราชการ รัฐวิสาหกิจ รับจ้าง ค้าขายหรือเจ้าของกิจการ เกษตรกรรม และอื่น ๆ มีการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพัก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F=3.25$) สำหรับในด้านอื่น ๆ อีก 4 ด้าน พบว่านักศึกษามีการดำรงชีวิต แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อมีการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยในการดำรงชีวิตของนักศึกษาที่อาชีพของมารดาต่างกัน จำแนกเป็นรายคู่ (ดังแสดงในภาคผนวกตาราง 30) พบว่า

นักศึกษาที่อาชีพของมารดา รับราชการและเกษตรกรรม มีการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพัก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักศึกษาที่อาชีพของมารดา ค้าขายหรือเจ้าของกิจการ และ เกษตรกรรม มีการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพัก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 5 ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติตนของนักศึกษาในขณะดำรงชีวิต
ภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เรียงลำดับความถี่จากมากไปน้อย มีดังนี้

1. ด้านการศึกษา

- 1.1 การลงทะเบียนยุ่งยาก ไม่สะดวก นักศึกษาต้องเสียเวลาในการขอเพิ่ม
ถอน กระทบวิชาที่ต้องการเรียน
- 1.2 บรรยายภาคในท้องเรียนน่าเบื่อหน่าย ทำให้นักศึกษาขาดเรียนไร้เหตุผล
- 1.3 นักศึกษาจะใช้ห้องสมุดและอ่านหนังสือมาก เมื่อใกล้สอบเท่านั้น
- 1.4 ตำราเรียนมีน้อย และเอกสารประกอบการเรียนมีราคาแพง

2. ด้านสังคม

- 2.1 นักศึกษาใช้ชีวิตอย่างอิสระ ประพฤติตัวไม่เหมาะสม เทียวเตร่กัน
- 2.2 มีค่านิยมการคบเพื่อนต่างเพศ ไม่เหมาะสมเกินขอบเขต
- 2.3 นักศึกษาคบเพื่อนที่มาจากจังหวัด หอนัก และคณะเดียวกัน
- 2.4 นักศึกษามีปัญหาการคบเพื่อน ขาดความจริงใจต่อกัน เห็นแก่ตัว

3. ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก

- 3.1 นักศึกษาอาศัยอยู่ในห้องพักแออัดเกินไป
- 3.2 นักศึกษาไม่ประหยัดน้ำประปา และ ไฟฟ้า
- ✓ 3.3 ห้องข้างเคียงส่งเสียงดังรบกวน
- ✓ 3.4 นักศึกษาภายในหอพักไม่ค่อยมีการสังสรรค์กัน

4. ด้านเศรษฐกิจ

- 4.1 ค่าอาหารและที่พักมีราคาถูก
- 4.2 นักศึกษาใช้จ่ายเงินไปในด้านการเที่ยวเตร่ และหาความบันเทิง
- 4.3 นักศึกษาเที่ยวเตร่กัน จึงทำให้เงินไม่พอใช้จ่าย
- 4.4 ต้องจ่ายเงินค่าบัตรหนัง สติกเกอร์ต่าง ๆ

5. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

5.1 นักศึกษาเลือกเข้าร่วมกิจกรรมที่ใกล้ตัว เช่น กิจกรรมของคณะ ภาควิชา
มากกว่ากิจกรรมของมหาวิทยาลัย

5.2 นักศึกษาไม่ค่อยเข้าร่วมกิจกรรม มีการตื่นตัวน้อย

5.3 นักศึกษาไม่มีเวลาเพียงพอสำหรับกรเข้าร่วมกิจกรรม

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้กล่าวถึงความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า วิธีดำเนินการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล ผลการศึกษาค้นคว้า อภิปราย และข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

1. ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

❖ 1. เพื่อศึกษาการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่โดยส่วนรวมและแต่ละด้านทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

2. เพื่อเปรียบเทียบการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยส่วนรวมและแต่ละด้าน ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม โดยจำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นปี สาขาวิชา ภูมิลำเนา รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

2. สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมและแต่ละด้าน ทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน

2. นักศึกษาที่มีชั้นปีที่แตกต่างกัน มีการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมและแต่ละด้านทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน

3. นักศึกษาที่มีสาขาวิชาแตกต่างกัน มีการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมและแต่ละด้านทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน

4. นักศึกษาที่มีภูมิฐานะแตกต่างกัน มีการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวม และแต่ละด้านทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน

5. นักศึกษาที่มีรายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองแตกต่างกัน มีการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ส่วนรวมและแต่ละด้านทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน

6. นักศึกษาที่มีอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครองแตกต่างกัน มีการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวม และแต่ละด้านทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 12 คณะ ซึ่งประกอบด้วยคณะมนุษยศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ สังคมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ แพทยศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ เภสัชศาสตร์ เทคนิคการแพทย์ และคณะพยาบาลศาสตร์ และนักอยู่ในหอพักมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2533 จำนวน 7,259 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 12 คณะ ซึ่งประกอบด้วย คณะมนุษยศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ สังคมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ แพทยศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ เภสัชศาสตร์ เทคนิคการแพทย์ และ คณะพยาบาลศาสตร์ และนักอยู่ในหอพักมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2533 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 600 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า เป็นแบบสอบถามการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านเศรษฐกิจ และ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม มีจำนวนทั้งสิ้น 60 ข้อ และแบบสอบถามการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีความเชื่อมั่น เท่ากับ .81

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้วิธีการทางสถิติโดยอาศัยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

Statistical Package for the Social Sciences (SPSS⁺)

1. วิเคราะห์ระดับการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัย โดยใช้ค่าเฉลี่ย
2. วิเคราะห์การเปรียบเทียบการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัย ตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นปี สาขาวิชา ภูมิภาค รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง โดยใช้ t-test และ F-test

5. สรุปผลของการศึกษาค้นคว้า

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ สรุปผลการศึกษาค้นคว้าที่สำคัญได้ดังนี้

1. การศึกษาระดับการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นักศึกษาจำนวน 600 คน มีการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมเฉลี่ย ทั้ง 5 ด้าน ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปต่ำได้ดังนี้ ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านสังคม ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม
2. เปรียบเทียบการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำแนกตามตัวแปร

2.1 ตัวแปรด้านเพศ

2.1.1 นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่เพศชาย มีการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมเฉลี่ยทั้ง 5 ด้าน ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปต่ำได้ดังนี้ ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

2.1.2 นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่เพศหญิง มีการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมเฉลี่ยทั้ง 5 ด้าน ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปต่ำได้ดังนี้ ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

ไปต่ำได้ดังนี้ ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านสังคม ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ และ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

2.1.3 เปรียบเทียบการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัย พบว่า นักศึกษาเพศชายและเพศหญิง มีการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการดำรงชีวิตในด้านการศึกษา และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านสังคม ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก และด้านเศรษฐกิจ พบว่ามีการดำรงชีวิตแตกต่างกันคือ นักศึกษาเพศหญิงมีการดำรงชีวิตด้านสังคม ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก และด้านเศรษฐกิจสูงกว่านักศึกษาเพศชาย

2.2 ตัวแปรด้านระดับชั้นปี

2.2.1 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมเฉลี่ยทั้ง 5 ด้าน ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปต่ำได้ดังนี้ ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

2.2.2 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมเฉลี่ยทั้ง 5 ด้านในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปต่ำได้ดังนี้ ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านสังคม ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

2.2.3 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 มีการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมเฉลี่ยทั้ง 5 ด้าน ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปต่ำได้ดังนี้ ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

2.2.4 เปรียบเทียบการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัย พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ถึง 4 มีการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ถึง 4 มีการดำรงชีวิตในด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก และด้านเศรษฐกิจแตกต่างกัน ส่วนในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมไม่แตกต่างกัน

2.3 ตัวแปรด้านสาขาวิชา

2.3.1 นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศาสตร์ และ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีการดำรงชีวิตโดยส่วนรวมเฉลี่ยทั้ง 5 ด้าน ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปต่ำได้ดังนี้ ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านสังคม ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ และ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

2.3.2 นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีการดำรงชีวิตโดยส่วนรวมเฉลี่ยทั้ง 5 ด้านในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปต่ำได้ดังนี้ ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

2.3.3 เปรียบเทียบการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัย พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศาสตร์ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และ สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักศึกษา สาขาวิชาสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีการดำรงชีวิตในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกัน ส่วนในด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก และด้านเศรษฐกิจไม่แตกต่างกัน

2.4 ตัวแปรด้านภูมิฐานะ

2.4.1 นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ที่กรุงเทพมหานคร ภาคใต้ ภาคตะวันออก เชียงเหนือ และภาคตะวันตก มีการดำรงชีวิตโดยส่วนรวมเฉลี่ยทั้ง 5 ด้านในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปต่ำได้ดังนี้ ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

2.4.2 นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ที่ภาคกลางและภาคเหนือ มีการดำรงชีวิตโดยส่วนรวมเฉลี่ยทั้ง 5 ด้าน ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปต่ำได้ดังนี้ ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านสังคม ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ และ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

2.4.3 นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ที่ภาคตะวันออก มีการดำรงชีวิตโดยส่วนรวมเฉลี่ยทั้ง 5 ด้าน ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปต่ำได้ดังนี้ ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

2.4.4 เปรียบเทียบการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยพบว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ที่กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก มีการดำรงชีวิตโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การดำรงชีวิตในด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านเศรษฐกิจ และ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมไม่แตกต่างกัน

2.5 ตัวแปรด้านรายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

2.5.1 นักศึกษาที่รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองระดับต่ำ มีการดำรงชีวิตโดยส่วนรวมเฉลี่ยทั้ง 5 ด้าน ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปต่ำได้ดังนี้ ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

2.5.2 นักศึกษาที่รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองระดับปานกลาง มีการดำรงชีวิตโดยส่วนรวมเฉลี่ยทั้ง 5 ด้าน ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ ได้ดังนี้ ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านสังคม ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

2.5.3 นักศึกษาที่รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองระดับสูง มีการดำรงชีวิตโดยส่วนรวมเฉลี่ยทั้ง 5 ด้านในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปต่ำได้ดังนี้ ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

2.5.4 เปรียบเทียบการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัย พบว่า นักศึกษาที่รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองระดับต่ำ ปานกลาง และ สูง มีการดำรงชีวิตโดยส่วนรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักศึกษาที่รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

ระดับต่ำ ปานกลาง และ สูง มีการดำรงชีวิตในด้านสังคม ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านเศรษฐกิจ และ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม แตกต่างกัน ส่วนด้านการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

2.6 ตัวแปรด้านอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

2.6.1 อาชีพของบิดา

2.6.1.1 นักศึกษาที่บิดารับราชการ รับจ้างและอื่น ๆ มีการดำรงชีวิตโดยส่วนรวมเฉลี่ยทั้ง 5 ด้านในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปต่ำได้ดังนี้ ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านสังคม ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

2.6.1.2 นักศึกษาที่บิดาทำงานรัฐวิสาหกิจ มีการดำรงชีวิตโดยส่วนรวมเฉลี่ยทั้ง 5 ด้าน ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปต่ำได้ดังนี้ ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

2.6.1.3 นักศึกษาที่บิดาค้าขายหรือเจ้าของกิจการ มีการดำรงชีวิตโดยส่วนรวมเฉลี่ยทั้ง 5 ด้าน ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปต่ำได้ดังนี้ ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

2.6.1.4 นักศึกษาที่บิดาทำเกษตรกรรม มีการดำรงชีวิตโดยส่วนรวมเฉลี่ยทั้ง 5 ด้านในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปต่ำได้ดังนี้ ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านสังคม ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

2.6.1.5 เปรียบเทียบการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัย พบว่านักศึกษาที่อาชีพของบิดา รับราชการ รัฐวิสาหกิจ รับจ้าง ค้าขายหรือเจ้าของกิจการ เกษตรกรรมและอื่น ๆ มีการดำรงชีวิตโดยส่วนรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาารายด้านพบว่า นักศึกษาที่อาชีพของบิดารับราชการ รัฐวิสาหกิจ รับจ้าง ค้าขายหรือเจ้าของกิจการ เกษตรกรรม และอื่น ๆ มีการดำรงชีวิตในด้านความเป็นอยู่ในหอพักแตกต่างกัน ส่วนด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมไม่แตกต่างกัน

2.6.2 อาชีพของมารดา

2.6.2.1 นักศึกษาที่มารดารับราชการ มีการดำรงชีวิตโดยส่วนรวมเฉลี่ยทั้ง 5 ด้าน ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปต่ำได้ดังนี้ ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

2.6.2.2 นักศึกษาที่มารดาทำงานรัฐวิสาหกิจ มีการดำรงชีวิตโดยส่วนรวมเฉลี่ยทั้ง 5 ด้านในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปต่ำได้ดังนี้ ด้านการศึกษา ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

2.6.2.3 นักศึกษาที่มารดารับจ้างและทำเกษตรกรรม มีการดำรงชีวิตโดยส่วนรวมเฉลี่ยทั้ง 5 ด้านในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปต่ำได้ดังนี้ ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

2.6.2.4 นักศึกษาที่มารดาค้าขายหรือเจ้าของกิจการ และอื่น ๆ มีการดำรงชีวิตโดยส่วนรวมเฉลี่ยทั้ง 5 ด้านในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปต่ำได้ดังนี้ ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านสังคม ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

2.6.2.5 เปรียบเทียบการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัย พบว่านักศึกษาที่อาชีพของมารดา รับราชการ รัฐวิสาหกิจ รับจ้าง ค้าขายหรือเจ้าของกิจการ เกษตรกรรม และอื่น ๆ มีการดำรงชีวิตโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีการดำรงชีวิตในด้านความเป็นอยู่ในหอพักแตกต่างกัน ส่วนด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ตอนที่ 1 การดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทั้ง 5 ด้าน ซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1. การดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในด้านการศึกษา

นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีระดับการดำรงชีวิตในด้านการศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษามีระดับการดำรงชีวิตในระดับปานกลางทุกข้อ ยกเว้นข้อเหล่านี้ที่มีอยู่ในระดับสูง คือ นักศึกษาสามารถจดคำบรรยายได้ทัน อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาเคยชินกับการเรียนการสอนแบบวิธีการบรรยายในห้องเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิไลบล นิมกังเพชร และ ดรุณี หาญตระกูล (2526 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าอาจารย์โดยส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนบรรยาย นักศึกษาจึงจำเป็นต้องเร่งจดคำบรรยายให้ทันอยู่เสมอ

นักศึกษาเข้าชั้นเรียนก่อนเวลาที่อาจารย์จะเข้าสอน อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาต้องรีบเข้าห้องเรียนก่อนที่อาจารย์จะเข้าสอนเพื่อจองที่นั่งสำหรับจดคำบรรยายในวิชาที่เรียน นักศึกษาและเพื่อนร่วมชั้นเรียนสนิทสนมกันดี สอดคล้องกับงานวิจัยของเยาวนารถ อุทุมมกุล (2528 : 91-92) ที่พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี มีทัศนะเกี่ยวกับนักศึกษาในชั้นเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดอยู่ในระดับสูง นอกจากนั้นนักศึกษามีการดำรงชีวิตในระดับต่ำ ข้อที่นักศึกษาชวนกันขาดเรียนโดยที่ไม่มีเหตุผลที่สมควร อาจเป็นเพราะว่าการจัดการเรียนในระดับอุดมศึกษาค่อนข้างเป็นอิสระ ไม่มีอาจารย์คอยดูแล นักศึกษาต้องสร้างวินัยในตนเอง จึงเป็นเหตุให้นักศึกษาต้องรู้จักบังคับใจตนเอง ไม่ขาดเรียน นักศึกษาลงทะเบียนไม่ได้ตามที่คาดหวังไว้ในแต่ละภาคเรียน อาจเป็นเพราะว่าระบบการลงทะเบียนของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถเลือกลงทะเบียนเรียนในรายวิชาตามความต้องการได้ และยังสามารถขอเพิ่ม-ถอนรายวิชาที่ต้องการเรียนภายหลังจากการลงทะเบียนได้อีกด้วย

1.2 การดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในด้านสังคม

นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีระดับการดำรงชีวิตในด้านสังคม โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่านักศึกษามีระดับการดำรงชีวิตในระดับปานกลางทุกข้อ ยกเว้นข้อเหล่านี้ที่มีอยู่ในระดับสูง คือ นักศึกษาคบเพื่อนเพศเดียวกัน ที่มีฐานะเท่าเทียมกัน

อาจเป็นเพราะการเข้ากลุ่มเพื่อนของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยนั้น นักศึกษาที่มีลักษณะบุคลิกภาพหรือพื้นฐานทางครอบครัวที่เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันจะมีการรวมกลุ่มกันขึ้น และนักศึกษามีระดับการดำรงชีวิตในระดับต่ำ ในข้อที่ นักศึกษาสนใจคบเพื่อนต่างเพศในฐานะคนรัก เมื่อมีเวลาว่างนักศึกษาก็ไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศ และคุยกันตามลำพัง บริเวณ รอบ ๆ มหาวิทยาลัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในสังคมไทย การเปิดเผยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนต่างเพศ ยังไม่เป็นที่ยอมรับของคนในสังคม จึงทำให้นักศึกษาไม่กล้าเปิดเผยความสัมพันธ์ของตนกับเพื่อนต่างเพศ ในขณะที่ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำรงชีวิตของนักศึกษาในด้านสังคมนั้น พบว่า นักศึกษามีค่านิยมการคบเพื่อนต่างเพศไม่เหมาะสมและเกินขอบเขต

1.3 การดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในด้านความเป็นอยู่ในหอพัก

นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีระดับการดำรงชีวิตในด้านความเป็นอยู่ในหอพัก

โดยส่วนรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า นักศึกษามีระดับการดำรงชีวิตในระดับต่ำ ในข้อที่ นักศึกษาและเพื่อนในหอพักต่างคนต่างอยู่ ไม่สนใจกันและกัน นักศึกษาถูกเพื่อนร่วมห้องพักเอารัดเอาเปรียบ อาจเป็นเพราะว่า เมื่อนักศึกษานักอาศัยอยู่ในหอพักใด ก็จะพักอยู่ 4 ปี โดยไม่ย้ายหอพัก จึงทำให้นักศึกษาและเพื่อนในหอพักมีความคุ้นเคยกัน ประกอบกับนักศึกษาสามารถเลือกเพื่อนที่จะพักร่วมห้องพักเดียวกันได้ ซึ่งนักศึกษาก็จะเลือกเพื่อนที่ตนถูกใจและมีความสนิทสนมด้วย จึงทำให้นักศึกษามีความรู้สึกที่ดีต่อกัน ไม่รู้สึกรังเกียจถูกเพื่อนร่วมห้องพักเอารัดเอาเปรียบ และนักศึกษามีระดับการดำรงชีวิตในระดับสูง ในข้อที่ นักศึกษาอ่านหนังสือและทำการบ้านอยู่ในหอพัก อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาที่พักอยู่ในหอพัก มีความสะดวกสบาย และใช้หอพักเพื่อทำกิจกรรมในด้านต่าง ๆ รวมทั้งอ่านหนังสือและทำการบ้าน (สว่างจิต ศรีระชา. 2530 : 285) นักศึกษาใช้น้ำประปาและไฟฟ้าอย่างสะดวก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภา พุทธสุวรรณ (2530 : 128-129) พบว่าผู้บริหารจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ตระหนักว่านิสิตส่วนใหญ่จะใช้เวลาในหอพัก ซึ่งเป็นนิสิตพักอาศัยร่วมกันเป็นจำนวนมาก ไฟฟ้าและน้ำจึงเป็นสิ่งจำเป็น และควรจัดระบบสุขาภิบาลที่เอื้ออำนวยต่อนิสิต นักศึกษาปฏิบัติตามกฎระเบียบการเข้า - ออก หอพักอย่างเคร่งครัด อาจเป็นเพราะว่า หอพักของมหาวิทยาลัยได้กำหนดเวลาปิด - เปิด หอพักให้นักศึกษาเข้า - ออก ได้อย่างเหมาะสม จึงทำให้นักศึกษาสามารถกลับหอพักได้ทันตามกำหนดเวลาปิดหอพัก

1.4 การดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในด้านเศรษฐกิจ

นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีระดับการดำรงชีวิตในด้านเศรษฐกิจ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษามีระดับการดำรงชีวิตในระดับสูง ข้อที่ นักศึกษารับประทานอาหารที่ร้านอาหารภายในมหาวิทยาลัย อาจเป็นเพราะว่าสวัสดิการของหอพัก จัดให้มีห้องอาหารทุกหอพัก เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักศึกษา และราคาถูกกว่าร้านอาหารนอกมหาวิทยาลัย และนักศึกษามีระดับการดำรงชีวิตในระดับต่ำ ในข้อที่ นักศึกษาพบเสื้อผ้าที่ถูกใจ ก็ตัดสินใจซื้อทันที นักศึกษาจ่ายเงินในการไปฟังเพลงและเดินร่ำ ใช้จ่ายเงินในการเที่ยวเตร่ในเมือง จ่ายเงินเลี้ยงเพื่อน ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาได้รับเงินจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ให้เป็นค่าใช้จ่ายด้านอาหาร และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เท่าที่จำเป็นเท่านั้น นักศึกษาจึงไม่สามารถนำเงินมาใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือยได้

1.5 การดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในการเข้าร่วมกิจกรรม

นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีระดับการดำรงชีวิตในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษามีระดับการดำรงชีวิตในระดับปานกลางและต่ำยกเว้น การไปร่วมงานต้อนรับน้องใหม่ของคณะ และเดินขึ้นดอยสุเทพ ตามประเพณีการต้อนรับน้องของมหาวิทยาลัย อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เป็นเพราะว่า นักศึกษาปฏิบัติสืบเนื่องกันมาเป็นประเพณีของคณะและมหาวิทยาลัยเพื่อแสดงความพร้อมเพรียงและความเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่อย่างสมบูรณ์ทางจิตใจ (บุญสม มาร์ติน. 2528 : 259)

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัย

เชียงใหม่ จำแนกตามตัวแปรด้าน เพศ ระดับชั้นปี สาขาวิชา ภูมิลำเนา รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง พบความแตกต่างของกลุ่มเปรียบเทียบในด้านต่าง ๆ ดังนี้

จำแนกตามรายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง พบว่า นักศึกษาที่รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองในระดับต่ำ ปานกลาง และสูง นั้น มีการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ไม่แตกต่างกันอย่างชัดเจนในด้านการศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาตระหนักดีว่า หน้าที่ของนักศึกษา คือการศึกษา จึงให้ความสำคัญของการดำรงชีวิตไม่แตกต่างกัน

จำแนกตามอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง พบว่า นักศึกษาที่อาชีพของบิดามารดาทำงานรัฐวิสาหกิจ กล้าซักถามอาจารย์ในชั้นเรียน และสามารถพูดคุยกับอาจารย์นอกห้องเรียนเกี่ยวกับวิชาที่เรียนได้สูงกว่านักศึกษาที่อาชีพของบิดามารดาทำเกษตรกรรม อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาได้รับการอบรมจากบิดามารดาที่มีพื้นฐานทางอาชีพแตกต่างกัน จึงส่งผลให้นักศึกษามีนิสัยและทัศนคติต่อการเรียนดีไปด้วย มีความตั้งใจจริงในการเรียนรู้ (สุจิตร์ ศิริวิรัตน์. 2532 : 100)

2.2 การดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ด้านสังคม เมื่อจำแนกตามเพศพบว่า นักศึกษาชายมีระดับการดำรงชีวิตสูงกว่านักศึกษาหญิง ในข้อที่ นักศึกษาสนใจคบเพื่อนต่างเพศในฐานะคนรัก นักศึกษาและเพื่อนต่างเพศคุยกันตามลำพังบริเวณรอบ ๆ มหาวิทยาลัย และเมื่อมีเวลาว่างนักศึกษาไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศ ทั้งนี้เพราะการศึกษาในปัจจุบันเปิดโอกาสให้นักศึกษาชายหญิงได้ศึกษาเล่าเรียน และใกล้ชิดกันมากขึ้น ความสัมพันธ์ระหว่างหนุ่มสาวจึงเกิดขึ้นตามธรรมชาติ ในบางครั้งอาจรักกันในฐานะหนุ่มสาวที่ชอบพอกัน หรือพอใจที่จะได้เที่ยวด้วยกันอย่างเปิดเผยและสนิทสนมรักใคร่กัน (ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์. 2519 : 67-69)

จำแนกตามระดับชั้นปี พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ใช้เวลาว่างไปเที่ยวเตร่ในเมือง สูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสว่างจิต ศรีระชา (2530 : 285) ได้ศึกษาการใช้ชีวิตประจำวันภายหลังจากเลิกเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น มักจะใช้เวลาในการเข้ากลุ่มพูดคุยหรือออกไปเที่ยวเตร่นอกมหาวิทยาลัย ในเมืองขอนแก่นตามความสนใจของแต่ละบุคคล นอกจากนี้ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2527: 18-23) ได้ศึกษาลักษณะของนิสิตชั้นปีที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตเป็นผู้ที่มาจากภูมิหลังแตกต่างกัน ค่อนข้างใหม่และตื่นเต้นกับสิ่งรอบด้าน ไม่ค่อยมีความมั่นใจ ค่อนข้างเหงา ดังนั้นนักศึกษารุ่นนี้จะเป็นผู้เข้ามามีบทบาทและมีความสัมพันธ์กับนักศึกษาใหม่ ในการให้คำแนะนำปรึกษาทั้งในด้านการเรียนและการดำเนินชีวิต

ในมหาวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยนี้ นักศึกษาปีที่ 1 ได้รับคำแนะนำในการปฏิบัติกัน
ภายในมหาวิทยาลัย จากนักศึกษารุ่นพี่ในระดับสูง

จำแนกตามสาขาวิชา พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี
มีระดับการดำรงชีวิตในข้อที่ นักศึกษาใช้เวลาว่างไปเที่ยวเตร่ในเมือง และเมื่อมีเวลาว่าง
นักศึกษาไปชมภาพยนตร์กับเพื่อน ต่ำกว่านักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ
นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ต้องเรียนหนัก เมื่อมีเวลาว่างจากการศึกษาหาความรู้ จึงใช้
เวลาว่างในการเที่ยวเตร่และชมภาพยนตร์ เพื่อเป็นการผ่อนคลายความเครียด และนักศึกษาสาขา
วิทยาศาสตร์สุขภาพมีความสนิทสนมกับนักศึกษารุ่นพี่สูงกว่านักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากอาคารสถานที่เรียนและห้องพักสำหรับนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์
สุขภาพนั้น แยกส่วนจากนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และ สังคมศาสตร์ ประกอบกับ
นักศึกษาต้องฝึกปฏิบัติตามที่แต่ละภาควิชากำหนดไว้ จึงทำให้นักศึกษามีความสนิทสนมกับนักศึกษารุ่นพี่
สูงกว่านักศึกษาสาขาวิชาอื่น

จำแนกตามภูมิลำเนา พบว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาจากภาคเหนือคบเพื่อนเพศเดียวกัน ที่
เรียนต่างคณะกัน สูงกว่านักศึกษาที่มีภูมิลำเนาจากภาคตะวันตก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัย
เชียงใหม่ให้โควตานักเรียนในเขตภาคเหนือ ร้อยละ 50 จึงทำให้นักศึกษาที่มาจาก โรงเรียน
จังหวัด และภูมิภาคเดียวกันนั้น สามารถรวมกลุ่มกัน และมีโอกาสรู้จักกับเพื่อนต่างคณะสูงขึ้น
สำหรับนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาจากกรุงเทพมหานคร ได้รับคำแนะนำในการปฏิบัติตัวภายในมหาวิทยาลัย
จากนักศึกษารุ่นพี่ สูงกว่านักศึกษาที่มีภูมิลำเนาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า
กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่มีความเจริญ นักศึกษามีความเคยชินกับสภาพแวดล้อมของกรุงเทพ ฯ
เมื่อเข้ามาอยู่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งอยู่ในส่วนภูมิภาค ห่างจากตัวเมือง 4 กิโลเมตร ทำให้
นักศึกษบางคนเกิดความเหงา ต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของสถาบัน โดยมี
นักศึกษารุ่นพี่ เป็นผู้ให้คำแนะนำในการดำเนินชีวิตภายในมหาวิทยาลัย

จำแนกตามรายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง พบว่า นักศึกษาที่รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองในระดับสูง เมื่อมีเวลาว่าง ไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศ นักศึกษาและเพื่อนต่างเพศคุยกันตามลำพัง บริเวรรอบ ๆ มหาวิทยาลัยและใช้เวลาว่างไปเที่ยวเตร่ในเมือง สูงกว่านักศึกษาที่รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองในระดับต่ำ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ ชัดแย้งกับผลการวิจัยของ จูไร ชุมรม (2526 : 106-108) ศึกษานักศึกษาที่รายได้ของบิดามารดาต่างกันใช้เวลาว่างไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาที่รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองระดับสูง สามารถมีเงินใช้จ่ายในการเที่ยวเตร่กับเพื่อน ๆ สูงกว่านักศึกษาที่รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่ระดับต่ำ

จำแนกตามอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง พบว่า นักศึกษาที่อาชีพของบิดาอื่น ๆ คบเพื่อนเพศเดียวกัน ที่มีฐานะเท่าเทียมกัน สูงกว่านักศึกษาที่อาชีพของบิดาเกษตรกรรม และนักศึกษาที่อาชีพของมารดาวิชาชีพ สนใจคบเพื่อนต่างเพศในฐานะคนรัก สูงกว่านักศึกษาที่อาชีพของมารดาอื่น ๆ และนักศึกษาที่อาชีพของมารดาวิชาชีพ ใช้เวลาว่างสนทนาเรื่องการเรียนกับเพื่อน ๆ สูงกว่า นักศึกษาที่อาชีพของมารดารับราชการ ส่วนนักศึกษาที่อาชีพมารดารับราชการ ใช้เวลาว่างไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศ สูงกว่า นักศึกษาที่อาชีพของมารดารับจ้าง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มาจากสถานที่ต่าง ๆ กัน สภาพแวดล้อม และประสบการณ์ในชีวิตที่ได้รับจากครอบครัวแตกต่างกัน ตามภูมิหลังของครอบครัว เมื่อมาอยู่ร่วมกันในมหาวิทยาลัย นักศึกษาย่อมมีการดำรงชีวิตที่แตกต่างกันไป

2.3 การดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า นักศึกษาหญิงชักรีดเสื้อผ้าด้วยตนเองสูงกว่านักศึกษาชาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในสังคมไทย ครอบครัวจะอบรมสั่งสอนให้ผู้หญิงเป็นผู้ทำงานบ้าน ดูแลรักษาความสะอาดภายในบ้าน ให้เป็นระเบียบเรียบร้อยอยู่เสมอ รวมทั้งการทำความสะอาดเสื้อผ้า เครื่องแต่งกายด้วย ประกอบกับนักศึกษาได้รับความสะดวกในการชักรีดเสื้อผ้า ซึ่งหอพักได้จัดห้องสำหรับซักเสื้อผ้าให้นักศึกษาโดยเฉพาะ ในทุกชั้นของตัวอาคารหอพัก นักศึกษาหญิงปฏิบัติตามกฎระเบียบ การเข้า-ออกหอพักอย่างเคร่งครัดสูงกว่านักศึกษาชาย ทั้งนี้เป็นเพราะ หอพักนักศึกษาหญิงมี

กำหนดเวลาในการเปิด-ปิดหอพัก ดังนั้นนักศึกษาหญิงจึงต้องพยายามกลับเข้าหอพักให้ทันกำหนดเวลา และเป็นเหตุให้นักศึกษาหญิงมีเวลาอยู่หอพักเพื่ออ่านหนังสือและทำการบ้านในหอพักสูงกว่านักศึกษาชายด้วย

จำแนกตามระดับชั้นปี พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 อ่านหนังสือและทำการบ้านอยู่ในหอพักสูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาใหม่ที่เพิ่งก้าวเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัย จะเข้ามาด้วยความรู้สึกตื่นเต้น กระตือรือร้น มีความตั้งใจเรียน (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2527:28) นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ชักritzเสื้อผ้าด้วยตนเองสูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ต้องเข้าร่วมกิจกรรมที่นักศึกษารุ่นพี่จัดให้ และต้องใช้เวลาปรับตัวในการเรียนอีกด้วย จึงทำให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ไม่มีเวลาชักritzเสื้อผ้าด้วยตนเอง และนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ปฏิบัติตามกฎระเบียบการเข้า-ออก หอพักอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้เป็นเพราะนักศึกษายังใหม่ มีความพร้อมที่จะสนิทสนมและเชื่อฟังคำสั่งสอนของอาจารย์

จำแนกตามสาขาวิชา พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และเพื่อนในหอพักต่างคนต่างอยู่ ไม่สนใจกันและกันในระดับต่ำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาในสาขานี้ มีหอพักแยกเป็นสัดส่วนจากนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประกอบกับนักศึกษาแต่ละหอพักมีจำนวนไม่มาก จึงทำให้นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีความสนิทสนมและคุ้นเคยกัน นักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพใช้น้ำประปาและไฟฟ้าอย่างสะดวกสบาย สูงกว่านักศึกษาสาขาวิชาสังคมศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภา พุทธสุวรรณ (2530: 127-128) ซึ่งพบว่าผู้บริหารจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เห็นว่า นักศึกษาอาศัยอยู่ในหอพักมีความจำเป็นต้องใช้น้ำและไฟฟ้า เพื่อดูหนังสือและชักritzเสื้อผ้า

จำแนกตามภูมิลำเนา พบว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ชักritzเสื้อผ้าด้วยตนเองสูงกว่านักศึกษาที่มีภูมิลำเนาจากภาคกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาภูมิลำเนาต่างกัน มีความเป็นอยู่ต่างกัน เมื่อเข้ามาอยู่ในมหาวิทยาลัย จึงมีการดำรงชีวิตต่างกัน และนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาจากภาคกลาง รับประทานอาหารร่วมกันเพื่อนภายในหอพัก อ่านหนังสือและทำการบ้านอยู่ในหอพัก สูงกว่านักศึกษาที่มีภูมิลำเนาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การที่นักศึกษาได้มีโอกาสพักอาศัยอยู่ในหอพักมหาวิทยาลัย ทำให้นักศึกษามีเวลามากขึ้น เพราะไม่ต้อง

เสียเวลาสำหรับเดินทาง นักศึกษาสามารถใช้เวลาทำกิจกรรมต่าง ๆ ภายในหอพักให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง

จำแนกตามรายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง พบว่า นักศึกษาที่รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองในระดับต่ำ ชักritzเสื้อผ้าด้วยตนเองสูงกว่า นักศึกษาที่รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองระดับสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการชักritzเสื้อผ้าด้วยตนเอง เป็นการประหยัดค่าใช้จ่าย นักศึกษาไม่ต้องรับผิดชอบในการจ่ายค่าน้ำและไฟฟ้าทั้งสิ้น

จำแนกตามอาชีพของบิดามารดา พบว่า นักศึกษาที่อาชีพของบิดามารดาเกษตรกรรม ชักritzเสื้อผ้าด้วยตนเอง สูงกว่านักศึกษาที่อาชีพบิดาค้าขายหรือเจ้าของกิจการ และอาชีพของมารดารับราชการ นักศึกษาที่อาชีพของบิดาอื่น ๆ และอาชีพของมารดาเกษตรกรรม จะรับประทานอาหารร่วมกับเพื่อนภายในหอพักสูงกว่านักศึกษาที่อาชีพของบิดามารดารัฐวิสาหกิจ นักศึกษาที่อาชีพบิดาเกษตรกรรม อ่านหนังสือและทำการบ้านอยู่ในหอพักสูงกว่านักศึกษาที่อาชีพบิดารัฐวิสาหกิจ และนักศึกษาที่อาชีพของมารดารัฐวิสาหกิจ ผ่านแผนกการทำบุคคลภายนอกชั้นหอพักน้อยที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาแต่ละคน มีพื้นฐานทางครอบครัวแตกต่างกัน ดังนั้นสภาพทางบ้านของนักศึกษา ย่อมมีอิทธิพลต่อทัศนคติและค่านิยมของนักศึกษาที่จะใช้ชีวิตความเป็นอยู่ภายในมหาวิทยาลัยแตกต่างกันด้วย (Dennis. 1968 : 190)

2.4 การดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ด้านเศรษฐกิจ เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า นักศึกษาหญิงรับประทานอาหารที่ร้านอาหารภายในมหาวิทยาลัย สูงกว่านักศึกษาชาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ หอพักนักศึกษามีห้องอาหารสำหรับบริการนักศึกษาทุกอาคาร และประกอบกับในช่วงเวลาตอนเย็น ภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีสถานที่ขายอาหาร ผลไม้และขนมต่าง ๆ อยู่รวมกันที่ฝ่ายหิน จึงเป็นศูนย์รวมอาหารสำหรับนักศึกษา ที่มีราคาถูกกว่าภายนอกมหาวิทยาลัย นักศึกษาชายขอยืมเงินเพื่อนสูงกว่านักศึกษาหญิง ผลการวิจัยที่ได้นี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิริลักษณ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2522 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า นักศึกษาชายมีปัญหาการเงินสูงกว่านักศึกษาหญิง

จำแนกตามระดับชั้นปี พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ใช้หนังสือของรุ่นพี่โดยไม่ต้องเสียเงินซื้อ สูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาใหม่ กำลังตั้งใจที่สามารถเข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัยและคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมในด้านการเรียนการสอน จึงต้องการอุปกรณ์การศึกษาใหม่ ๆ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 รับประทานอาหารที่ร้านอาหารภายในมหาวิทยาลัย สูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาเพิ่งเข้ามาอยู่ในมหาวิทยาลัยและมีความพอใจที่จะรับประทานอาหารภายในมหาวิทยาลัยอยู่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ใช้จ่ายเงินในการเที่ยวเตร่ในเมือง ต่ำกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาชั้นปี 1 ยังรู้สึกสนใจและตื่นเต้นต่อกิจกรรมการเรียน กิจกรรมสังคมในมหาวิทยาลัย และต้องการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมมหาวิทยาลัย จึงออกไปเที่ยวเตร่ในเมืองต่ำกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 ซึ่งไม่สนใจกิจกรรมของมหาวิทยาลัย และออกไปเที่ยวเตร่ในเมืองแทน

จำแนกตามสาขาวิชา พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจ่ายเงินค่าเข้าชมภาพยนตร์ และจ่ายเงินในการเที่ยวเตร่ในเมือง ต่ำกว่านักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ทั้งนี้เป็นเพราะนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ เลือกวิธีการเที่ยวเตร่ในเมือง และการชมภาพยนตร์เป็นกิจกรรมสำหรับการพักผ่อนหย่อนใจภายหลังจากการเรียน นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศาสตร์ทำงานนอกเวลาเรียน เพื่อหารายได้พิเศษ สูงกว่านักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ทั้งนี้เป็นเพราะนักศึกษาสาขาสังคมศาสตร์ มีลักษณะการใช้ชีวิตกลุ่มวิชาชีวิ สูงกว่านักศึกษาในสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ จึงทำให้นักศึกษาสาขาสังคมศาสตร์ใช้เวลาว่างไปทำงาน เพื่อเป็นการหารายได้พิเศษ

จำแนกตามภูมิลำเนา พบว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาจากภาคกลาง รับประทานอาหารที่ร้านอาหารภายในมหาวิทยาลัย สูงกว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาจากภาคใต้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาจากภาคใต้มีข้อจำกัดทางศาสนาในการเลือกรับประทานอาหาร จึงไม่สามารถซื้ออาหารจากอาหารในมหาวิทยาลัยได้ นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซื้อเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายเฉพาะที่คิดว่าจำเป็นสูงกว่านักศึกษาที่มีภูมิลำเนาจากกรุงเทพมหานคร และนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาจากภาคตะวันตก จ่ายเงินค่าเข้าชมภาพยนตร์ ต่ำกว่านักศึกษาที่มีภูมิลำเนาจาก

กรุงเทพมหานคร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มาจากภูมิภาคนาต่างกัน สิ่งแวดล้อม ความเป็นอยู่ในภูมิภาคนั้นย่อมแตกต่างกัน เมื่อเข้ามาอยู่ในมหาวิทยาลัย ก็อาจจะมีการดำรงชีวิตในปัจจุบันต่างกันได้

จำแนกตามรายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง พบว่า นักศึกษาที่รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองระดับสูง พบเสื้อผ้าที่ถูกใจ ก็ตัดสินใจซื้อทันทีและใช้จ่ายเงินในการเที่ยวเตร่ในเมืองสูงกว่านักศึกษาที่รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองระดับต่ำ ทั้งนี้อาจเป็นนักศึกษาใช้จ่ายเงินสำหรับชีวิตในมหาวิทยาลัยแตกต่างกันตามรายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครอง ซึ่งนักศึกษาที่รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองระดับต่ำนั้นไม่สามารถใช้จ่ายเงินอย่างฟุ่มเฟือยได้ จึงรับประทานอาหารที่ร้านอาหารภายในมหาวิทยาลัยสูงกว่านักศึกษาที่รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองระดับสูง ทั้งนี้เป็นเพราะนักศึกษาต้องประหยัดเงิน เพื่อให้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน

จำแนกตามอาชีพของบิดามารดา พบว่า นักศึกษาที่อาชีพของบิดาเกษตรกรรม รับประทานอาหารที่ร้านอาหารภายในมหาวิทยาลัย สูงกว่า นักศึกษาที่อาชีพของบิดารัฐวิสาหกิจ นักศึกษาที่อาชีพของบิดามารดารับราชการ จ่ายเงินค่าชมภาพยนตร์ สูงกว่า นักศึกษาที่อาชีพของบิดามารดาเกษตรกรรม และนักศึกษาที่อาชีพของมารดาวิสาหกิจขอยืมเงินเพื่อนสูงกว่านักศึกษาที่อาชีพของมารดารับราชการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มาจากครอบครัวที่อาชีพของบิดามารดาแตกต่างกัน การอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน นักศึกษาจึงมีการดำรงชีวิตที่แตกต่างกัน

✓2.5 การดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยด้านการเข้าร่วมกิจกรรม เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า นักศึกษาเพศชายเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาระหว่างคณะสูงกว่านักศึกษาหญิง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาชายมีความสนใจในกิจกรรมกีฬาสูงกว่านักศึกษาหญิง และนักศึกษาหญิงไปตักบาตรข้าวสาร-อาหารแห้ง ในวันตักบาตรเทโว สูงกว่านักศึกษาชาย ซึ่งประเพณีนี้ในแต่ละปีมีนักศึกษาเข้าร่วมพิธีมากมาย นับว่าเป็นนิมิตหมายที่ดีในการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ .2532 : 120) ซึ่งจากผลการวิจัยครั้งนี้ ชี้ให้เห็นว่า การเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษานั้น ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของตัวแปรเพศ และลักษณะของกิจกรรมด้วย

จำแนกตามระดับชั้นปี พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ไปออกค่ายอาสาพัฒนาชนบทร่วมกับเพื่อน ๆ ในช่วงปิดภาคเรียน สูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 สอดคล้องกับประสบการณ์ของนักศึกษารุ่นพี่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้กล่าวว่า ชีวิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ได้เรียนสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ภายในมหาวิทยาลัย เมื่อเป็นนักศึกษารุ่นพี่ ได้เข้าร่วมกิจกรรมการออกค่ายอาสา เรียนรู้ชีวิตค่ายและบำเพ็ญประโยชน์ เพื่อส่วนรวมมากขึ้น (มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2530 : 46) นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ไปร่วมกิจกรรมการรับน้องโค้วต้าภาคเหนือ สูงกว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาชั้นปีที่ 2 จะมีบทบาทในการทำหน้าที่เป็นผู้ทำกิจกรรม การอบรมดูแลนิสิตใหม่ เพื่อให้เกิดความสามัคคีกับทุกคน (วชิรา เญญโรจน์. 2528 : 108)

จำแนกตามสาขาวิชา พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพไปออกค่ายอาสาพัฒนาชนบทร่วมกับเพื่อน ๆ ในช่วงปิดภาคเรียน เข้าร่วมพิธีไหว้ครูที่จัดขึ้นภายในคณะ และไปร่วมงานต้อนรับน้องใหม่ของคณะ สูงกว่านักศึกษาสาขาวิชาสังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งผลการวิจัยที่ได้นี้ขัดแย้งกับผลการวิจัยของ ประโยชน์ คุปต์กาญจนกุล (2525 : 119) พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์และวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ จำเป็นต้องใช้เวลาในการศึกษาหาความรู้ ค้นคว้าสิ่งใหม่ ๆ เพิ่มเติมนอกเหนือจากการเรียน จึงทำให้มีเวลาในการไปร่วมกิจกรรมของชมรมหรือองค์การนักศึกษาน้อยกว่า นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศาสตร์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีลักษณะงานที่สามารถนำออกไปใช้เพิ่มพูนประสบการณ์ในการทำงานของตน เมื่อไปออกค่ายอาสาพัฒนาชนบท

จำแนกตามภูมิลำเนา พบว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาจากภาคใต้ เข้าร่วมกิจกรรมกีฬาระหว่างคณะสูงกว่านักศึกษาที่มีภูมิลำเนาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาจากกรุงเทพมหานครไปร่วมกิจกรรมการรับน้องรถไฟ สูงกว่านักศึกษาที่มีภูมิลำเนาจากภาคเหนือ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประเพณีการรับน้องรถไฟ จัดขึ้นเพื่อรับน้องใหม่ผ่านการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาจากส่วนกลาง และจำนวนนักศึกษาใหม่ที่สามารถสอบผ่านเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สูงเป็นอันดับ 1 คือ นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาจากกรุงเทพมหานคร ดังนั้นนักศึกษารุ่นพี่จึงให้การต้อนรับน้องใหม่อย่างอบอุ่น

จำแนกตามรายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง พบว่า นักศึกษาที่รายได้ของบิดามารดาในระดับต่ำเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาระหว่างคณะ ไปปลูกป่าเพื่อเป็นอนุรักษ์ธรรมชาติ และไปเข้าร่วมกิจกรรมการรับน้อง โควต้าภาคเหนือ สูงกว่านักศึกษาที่รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองในระดับสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีรายได้ระดับสูง นักศึกษามีเงินเพียงพอที่จะทำกิจกรรมอื่น ๆ ตามความต้องการ แต่นักศึกษาที่บิดามารดาหรือผู้ปกครอง มีรายได้ระดับต่ำต้องเลือกเข้าร่วมกิจกรรมที่ทำให้ไม่สิ้นเปลืองเงิน

จำแนกตามอาชีพของบิดามารดา พบว่า นักศึกษาที่อาชีพของบิดามารดาเกษตรกรรม เข้าร่วมกิจกรรมกีฬาระหว่างคณะ และร่วมต่อต้านการทำลายธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกับชาวเชียงใหม่ สูงกว่านักศึกษาที่อาชีพของบิดามารดารัฐวิสาหกิจ นักศึกษาที่อาชีพของบิดามารดารัฐวิสาหกิจ ไปร่วมกิจกรรมการรับน้องรถไฟ สูงกว่านักศึกษาที่อาชีพของบิดามารดาเกษตรกรรม นักศึกษาที่อาชีพของบิดาอื่น ๆ ไปปลูกป่า เพื่อเป็นการอนุรักษ์ธรรมชาติ สูงกว่า นักศึกษาที่อาชีพของบิดารัฐวิสาหกิจ จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า อาชีพของบิดามารดามีส่วนส่งเสริมในการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษามองเห็นคุณค่าความสำคัญ และประโยชน์ของอาชีพบิดามารดา และนำมาใช้เสริมสร้างประสบการณ์ของตนเองในมหาวิทยาลัยได้

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีการดำรงชีวิตด้านการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นอันดับ 5 มีระดับการดำรงชีวิตในรายช้อระดับปานกลาง และระดับต่ำ นักศึกษาเลือกเข้าร่วมกิจกรรมต่ำ ซึ่งวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม เพื่อให้ นักศึกษารู้จักระดับความสามารถของตนในด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ เพื่อเป็นแนวทางให้นักศึกษาได้พัฒนาตนเองให้ดีขึ้น ดังนั้น กองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จึงควรเลือกจัดกิจกรรมที่เอื้อและสอดคล้องกับธรรมชาติของนักศึกษาในแต่ละเพศ ชั้นปี และสาขาวิชา โดยยึดหลักให้นักศึกษาได้รับการพัฒนาให้มากที่สุด และควรรหาทางกระตุ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาชมรม ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษาได้ตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบในหน้าที่และเห็นความสำคัญ

ของกิจกรรมนักศึกษาว่าเป็นงานที่สำคัญสามารถจะช่วยพัฒนานักศึกษาในด้านต่าง ๆ ซึ่งการเรียนรู้ในชั้นเรียน ไม่สามารถจะให้ในสิ่งเหล่านี้ได้ครบถ้วน นอกจากนี้อาจารย์ที่ปรึกษา หรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรจะพยายามให้ความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งแก้ไขทัศนคติที่ถูกต้องต่อกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นแก่นักศึกษาว่าจัดขึ้นเพื่อมุ่งพัฒนานักศึกษาให้เจริญงอกงามในด้านต่าง ๆ เช่น สติปัญญา ความรับผิดชอบ ความเป็นผู้นำ ฯลฯ เป็นสำคัญ ไม่ใช่เพียงเพื่อความสนุกสนาน หรือเป็นเครื่องมือของผู้ใด

2. จากผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีการดำรงชีวิตด้านการศึกษาระดับปานกลาง ซึ่งภารกิจที่สำคัญของมหาวิทยาลัย คือการเรียนการสอน ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงควรปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของสถาบันอุดมศึกษาที่มีลักษณะเป็นสากล คือ มุ่งบุกเบิก แสวงหา บำรุงรักษา ถ่ายทอดความรู้ เพื่อสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าและความเป็นเลิศทางวิชาการ ให้แก่นักศึกษา ประกอบกับนักศึกษาในปัจจุบันเข้ามาเรียนมหาวิทยาลัยเพื่อต้องการยกสถานะของตนเองและไปประกอบอาชีพมากขึ้น นักศึกษาจึงสนใจสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองมากกว่าความนิยมในคุณค่าของความเป็นนักวิชาการ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยพื้นฐานในวงกว้าง เพื่อให้มองเห็นภาพรวม ควรจะมีการศึกษาวิจัยให้ครอบคลุมเฉพาะเจาะจงให้ละเอียดลงไปในแต่ละด้าน เช่น ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมให้ลึกซึ้งมากไปกว่านี้เพื่อจะได้ทราบข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างจริงจังเฉพาะเรื่องยิ่งขึ้น

2. ผลการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการดำรงชีวิตของนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่ในหอพักมหาวิทยาลัย จึงควรศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้พักอาศัยอยู่ในหอพักมหาวิทยาลัยบ้าง เพื่อจะได้เปรียบเทียบความแตกต่างในการดำรงชีวิตของนักศึกษาในด้านต่าง ๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- ก่อ สวัสดิพานิชย์. วัยรุ่นและการปรับปรุงบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2519.
- ✓ เกษม วัฒนชัย. "เพิ่มความฉันทปัญญาชน," การศึกษา. 2(18) : 67 - 74 ; ธันวาคม 2532.
- ✓ เกษม เขมรัตน์. "ชีวิตนิสิตนักศึกษา," คมมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514.
- การสัมมนาทางการอุดมศึกษา รุ่น 8 ปีการศึกษา 2528. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- ขอนแก่น , มหาวิทยาลัย. คือการเดินทาง. กองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2530.
- ✓ ฅณที สุงสถิตตานนท์. ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิตนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518. อัดสำเนา.
- จุไร ชุ่มชุม. สภาพแวดล้อมและสังคมกลุ่มเพื่อนของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- ✓ เลียบ ไทยยิ่ง. การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อัดสำเนา.
- เชียงใหม่, มหาวิทยาลัย. ที่ระลึกในการเสด็จพระราชดำเนินเปิดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2508.
- _____. เอกสารแนะนำมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2532.

เชียงใหม่, มหาวิทยาลัย. นักศึกษาใหม่ ปีการศึกษา 2533. กองแผนงาน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2533.

_____. ครบรอบ 20 ปี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2528.

_____. ครบรอบ 25 ปี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2532.

ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์. จิตวิทยาการศึกษา. พระนคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2518.

✓ทองเรือน อมรัชกุล. การบริหารกิจการนิสิต : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, 2525.

ธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัย. ธรรมศาสตร์ 50 ปี. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525.

✓ธีระ นทีวุฒิกุล. การศึกษาความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ปรินทิพินันท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อัดสำเนา.

นิภา พุทธสุวรรณ. สภาพแวดล้อมห้องพักของมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานครในทัศนะของผู้บริหารและนิสิตนักศึกษาที่พัก. ปรินทิพินันท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

นิไลบล นิมกิงเพชร และดร.ไพ พานธุระกุล. รายงานการวิจัย เรื่อง การประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2526.

✓บุบผา การีเวท. สภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนในทัศนะของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา. ปรินทิพินันท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.

ปัทม เมธาคณาวิ. หลักสูตรอุดมศึกษา : ความจำเป็นที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

✓ประกอบ คูปรัตน์. ความเป็นผู้นำ เป้าหมาย และอำนาจในสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

✓ประดับ นิลพั่งงา. ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยครูส่วนกลาง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523. อัดสำเนา.

ประเทือง เกาจี่. ปัญหาและความต้องการของนิสิตที่อยู่ประจำหอพักของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ในส่วนภูมิภาค ปีการศึกษา 2516. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2517. อัดสำเนา.

✓ประกาศรี สันันทบุตร. สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยรามคำแหงในทัศนะของนักศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.

ประโยชน์ คูปต์กาญจนากุล. แบบการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. อัดสำเนา

ประसार ไตรรัตน์วรกุล. "การเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย," รายงานการสัมมนาภารกิจของมหาวิทยาลัยที่สังคมมุ่งหวัง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ม.ป.ป.

ปรีชา ธรรมา และถาวร เกิดเกียรติพงศ์. พฤติกรรมของเด็กไทยวัยรุ่นที่ขัดกับสังคม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก, 2516.

"แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520," ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 94 ตอนที่ 31 ลงวันที่ 12 เมษายน 2520.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.

- นักตร์พริ้ง เพ็ญรัตน์. การสำรวจทัศนคติของนิสิตที่มีต่อบริการหอพักนิสิตหญิงจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518. อัดสำเนา.
- ✓ พรชูลี อาชวอำรุง. สู่การอุดมศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- ✓ ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. "ความสัมพันธ์ในหมู่นิสิตนักศึกษา," คมมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514.
- _____. "การศึกษา กับ สังคม ประกิต," มนุษย์กับสังคม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- _____. หลักและวิธีสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.
- _____. งานวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- ✓ ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. การพัฒนาระบบการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- มหาวิทยาลัย, ทบวง. บทบาทและสัมฤทธิ์ผลของสถาบันอุดมศึกษาของไทยในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์, 2530.
- _____. รายงานการสอบคัดเลือกในสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ประกายพริก, 2531.
- ✓ เยาวนารถ อุทัยมกุล. สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในทัศนะของนักศึกษาและอาจารย์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2528. อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. สถิติวิทยาทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2522.

- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ทวีกิจการพิมพ์, 2524.
- ✓ เลิศพร ภาระสกุล. "การอบรมระเบียบสังคมของเยาวชนภายในประเทศ," เยาวชนไทย.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516.
- วชิรา ณีญโรจน์. การเปรียบเทียบลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีลักษณะเชิงสถิติแตกต่างกัน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. อัดสำเนา.
- ✓ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. "ลักษณะและธรรมชาติของผู้เรียนระดับอุดมศึกษา,"
การพัฒนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- _____. งานบุคลากรนิสิตนักศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2528.
- ✓ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา และคนอื่น ๆ. รายงานการวิจัยเรื่อง นิสิตนักศึกษาในสถาบัน
อุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- ✓ วิทยากร เชียงกุล. ทางเลือกของสังคมไทย. กรุงเทพฯ : ผลิต, 2528.
- ✓ วีระ สมบูรณ์. มิติแห่งความคิดคำนึง. กรุงเทพฯ : มูลนิธิโกลบอลคิมทอง, 2531.
- ศิริลักษณ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา. การศึกษาปัญหาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
ปริญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522.
อัดสำเนา.
- สจวร์ตซ์, อัลวิน. มหาวิทยาลัย. แปลและเรียบเรียงโดย สละรัช บุณยรัตนพันธ์.
พระนคร : ก้าวหน้าการพิมพ์, 2514.
- สมร แต่งบุญงาม. การศึกษาปฏิกริยานักศึกษาต่อสถาบันในมหาวิทยาลัยของรัฐในส่วนภูมิภาค.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530. อัดสำเนา.
- สมศักดิ์ เอี่ยมศรีทอง และอังกาบ บุญย้อย. รายงานการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์การจัด
ตารางสอนของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2522.

- สว่างจิต ศิริระชา. ชีวิตนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530. อัดสำเนา.
- สุจิตร์ ศิริรัตน์. การสร้างแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียนระดับอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์
ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อัดสำเนา.
- สุภาวค์ หิรัญบุรณะ. "สังคมวิทยาการศึกษา," วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 12
(เม.ย. - พ.ค.) 2521 : 43 - 44.
- ✓ สุวรรณ สุขสมภักดิ์. สภาพแวดล้อมวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาวิทยาเขตเกษตร
นครศรีธรรมราช ในทัศนะของนักศึกษา อาจารย์และผู้บริหาร. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
อัดสำเนา.
- ✓ อดุลย์ วิริยเวชกุล. "นักศึกษาแพทย์กับนิสัยใฝ่รู้," สารศิริราช. 38 : พฤษภาคม
2529 : 385 - 386.
- Adorian, Stephen J. "The Residence Hall Enviroment at an urban
College." Dissertations Abstracts. 35 : 4037-A ; January,
1976.
- ✓ Astin, A.W. Four Critical Years : Effect of College on Beliefs,
Attitude and Knowlege. San Francisco : Jossey - Base, 1984.
- Best , John W. Research in Education, Englewood chiffs, No 1.
Prentice Hall, 1970.
- Cogan, Morris L. "Studies of Teacher Behavior," The Journal of
Experiemental Education. 26 : 137 - 139 ; January, 1975.
- Dennis , Lawrence E. and Joseph F. Kauffman. The College and the
Student. Washington, D.C., American council on Education, 1968.
- ✓ Kauffman, Joseph E. "The Student in Higher Education," Report of
the Committee on the Student in Higher Education. New Heaven
Connectical : The Hazen Foundation, 1968.
- ✓ Perlman, Richard. The Economic of Education. New York : McGraw-
Hill, 1973.

Roger, Everett M. "Reference Group Influences on Students Drinking Behavior," Quarterly Journal of Studies on Alchonol. 7 : 244 - 255 ; June, 1959.

Sheehan, John. The Economic of Education. London, George Allen Ltd., 1973.

ภาคผนวก ก

ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนก

ตาราง แสดงค่าอำนาจจำแนก

ข้อที่	t	ข้อที่	t
1	4.29	2	2.09
3	2.45	4	2.83
5	2.65	6	1.93
7	2.06	8	3.74
9	4.27	10	4.47
11	4.01	12	3.91
13	3.81	14	3.79
15	4.08	16	3.05
17	4.98	18	3.25
19	2.10	20	2.59
21	4.75	22	5.19
23	2.89	24	3.64
25	2.08	26	4.32
27	4.33	28	2.61
29	2.16	30	2.71
31	2.80	32	2.79
33	1.78	34	2.59
35	2.96	36	2.51
37	3.36	38	2.32

ตาราง (ต่อ)

ข้อที่	t	ข้อที่	t
39	1.74	40	2.11
41	3.27	42	2.11
43	-0.68	44	3.85
45	4.81	46	2.39
47	7.50	48	6.03
49	4.52	50	6.21
51	3.79	52	3.14
53	2.64	54	3.16
55	4.56	56	4.08
57	2.90	58	3.81
59	3.43	60	3.31

ค่าความเชื่อมั่น = 0.81

ภาคผนวก ข
ตารางการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการดำรงชีวิต
ของนักศึกษา เมื่อจำแนกเป็นรายคู่

ตาราง 18 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการดำรงชีวิตด้านการศึกษาของนักศึกษาที่มีชั้นปีต่างกัน
จำแนกเป็นรายคู่

ชั้นปี		1	2	3	4
	$\bar{X}$	3.25	3.39	3.47	3.51
1	3.25	-	0.14	0.22 ^{***}	0.26 ^{***}
2	3.39		-	0.08	0.12
3	3.47			-	0.04
4	3.51				-

* * * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตาราง 19 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการดำรงชีวิตด้านสังคมของนักศึกษาที่มีชั้นปีต่างกัน
จำแนกเป็นรายคู่

ชั้นปี		4	3	2	1
	$\bar{X}$	3.34	3.39	3.44	3.59
4	3.34	-	0.05	0.10	0.25***
3	3.39		-	0.05	0.20***
2	3.44			-	0.15*
1	3.59				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

* * * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 20 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพักของนักศึกษา
ที่ชั้นปีต่างกัน จำแนกเป็นรายคู่

ชั้นปี		4	3	2	1
	$\bar{X}$	3.59	3.68	3.17	3.76
4	3.59	-	0.09	0.42	0.17*
3	3.68		-	0.51	0.08
2	3.17			-	0.59
1	3.76				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 21 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการดำรงชีวิตด้านเศรษฐกิจของนักศึกษาที่มีชั้นปีต่างกัน
จำแนกเป็นรายคู่

ชั้นปี		4	2	3	1
	$\bar{X}$	3.25	3.27	3.28	3.49
4	3.25	-	0.02	0.03	0.24***
2	3.27		-	0.01	0.22***
3	3.28			-	0.21***
1	3.49				-

* * * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตาราง 22 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการดำรงชีวิตด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา
ที่มีสาขาวิชาต่างกัน จำแนกเป็นรายคู่

สาขาวิชา		สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	วิทยาศาสตร์สุขภาพ
	$\bar{X}$	2.50	2.52	2.69
สังคมศาสตร์	2.50	-	0.02	0.19**
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	2.52		-	0.17*
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	2.69			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

* * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 23 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัย ทั้ง 5 ด้านของนักศึกษา
ที่มีสาขาวิชาต่างกัน จำแนกเป็นรายคู่

สาขาวิชา		สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	วิทยาศาสตร์ สุขภาพ
	$\bar{X}$	3.19	3.20	3.26
สังคมศาสตร์	3.19	-	0.01	0.07*
วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	3.20	-	0.06	
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	3.26			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 24 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการดำรงชีวิตด้านสังคมของนักศึกษาที่รายได้
ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองต่างกัน จำแนกเป็นรายคู่

ระดับรายได้		สูง	ปานกลาง	ต่ำ
	$\bar{X}$	3.38	3.45	3.49
สูง	3.38	-	0.07	0.11*
ปานกลาง	3.45		-	0.04
ต่ำ	3.49			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 25 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพักของนักศึกษา
ที่รฟได้ของบิตามารดาหรือผู้ปกครองต่างกัน จำแนกเป็นรายคู่

		สูง	ปานกลาง	ต่ำ
ระดับรายได้	$\bar{X}$	3.59	3.70	3.82
สูง	3.59	-	0.11 [*]	0.23 ^{***}
ปานกลาง	3.70		-	0.12 [*]
ต่ำ	3.82			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

* * * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตาราง 26 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการดำรงชีวิต ด้านเศรษฐกิจ ของนักศึกษาที่
รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองต่างกัน จำแนกเป็นรายคู่

ระดับรายได้		สูง	ปานกลาง	ต่ำ
	$\bar{X}$	3.24	3.33	3.44
สูง	3.24	-	0.09	0.20 ^{***}
ปานกลาง	3.33		-	0.11 [*]
ต่ำ	3.44			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

* * * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตาราง 27 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการดำรงชีวิตด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา
ที่รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองต่างกัน จำแนกเป็นรายคู่

ระดับรายได้		สูง	ปานกลาง	ต่ำ
	$\bar{X}$	2.46	2.61	2.67
สูง	2.46	-	0.15*	0.21**
ปานกลาง	2.61		-	0.06
ต่ำ	2.67			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

* * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 28 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการดำรงชีวิต ทั้ง 5 ด้านของนักศึกษา
ที่รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองต่างกัน จำแนกเป็นรายคู่

ระดับรายได้		สูง	ปานกลาง	ต่ำ
	$\bar{X}$	3.16	3.23	3.29
สูง	3.16	-	0.07	0.13***
ปานกลาง	3.23		-	0.06
ต่ำ	3.29			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

* * * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตาราง 29 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพักของนักศึกษา
ที่มีอาชีพของบิดาต่างกัน จำแนกเป็นรายคู่

อาชีพ	รัฐวิสาหกิจ	ค้าขายหรือ เจ้าของกิจการ	รับราชการ	รับจ้าง	อื่นๆ	เกษตร กรรม	
	$\bar{X}$	3.56	3.61	3.68	3.73	3.80	3.87
รัฐวิสาหกิจ	3.56	-	0.05	0.12	0.17	0.24	0.31
ค้าขายหรือเจ้า เจ้าของกิจการ	3.61		-	0.07	0.12	0.19	0.26*
รับราชการ	3.68			-	0.05	0.12	0.19
รับจ้าง	3.73				-	0.07	0.14
อื่นๆ	3.80					-	0.07
เกษตรกรรม	3.87						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 30 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพักของนักศึกษา
ที่มีอาชีพของมารดาต่างกัน จำแนกเป็นรายคู่

อาชีพ	รัฐวิสาหกิจ	รับราชการ	ค้าขายหรือ เจ้าของกิจการ	รับจ้าง	อื่นๆ	เกษตรกร	
	$\bar{X}$	3.41	3.63	3.66	3.67	3.71	3.88
รัฐวิสาหกิจ	3.41	-	0.21	0.25	0.26	0.30	0.47
รับราชการ	3.63		-	0.03	0.04	0.08	0.25*
ค้าขายหรือ เจ้าของกิจการ	3.66			-	0.01	0.05	0.22*
รับจ้าง	3.67				-	0.04	0.21
อื่นๆ	3.71					-	0.17
เกษตรกร	3.88						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาคผนวก ค

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรียน นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ด้วยข้าพเจ้า นางภาวนา ใจประสาธ นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การศึกษาการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ " ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ข้าพเจ้ามีความประสงค์จะขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถาม

ซึ่งแบบสอบถามชุดนี้ เป็นการศึกษาแนวโน้มการดำรงชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ขอให้ท่านตอบคำถามทุกข้อตามสถานการณ์ประพฤติปฏิบัติตนของนักศึกษาที่แท้จริง ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยและผู้เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ให้ดียิ่งขึ้น คำตอบของท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ และไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อตัวท่าน ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

นางภาวนา ใจประสาธ

นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการแนะแนว

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบสอบถามการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามชุดนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะสำรวจการดำรงชีวิตของนักศึกษาในระหว่างที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ไม่มีคำตอบใดถูกหรือผิด ดีหรือไม่ดี และไม่มีผลโดยตรงต่อตัวนักศึกษา เพราะข้อมูลจะสรุปออกมาในภาพรวม เพื่อช่วยให้นักศึกษามีการดำรงชีวิตที่ดียิ่งขึ้น ดังนั้นจึงใคร่ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด แบบสอบถามชุดนี้แบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา

ตอนที่ 2 ข้อมูลการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ตอนที่ 3 ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติตนของนักศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมายถูก ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. สถานภาพของนักศึกษา

2.1 เป็นนักศึกษา

☐ ชั้นปีที่ 1

☐ ชั้นปีที่ 2

☐ ชั้นปีที่ 3

☐ ชั้นปีที่ 4

2.2 กำลังศึกษาในสาขาวิชา

- ☐ สาขาวิชาสังคมศาสตร์ ได้แก่ คณะมนุษยศาสตร์
ศึกษาศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ และสังคมศาสตร์
- ☐ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้แก่ คณะ
เกษตรศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์
- ☐ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ได้แก่ คณะแพทย
แพทยศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ เภสัชศาสตร์
เทคนิคการแพทย์ และพยาบาลศาสตร์

3. ภูมิลำเนาของนักศึกษาอยู่ที่จังหวัด.....

4. รายได้ของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง เฉลี่ยต่อเดือน

- ☐ ต่ำกว่า 5,000 บาท
- ☐ ระหว่าง 5,001-10,000 บาท
- ☐ ตั้งแต่ 10,001 บาท ขึ้นไป

5. อาชีพของบิดา (สำหรับผู้ตอบ ข้อ 5,6 ไม่ต้องตอบคำถามข้อ 7)

- ☐ รับราชการ
- ☐ รัฐวิสาหกิจ
- ☐ รับจ้าง
- ☐ ค้าขายหรือเจ้าของกิจการ
- ☐ เกษตรกรรม
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ.....)

6. อาชีพของมารดา

- ☐ รับราชการ
- ☐ รัฐวิสาหกิจ
- ☐ รับจ้าง
- ☐ ค้าขายหรือเจ้าของกิจการ
- ☐ เกษตรกรรม
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ.....)

7. อาชีพของผู้ปกครอง (สำหรับนักศึกษาที่ไม่มีบิดามารดา)

- ☐ รับราชการ
- ☐ รัฐวิสาหกิจ
- ☐ รับจ้าง
- ☐ ค้าขายหรือเจ้าของกิจการ
- ☐ เกษตรกรรม
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ.....)

ตอนที่ 2 การดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 5 ด้านได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มุ่งจะรวบรวมการประพฤตินิสิตตนของนักศึกษาเกี่ยวกับการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่านักศึกษามีการประพฤตินิสิตตนในด้านต่าง ๆ ในระดับมากหรือน้อยเพียงไร โปรดกาเครื่องหมายถูก ในช่องทางขวามือ ที่ตรงกับระดับของการประพฤตินิสิตตนของนักศึกษามากที่สุด ซึ่งมี 5 ระดับ ได้แก่

บ่อยครั้งที่สุด หมายความว่า นักศึกษามีระดับการปฏิบัติในเรื่องดัง
กล่าวเป็นประจำ

บ่อยครั้ง หมายความว่า นักศึกษามีระดับการปฏิบัติในเรื่องดัง
กล่าวเป็นประจำเกือบทุกครั้ง

ปานกลาง หมายความว่า นักศึกษามีระดับการปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวครึ่งหนึ่งของทั้งหมด

น้อยครั้ง หมายความว่า นักศึกษามีระดับการปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว นาน ๆ ครั้ง

น้อยครั้งที่สุด หมายความว่า นักศึกษามีระดับการปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว น้อยที่สุดจนเกือบไม่ปฏิบัติเลย

ข้อที่	การดำรงชีวิตของนักศึกษา ภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ระดับการประพฤติปฏิบัติ				
		น้อยครั้งที่สุด	น้อยครั้ง	ปานกลาง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งที่สุด
1.	ข้าพเจ้าสามารถจดคำบรรยายได้ทัน					
2.	ข้าพเจ้าสามารถจับประเด็นสำคัญที่ อาจารย์บรรยายได้					
3.	ข้าพเจ้าเข้าชั้นเรียนก่อนเวลาที่อาจารย์ จะเข้าสอน					
4.	ข้าพเจ้าและเพื่อน ๆ ชวนกันขาดเรียน โดยไม่มีเหตุผลที่สมควร.....					
5.	ข้าพเจ้าลงทะเลเบียนไม่ได้ตามที่คาดหวังไว้ ในแต่ละภาคเรียน.....					
6.	ข้าพเจ้าสามารถขอเพิ่ม-ถอน รายวิชา ที่ต้องการได้.....					

ข้อที่	การดำรงชีวิตของนักศึกษา ภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ระดับการประพฤติปฏิบัติ				
		บ่อยครั้ง ที่สุด	บ่อย ครั้ง	ปาน กลาง	น้อย ครั้ง	น้อยครั้ง ที่สุด
7.	ข้าพเจ้าและเพื่อนร่วมชั้นเรียนช่วยเหลือกัน ในการเรียน.....					
8.	ข้าพเจ้าและเพื่อนร่วมชั้นเรียนสนิทสนมกันดี.....					
9.	ข้าพเจ้ากล้าซักถามอาจารย์ในชั้นเรียน.....					
10.	ข้าพเจ้าสามารถพูดคุยกับอาจารย์นอก ห้องเรียนเกี่ยวกับวิชาที่เรียน.....					
11.	ข้าพเจ้าศึกษาเพิ่มเติมจากห้องสมุดมหา วิทยาลัยเพื่อประกอบการเรียน.....					
12.	ข้าพเจ้าพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นใน เรื่องที่เรียนกับผู้ที่เคยเรียนมาก่อน.....					
13.	ข้าพเจ้าคบเพื่อนเพศเดียวกัน ที่มีฐานะ เท่าเทียมกัน.....					
14.	ข้าพเจ้าคบเพื่อนเพศเดียวกัน ที่เรียน ต่างคณะกัน.....					
15.	ข้าพเจ้าสนใจคบเพื่อนต่างเพศในฐานะคนรัก.....					
16.	ข้าพเจ้าและเพื่อนต่างเพศคุยกันตามลำพัง บริเวณรอบ ๆ มหาวิทยาลัย.....					
17.	ข้าพเจ้าใช้เวลาว่างไปเที่ยวเตร่ในเมือง.....					

ข้อที่	การดำรงชีวิตของนักศึกษา ภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ระดับการประพฤติปฏิบัติ				
		บ่อยครั้ง ที่สุด	บ่อย ครั้ง	ปาน กลาง	น้อย ครั้ง	น้อยครั้ง ที่สุด
18.	ข้าพเจ้าใช้เวลาว่างสนทนาเรื่องการเรียนรู้ กับเพื่อน ๆ					
19.	เมื่อมีเวลาว่าง ข้าพเจ้าไปชมภาพยนตร์ กับเพื่อน					
20.	เมื่อมีเวลาว่าง ข้าพเจ้าไปเที่ยวเตร่กับ เพื่อน.....					
21.	ข้าพเจ้าได้รับคำแนะนำในการปฏิบัติตัวภายใน มหาวิทยาลัยจากนักศึกษารุ่นพี่.....					
22.	ข้าพเจ้าและนักศึกษารุ่นพี่มีความสนิทสนมกันดี					
23.	ข้าพเจ้าและเพื่อนในหอพักต่างคนต่างอยู่ ไม่ สนใจกันและกัน.....					
24.	ข้าพเจ้าถูกเพื่อนร่วมห้องพักเอารัดเอา เปรียบ.....					
25.	ข้าพเจ้ารับประทานอาหารร่วมกับเพื่อนภายใน หอพัก.....					
26.	ข้าพเจ้าซักฟอกเสื้อผ้าด้วยตนเอง.....					
27.	ข้าพเจ้าอ่านหนังสือและทำการบ้านอยู่ ในหอพัก.....					

ข้อที่	การดำรงชีวิตของนักศึกษา ภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ระดับการประพฤติปฏิบัติ				
		บ่อยครั้ง ที่สุด	บ่อย ครั้ง	ปาน กลาง	น้อย ครั้ง	น้อยครั้ง ที่สุด
28.	ภายในห้องพักของข้าพเจ้ามีเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ห้องพักจัดให้แยกจากเพื่อนเป็นสัดส่วน.....					
29.	ข้าพเจ้าไม่สะดวกในการใช้โทรศัพท์ติดต่อกับ บุคคลภายนอกห้องพัก.....					
30.	ข้าพเจ้าใช้น้ำประปาและไฟฟ้าอย่างสะดวก สบาย.....					
31.	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามกฎระเบียบการเข้า-ออก ห้องพักอย่างเคร่งครัด.....					
32.	ข้าพเจ้าฝ่าฝืนกฎการนำบุคคลภายนอกขึ้น ห้องพัก.....					
33.	ข้าพเจ้าจ่ายเงินค่าหนังสือและเอกสารค่า สอนที่มีราคาแพง.....					
34.	ข้าพเจ้าใช้หนังสือเรียนของรุ่นพี่ โดยไม่ต้อง เสียเงินซื้อ.....					
35.	ข้าพเจ้ารับประทานอาหารที่ร้านอาหารภายใน มหาวิทยาลัย.....					
36.	ข้าพเจ้าประหยัดเงินค่าอาหาร โดยซื้อ อาหารมารับประทานร่วมกับเพื่อน ๆ.....					

ข้อที่	การดำรงชีวิตของนักศึกษา ภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ระดับการประพฤติปฏิบัติ				
		บ่อยครั้ง ที่สุด	บ่อย ครั้ง	ปาน กลาง	น้อย ครั้ง	น้อยครั้ง ที่สุด
37.	ข้าพเจ้าซื้อเสื้อผ้า เครื่องแต่งกายเฉพาะที่ คิดว่าจำเป็น.....					
38.	ข้าพเจ้าพบเสื้อผ้าที่ถูกใจ ก็ตัดสินใจซื้อทันที.					
39.	ข้าพเจ้าจ่ายเงินค่าเข้าชมภาพยนตร์.....					
40.	ข้าพเจ้าจ่ายเงินในการไปฟังเพลงและ เต้นรำ(ดิสโก้).....					
41.	ข้าพเจ้าใช้จ่ายเงินในการเที่ยวเตร่ในเมือง					
42.	ในการสังสรรค์กับกลุ่มเพื่อน ข้าพเจ้าเป็นผู้ จ่ายเงินเลี้ยงเพื่อน.....					
43.	ข้าพเจ้าขอยืมเงินเพื่อน.....					
44.	ข้าพเจ้าทำงานนอกเวลาเรียน เพื่อหาราย ได้พิเศษ.....					
45.	ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาระหว่างคณะ..					
46.	ข้าพเจ้าไปชมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยกับ เพื่อน.....					
47.	ข้าพเจ้าเข้าฟังการอภิปรายที่จัดขึ้นภายใน มหาวิทยาลัย.....					
48.	ข้าพเจ้าไปชมนิทรรศการทางวิชาการของ คณะต่างๆ.....					

ข้อที่	การดำรงชีวิตของนักศึกษา ภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ระดับการประพฤติปฏิบัติ				
		บ่อยครั้ง ที่สุด	บ่อย ครั้ง	ปาน กลาง	น้อย ครั้ง	น้อยครั้ง ที่สุด
49.	ข้าพเจ้าไปออกค่ายอาสาพัฒนาชนบทร่วมกับ เพื่อน ๆ ในช่วงปิดภาคเรียน.....					
50.	ข้าพเจ้าร่วมต่อต้านการทำลายธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมกับชาวเชียงใหม่.....					
51.	ข้าพเจ้าไปปลูกป่า เพื่อเป็นการอนุรักษ์ ธรรมชาติ.....					
52.	ในวันสงกรานต์ ข้าพเจ้าเข้าร่วมพิธีรดน้ำ ดำหัวคณาจารย์.....					
53.	ในวันดีกบาตรเทโว ข้าพเจ้าไปดีกบาตร ข้าวสารอาหารแห้ง.....					
54.	ข้าพเจ้าเข้าร่วมพิธีไหว้ครูที่จัดขึ้นภายในคณะ.....					
55.	ในงานลอยกระทง ข้าพเจ้าร่วมชบวนแห่ กระทงของมหาวิทยาลัย.....					
56.	ข้าพเจ้าไปร่วมกิจกรรมการรับน้องรถไฟ...					
57.	ข้าพเจ้าไปร่วมกิจกรรมการรับน้อง ไควด้า ภาคเหนือ.....					
58.	ข้าพเจ้าไปร่วมงานต้อนรับน้องใหม่ของคณะ.....					
59.	ข้าพเจ้าไปร่วมงาน "สปอร์ต เดย์ - สปอร์ต ไนท์".....					

ข้อที่	การดำรงชีวิตของนักศึกษา ภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ระดับการประพฤติปฏิบัติ				
		บ่อยครั้ง ที่สุด	บ่อย ครั้ง	ปาน กลาง	น้อย ครั้ง	น้อยครั้ง ที่สุด
60.	ข้าพเจ้าเดินขึ้นดอยสุเทพ ตามประเพณี การต้อนรับน้องของมหาวิทยาลัย.....					

ตอนที่ 3 ในฐานะที่ท่านเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ท่านมีข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติตนในการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพิ่มเติมนอกเหนือจากแบบสอบถามที่กล่าวมาแล้วอย่างไรบ้าง โปรดระบุ

1. ด้านการศึกษา.....

.....

2. ด้านสังคม.....

.....

3. ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก.....

.....

4. ด้านเศรษฐกิจ.....

.....

5. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม.....

.....

.....

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวนา ใจประสาท

เกิดวันที่ 5 เดือน กันยายน พุทธศักราช 2504

สถานที่เกิด อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย

สถานที่อยู่ปัจจุบัน 359/2 ตรอกหลังวัดสุทธวราราม
ยานนาวา กรุงเทพฯ ๙ 10120

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ 4

สถานที่ทำงานปัจจุบัน กองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
130 ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50002

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2521 มัธยมศึกษาตอนปลาย (แผนกวิทยาศาสตร์) จากโรงเรียนสุโขทัยวิทยาคม

พ.ศ. 2525 วท.บ. (วิชาเอกจิตวิทยา) จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พ.ศ. 2534 กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร

การศึกษาการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

บทคัดย่อ
ของ
ภาวนา ใจประสาธ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

เมษายน 2534

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ และเพื่อเปรียบเทียบการดำรงชีวิตของนักศึกษาโดยส่วนรวม และแต่ละด้านทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเข้าร่วม กิจกรรม ตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นปี สาขาวิชา ภูมิลำเนา รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่พักอาศัย อยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2533 จำนวน 600 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวม ข้อมูล คือ แบบสอบถามการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ t-test และ F- test

ผลการศึกษาพบว่า

1. นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 600 คน มีการดำรงชีวิตภายในมหา วิทยาลัยเชียงใหม่ โดยส่วนรวม ทั้ง 5 ด้านในระดับปานกลาง เรียงตามคะแนนค่าเฉลี่ยจากสูงไป ต่ำดังนี้ ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก ด้านสังคม ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ และ ด้านการเข้า ร่วมกิจกรรม
2. นักศึกษาชายและหญิง มีการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่โดยส่วนรวมทั้ง 5 ด้าน ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบการดำรงชีวิตของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาชายและ หญิง มีการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวม ทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง สถิติ เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า นักศึกษาชายและหญิง มีการดำรงชีวิตด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพัก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
3. นักศึกษาที่มีระดับชั้นปีแตกต่างกัน มีการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยส่วนรวมทั้ง 5 ด้านในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบการดำรงชีวิตของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ถึง 4 มีการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มี

มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 ถึง 4 มีการดำรงชีวิตด้านการ
ศึกษา ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ มี
การดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพัก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. นักศึกษาที่มีสาขาวิชาแตกต่างกัน มีการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
โดยส่วนรวมทั้ง 5 ด้านในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบการดำรงชีวิตของนักศึกษพบว่า
นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีการดำรง
ชีวิตในมหาวิทยาลัยทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาแต่ละ
ด้านพบว่านักศึกษาสาขาวิชาสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาศาสตร์สุขภาพ
มีการดำรงชีวิตด้านการเข้าร่วมกิจกรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
โดยส่วนรวมทั้ง 5 ด้านในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบการดำรงชีวิตของนักศึกษา พบว่า
นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ที่ กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ภาคตะวันออกและภาคตะวันตก มีการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมทั้ง 5 ด้าน แตกต่าง
กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า นักศึกษามีการดำรงชีวิตแตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. นักศึกษาที่รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองแตกต่างกัน มีการดำรงชีวิตภายใน
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยส่วนรวมทั้ง 5 ด้านในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบการดำรงชีวิต
พบว่า นักศึกษาที่รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองระดับต่ำ ปานกลาง และสูง มีการดำรงชีวิต
ในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมทั้ง 5 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า นักศึกษามีการดำรงชีวิตด้านสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 การดำรงชีวิตด้านการเข้าร่วมกิจกรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.01 และมีการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพัก และด้านเศรษฐกิจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .001

7. นักศึกษาที่อาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครองแตกต่างกัน มีการดำรงชีวิตภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยส่วนรวมทั้ง 5 ด้านในระดับปานกลาง

7.1 เมื่อเปรียบเทียบและการดำรงชีวิต พบว่า นักศึกษาที่อาชีพของบิดา รับราชการ รัฐวิสาหกิจ รับจ้างค้าขายหรือเจ้าของกิจการ เกษตรกรรม และอื่น ๆ มีการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า นักศึกษามีการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพัก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

7.2 เมื่อเปรียบเทียบการดำรงชีวิต พบว่า นักศึกษาที่อาชีพของมารดา รับราชการ รัฐวิสาหกิจ รับจ้าง ค้าขายหรือเจ้าของกิจการ เกษตรกรรม และอื่น ๆ มีการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมทั้ง 5 ด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า นักศึกษามีการดำรงชีวิตด้านความเป็นอยู่ในหอพัก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

A STUDY OF CHIANG MAI UNIVERSITY STUDENTS ' LIFF STYLE

AN ABSTRACT

BY

PAWANA JAIPRASAHT

Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master
of Education degree in Guidance and Counseling Psychology

at Srinakharinwirot University

April 1991

Abstract

The purpose of this study was designed to investigate the Chiang Mai University students' life style and to determine the comparability of students' life style, i.e. education, social, dormitory lives, economic status, and activity - involvement, with respect to sex, year of study, area of study, domicile, parents' income and occupation. The subjects were 600 undergraduate students living in the university dormitory during the second semester of the academic year 1990. The instrument was the students' life style questionnaire, t-test and F-test were used to analyze data and to test them for statistical significance.

The following research findings were drawn from this study :

1. The level of the five areas of the Chiang Mai University students' life style, i.e. education, social, dormitory lives, economic status, and activity - involvement, was in the moderate level.
2. The level of the life style of male and female students was in the moderate level. There were statistically significant differences in students' life style on the basis of social and economic status .01 level and dormitory lives .001 level.
3. The level of the life style of students with respect to the year of study was in the moderate level. There were statistically significant differences in students' life style on the basis of education, social and economic status .001 level ; and dormitory lives .01 level

4. The level of the life style of students with respect to the area of study in the moderate level. There were statistically significant differences at .05 level in the life style between students studying in the areas of Social Science , Sciences and Technology , and Health Science. Besides , there were statistically significant differences in students ' life style at .01 level on the basis of activity involvement between students studying in the areas of Social Science , Sciences and Technology , and Health Science

5. The level of the life style of students with respect to thier domiciles was in moderate level. No statistically significant differences were found in each area of the life style of students in each domicile.

6. The level of the life style of students with respect to parents ' income was in the moderate level. There were statistically significant differences in students ' life style at .001 level on the basis of parents ' economic status. There difference were found in the areas of social life style .05 level , activity involvement .01 level , dormitory lives and economic status .001 level.

7. The level of the life style of students with respect to parents ' occupation was in the moderate level.

7.1 There were statistically significant differences in the students ' life style at .05 level on the basis of fathers ' occupations. The difference was obtained in regard to life style comparisons on the basis of dormitory lives at .001 level.

7.2 No statistically significant differences in students' life style were found on the basis of mothers' occupations. However, the differences in students' life style was found on the basis of dormitory lives at .01 level.